

TUTKIMUSRAPORTTI

OULU

Lyseon lukion tontti 1-11-1/Kajaaninkatu 3

Kaupunkiarkeologinen kaivaus

18.7.–7.8.2013

AKDG3272:119

MUSEOVIRASTO

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

MARIKA HYTTINEN

Tiivistelmä

Oulun Lyseon lukion tontilla toteutettiin kaupunkiarkeologiset kaivaukset 18.7.–7.8.2013. Tutkimukset toteutti Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut. Kaivauksissa tutkittiin piha-alueelle tulevan sadevesiviemärin runkolinjan paikka, jolloin saatiin myös pohjois-eteläsuuntainen läpileikkaus pihan kerrosten säilyneisyydestä. Tontti 1-11-1 on luokiteltu kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa (2002/2007) luokkaan 1 ja arvioitu yhdeksi merkittävimmistä kaupunkiarkeologisista alueista Oulussa.

Tutkimuksissa tontin sisäpihalle ja eteläosaan avattiin kaksi kaivausaluetta pohjois-eteläsuunnassa. Kaikkiaan avattiin n. 75 m². Alueilta dokumentoitiin kaksi hyvin säilynyttä 1600-luvulle ajoittuvaa puurakennetta, 1600-luvun loppuun tai 1700-luvun alkuun ajoittuva kivijalan osa ja useita kuoppajäännöksiä. Nuorempi puurakenteista ajoittuu 1600-luvun loppupuolelle ja sen yhteydestä talletettu löytömateriali sisältää poikkeuksellisen paljon kolikoita. Vanhempi puurakenteista ajoittuu 1600-luvun ensimmäiselle puoliskolle ja on tuhoutunut joko vuoden 1652 tai 1655 tulipalossa. Rakenteen yhteydestä dokumentoitiin hiiltyneitä tynnyreiden pohjia, joista otetuista maanäytteistä löytyi rukiin ja ohran jyviä. Tämän perusteella rakenne on todennäköisesti viljamakasiini.

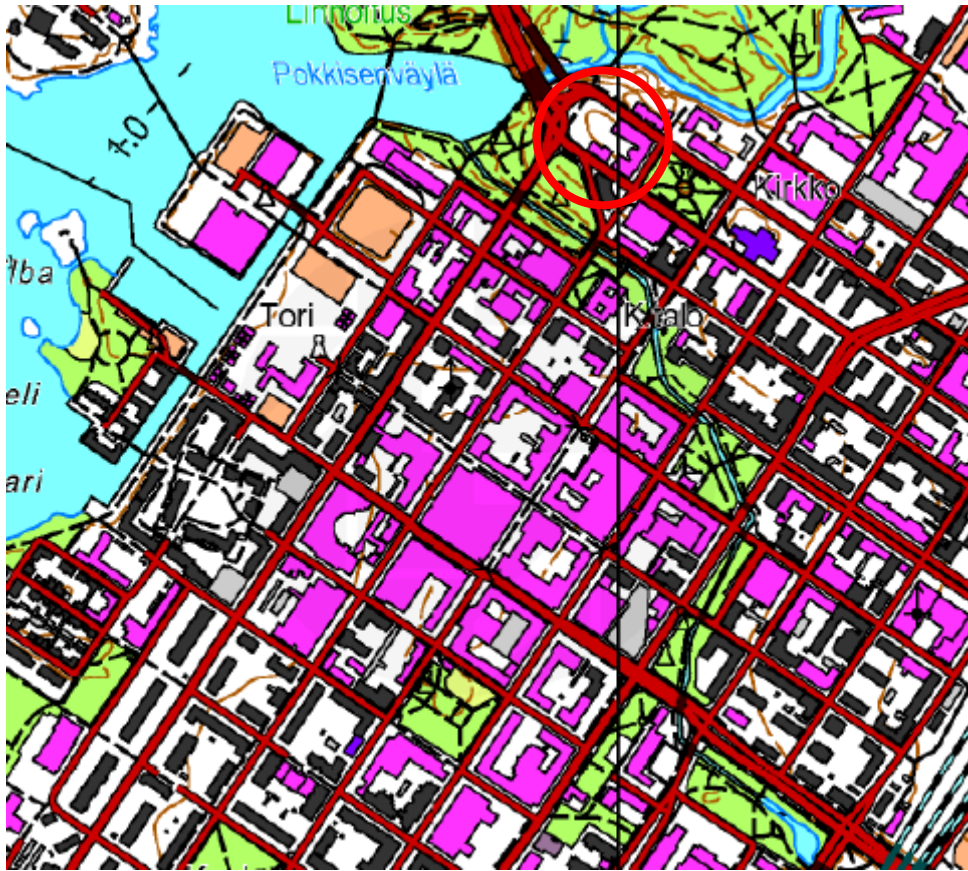
Kaivausten koko löytömateriali sisältää poikkeuksellisen runsaasti kolikoita. Kaikki kolikot ajoittuvat 1600-luvulle. Muu löytöaines kuoppajäännöksistä ja rakenteista koostuu erilaisista keramiikkalaaduista, orgaanisesta materiaalista valmistetuista esineistä, liitupiipuista, metalliesineistä, eläinten luista ja lasiesineiden sirpaleista. Tutkimuksen perusteella alueen 1600-luvun ja 1700-luvun alun kerrostumat ja rakenteet ovat parhaiten säilyneitä, kun taas 1700-luvun loppupuolen ja 1800-luvun kerrokset ovat lähes kokonaisuudessaan tuhoutuneet 1900-luvulla tehdyissä pihan pohjustustöissä.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	
Sisällysluettelo	1
Arkisto- ja rekisteritiedot	2
Peruskarttaote	3
1. Johdanto	4
2. Tutkimusalueen kuvaus ja historia	6
2.1 1600-luku ja 1700-luvun alku	6
2.2 Tutkimushistoria	9
3. Käytetyt metodit ja kaivausten kulku	10
4. Kaivausalue A	12
4.1 Rakenne AR1 =AR2=AR3=AR4=AR6 ja rajapinnat ARP3 ja ARP6	13
4.2 Rajapinta ARP2, kuoppajäännös	18
4.3 Rakenne AR5	19
4.4 Rajapinnat ARP4 ja ARP5, kuoppajäännöksiä	20
5. Kaivausalue B	22
5.1 Rakenne BR1 ja rajapinta BRP1, kuoppajäännös	23
6. Löydöistä	25
7. Yhteenveto	27
Lähteet	
Digikuvaluettelo	
Mustavalkokuvaluettelo	
Esinekuvataulut	
Poistettujen löytöjen luettelo	
Yksikkö- ja rakenneluettelo	
Stratigrafisten matriisien lukuohjeet	
Stratigrafiset matriisit	
Makrofossiilinäytelistaus	
Dendrokronologisten näytteiden lista	
Karttaluettelo	
Koordinaattilistaus	
Kartat	
LIITTEET	
Makrofossiilianalyysi	

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohde:	Oulun lyseon lukion piha, tontti I-11-1/Kajaaninkatu 3
Kaupunki:	Oulu
Tutkimuksen laatu:	Kaupunkiarkeologinen kaivaus
Kohteen ajoitus:	1600- ja 1700-luvut
Peruskarttalehti:	R4414A (TM35 -lehtijako)
Koordinaatit:	ETRS-TM35FIN: N 7211055 E 427984 (Kajaaninkatu 3)
Maanomistaja:	Oulun kaupunki
Tutkimuslaitos:	Museovirasto, Kulttuuriympäristön hoito/Arkeologiset kenttäpalvelut
Tutkimusluvan diaarinumero:	MV/91/05.04.01.02/2013
Kaivausjohtaja:	FM Marika Hyttinen
Kenttätyöaika:	Valmistelut 18.-19.7.2013; Kaivaukset 22.7.- 7.8.2013
Tutkitun alueen laajuus:	n. 75 m ²
Tutkimusten tilaaja:	Oulun kaupunki
Löydöt:	KM 39510:1-310 diar. 19.8.2013
Mustavalkonegatiivit:	AKF146636:1-11
Digitaalikuvat:	AKDG3272:1-118
Tutkimushistoria:	Sarkkinen Mika 2006. Oulun lyseon piha. Koekuopitus 26.6.2006. Oulu/PPM. Kallio-Seppä, Titta 2007. Oulu Lyseo 1-11-1. Kaupunkiarkeologinen koekaivaus 27.4.-21.5.2007. MV/RHO.
Alkuperäinen tutkimusraportti:	Museoviraston arkisto, Helsinki
Aiemmat löydöt:	KM2007031: 1-471
Kopiot (3 kpl):	Liikelaitos Oulun tilakeskus Pohjois-Pohjanmaan Museo Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio

Mk 1: 8 000
N 7211055 E 427984 (ETRS-TM35FIN)

1. Johdanto

Oulun Lyseon lukion pihassa (tontti 1-11-1) toteutettiin 18.7.-7.8.2013 kaupunkiarkeologiset kaivaukset, jotka suoritti Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut. Lyseon tontti on luokiteltu kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa (2002/2007) luokkaan 1 eli alue on tutkimuksellisesti erittäin mielenkiintoinen kohde ja siellä sijaitsee hyvin säilyneitä muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kulttuurikerroksia. Lyseon tontti onkin arvioitu yhdeksi Oulun merkittävimmistä säilyneistä kaupunkiarkeologisista alueista. Vuonna 2006 tehdyssä pienimuotoisessa koekuopituksessa todettiin piha-alueella olevan säilyneitä kulttuurikerroksia (Sarkkinen 2006). Vuoden 2007 koekaivausten perusteella säilyneiden kulttuurikerrosten määriteltiin ajoittuvan 1600- ja 1700-luvuille (Kallio-Seppä 2007b). Koska tulevaisuudessa tehtävät rakennusten ja pihan kunnostustyöt tulevat tuhoamaan piha-alueen kulttuurikerrokset lähes kokonaisuudessaan, on alueella tehtävä kattavat arkeologiset tutkimukset. Museovirasto on antanut lausunnon 12.12.2008 (dnro 364/304/2008) Oulun kaupungin rakennusvalvontavirastolle kunnostussuunnitelmista ja arkeologisten tutkimusten tarpeesta.

Vuoden 2013 kaivausten tavoitteena oli tutkia tontin keskiosaan tulevan sadevesiviemärin runkolinjan paikka. Samalla saatiin sisäpihan kulttuurikerroksista pohjois-eteläsuuntainen leikkaus, jonka avulla pystytään paremmin arvioimaan pihan kulttuurikerrosten säilyneisyyttä. Tutkimukset kustansi muinaismuistolain (295/63) 15 §:n perusteella liikelaitos Oulun Tilakeskus. Oulun Lyseon lukiolta saatiin tutkimusryhmän käyttöön sosiaali- ja varastotilat. Yhteyshenkilöinä toimivat Oulun Tilakeskuksen hankepääällikkö Juha Kisanlahti ja kenttätöiden aikana korjausrakennuttamis-pääällikkö Elina Timisjärvi. Pohjois-Pohjanmaan museon yhteyshenkilönä toimi tutkija-arkeologi Mika Sarkkinen.

Kaivaushenkilökunta koostui yhdeksästä henkilöstä: neljästä vastuuhenkilöstä ja viidestä kaivajasta. Kaivausjohtajana toimi FM Marika Hyttinen, apulaistutkijana FM Tiia Ikonen, tutkimusavustajina HuK Terhi Taipaleenmäki ja fil. yo. Anu Rajala. Marika Hyttinen vastasi kaivausten tutkimuksellisista ratkaisuksista, tiedottamisesta, yhteydenpidosta tilaajan kanssa sekä yleisestä dokumentoinnista. Tiia Ikonen toimi piirtäjänä ollen vastuussa mittausdokumentoinnista ja kartoittamisesta. Terhi Taipaleenmäen ja Anu Rajalan vastuualueina olivat tutkimusalueiden yksikködokumentointi sekä löytöjen talteenotto. Kaivajina toimivat 22.7. - 4.8.2013 fil.yo. Mikko Sunnari, HuK Sanna Hujanen, fil. yo. Antti Komulainen, fil. yo. Riku- Ville Vaske sekä HuK Essi Rajaniemi (23.7.-5.8.2013).

Kaivauksissa todettiin tontin sisäpihan kulttuurikerroksen olevan huomattavasti arvioitua paksumpi. Säilyneen kulttuurikerroksen paksuus on kesän 2013 tutkimuksen mukaan maksimissaan noin 1,4 m ja minimissään 20 cm. Kaikki säilyneet rakenteet ja kuoppajäänökset olivat varsin laaja-alaisia ja ajoittuivat 1600-luvulta 1700-luvun alkuun. Koska varsinaisiin kaivaustutkimuksiin oli varattu aikaa vain hieman reilu kaksi viikkoa, jouduttiin dokumentointia tekemään myös viikonloppuisin ja arki-iltoina.

Kaivantojen avaamisen hoiti t:mi Heikki Kvist 18.7.2013. Noppakivet kasattiin pihan keskiosaan säilytykseen ja kaivannoista poistetut pinta- ja pohjauskerrokset nostettiin kaivantojen viereen. Kaivantojen täyttööseen tilattiin kone maarakennus KK Kanto Oy:ltä. Kaivannot täytettiin 7.8.2013 kaivetulla maalla ja murskeella. Lopuksi maat tiivistettiin lätkällä ja noppakivet siirrettiin Lyseon lukion voimistelusalin taakse säilytykseen. Kuskina toimi Mika Lehto. Murske tilattiin Kuljetuspolar Oy:ltä. Tutkimusten mittaukset, myös korkeuspisteen siirron, teki 26.7.2013 Oulun kaupungin Teknisen liikelaitoksen Mittaus- ja geotekniikan yksikön Timo Toivonen apunaan Heli Romppainen.

Säälolosuhteet olivat melko hyvät läpi tutkimusten. Tosin pienikin sademäärä aiheutti ongelmia kaivannoissa, jonne kaikki sadevesi valui pihan puutteellisen sadevesiviemäröinnin takia. Osa piha-alueen viemäröinnistä oli poissa käytöstä niiden päälle kasatun kaivumaan takia. Tutkimusryhmä rakensikin noppakivistä korvaavaa viemäröintiä, jonka avulla sadevedet johdettiin toisaalle.

Tutkimukset saivat huomiota paikallismediassa. Sanomalehti Kaleva uutisoi tutkimuksista 30.7.2013. Myös Yle Pohjois-Suomi teki 2.8.2013 puhelinhaastattelun tutkimuksista. Lisäksi tutkimusten etenemisestä

ja löydöistä tiedotettiin sosiaalisessa mediassa Museoviraston Arkeologisten kenttäpalveluiden Facebook-sivuilla.

Jälkityöt tehtiin kokonaisuudessaan Pohjois-Pohjanmaan museolta vuokratuissa toimistotiloissa Oulun Ruskossa. Jälkitöissä Marika Hyttinen vastasi raportin kirjoittamisesta, luetteloiden koostamisesta, mustavalko- ja digikuvien valitsemisesta ja mustavalkokuvien luetteloinnista sekä matriisien lopullisesta muokkauksesta ja puhtaaksi piirrosta. Tiia Ikonen vastasi kenttäkarttojen puhtaaksi piirrosta, koordinaattija karttaluetteloiden laatimisesta sekä digikuvien luetteloinnista. Terhi Taipaleenmäki ja Anu Rajala puhdistivat sekä pakkasivat löydöt sekä luettelivat poistetut löydöt. HuK Sanna Hujanen toimi tutkimusavustajana 25.-29.11.2013 vastaten esinekuvauksesta sekä löytöjen luetteloinnista ja numeroinnista.

Esinekonservointi hankittiin ostopalveluna Oulun yliopiston Arkeologian laboratoriolta ja konservoinnin hoiti tutkimusteknikko Jari Heinonen. Dendrokronologisten näytteiden ottoa kenttätöissä avusti FT Titta Kallio-Seppä Oulun yliopistosta. Dendrokronologiset näytteet analysoi ja ajoitti Pentti Zetterberg Itä-Suomen yliopistolla. Ajoitustulokset eivät ehtineet valmistua raporttia kirjoitettaessa, joten ne tullaan liittämään kaivausraporttiin myöhemmässä vaiheessa erillisenä liitteenä. Maanäytteiden otossa ja valinnassa avusti Oulun yliopiston tutkija FM Annemari Tranberg – hän myös analysoi näytteet. Maanäytteet, jotka jätettiin analysoimatta tämän tutkimuksen yhteydessä, luovutettiin Tranbergin väitöskirja-aineistoksi. Makrofossiilianalyysi on kaivausraportin lopussa liitteenä. Eläinten luita ei ole toistaiseksi analysoitu. Luut ovat muiden löytöjen kanssa varastoituna Pohjois-Pohjanmaan museon Ruskon varastotiloihin.

Oulussa 7.1.2014

Marika Hyttinen

2. Tutkimusalueen kuvaus ja historia

Tutkittava tontti 1-11-1 sijoittuu Oulun kaupungin I kaupunginosaan. Tontti sijaitsee Pokkisentörmällä aivan Pokkisenväylän tuntumassa, Oulujoen suussa. Tontti rajautuu Linnankatuun, Kajaaninkatuun, Torikatuun ja luoteessa Pokkisen siltaan. Nykyisin alueella sijaitsee Lyseon lukio, Torikadun suuntainen vanhin osa on rakennettu vuonna 1831 ja sen on suunnitellut Carl Ludwig Engel. Rakennusta laajennettiin molemmista päistään vuosina 1874-75. Linnankadun suuntainen lisäosa päärakennukseen toteutettiin vuoden 1934 suunnitelman mukaan ja nykyisin Lyseon voimistelusalina toimiva Kajaaninkadun suuntainen rakennus vuoden 1907 suunnitelmien mukaan. (Oulun kaupunki 1986, 34.) Tontin keskipiha ja parkkipaikka on kivetty noppakivellä, kun taas tontin länsi- ja luoteisosa on viheralueena.

Kuva 1. Ote vuoden 2002 kaupunkiarkeologisesta inventoinnista, jossa vuoden 1648-49 (Nikodemus Tess vanhempi) kaupunkimittaus on asemoitu Oulun nykyisen asemakaavan päälle. (Ikonen & Mökkönen 2001, liite 3.1).

Oulun kaupunkiarkeologisissa inventoinneissa (2002/2007) Lyseon lukion tontti on määritelty kuuluvaksi luokkaan I eli tutkimuksellisesti erityisen alueeksi (Kallio-Seppä 2007a; Ikonen & Mökkönen 2002). Vuoden 2002 kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa asemoitiin Oulun historiallisia karttoja nykyisen asemakaavan päälle (Ikonen & Mökkönen 2002). Kuvassa 1 on Nikodemus Tess vanhemman vuonna 1649 laatima kaupunkimittaus asemoituna Oulun nykyisen asemakaavan päälle. Tutkittava tontti 1-11-1 sijoittuu aivan silloisen kaupunkialueen ytimeen.

2.1 1600-luku ja 1700-luvun alku

Vuonna 1605 Kaarle IX antoi määräyksen kaupungin perustamisesta ”vastapäätä linnaa mannermaalle”. Kaupunkiin saapuikin heti kauppiaita ja kaupunki alkoi muotoutua Kaupunginojan pohjoispuoliselle niemekkeelle (Vahtola 2005, 25; Virkkunen 1953, 91-93). Nykyiselle Pokkitörmälle asettuivat asumaan huomattavimmat kaupunkilaiset ja varakkaimmat porvarit. Alueen nimi juontunee siellä sijainneen Bochmöllerin suvun talosta. (Vahtola 2005, 25.) Kuvassa 2 on vuoden 1649 regulointisuunnitelma Oulun kaupungista. Kuvaan on merkitty punaisella ympyrällä nykyisen lyseon lukion tontin sijoittuminen kartalle.

Kuvat 2 ja 3. Vasen: Claes Claessonin regulointisuunnitelma vuodelta 1649. Oikea: yksityiskohta nykyisen lyseon tontin alueen tonteista samasta kartasta.

Kaupungin korttelijärjestys oli epäsäännöllinen ennen vuoden 1652 suurpaloa. Vuoden 2002 inventoinnissa tehdyn kartta-asemoinnin perusteella tutkittavan alueen läpi kulki silloinen valtakatu Kajaanintien tulliportilta kohti toria ja sieltä satamaan (kuva 1). Pääkadusta erkani muutamia sivukatuja koilliseen ja lounaaseen (kuvat 2 ja 4). Alueen kaakkoisosaan sijoittui torialue (kuvat 2 ja 3). Vuoden 1649 mittauksen mukaan Lyseon lukion tontille sijoittuivat osittain tontit 133, 32, 142, 49, 6, 7 ja 28 (kuva 3). Näistä tontit 49, 6 ja 7 sijaitsivat kesän 2013 tutkimusalueella. Tontinomistajaluettelon mukaan tontin nro 49 omisti nimismies Jöran Jöransson, tontin nro 6 kapteeni Lars Svensson ja tontin nro 7 pormestari Zacharias Ficke (Virkkunen 1953, karttaliite vuoden 1649 mittauksesta tontinomistajaluetteloiin).

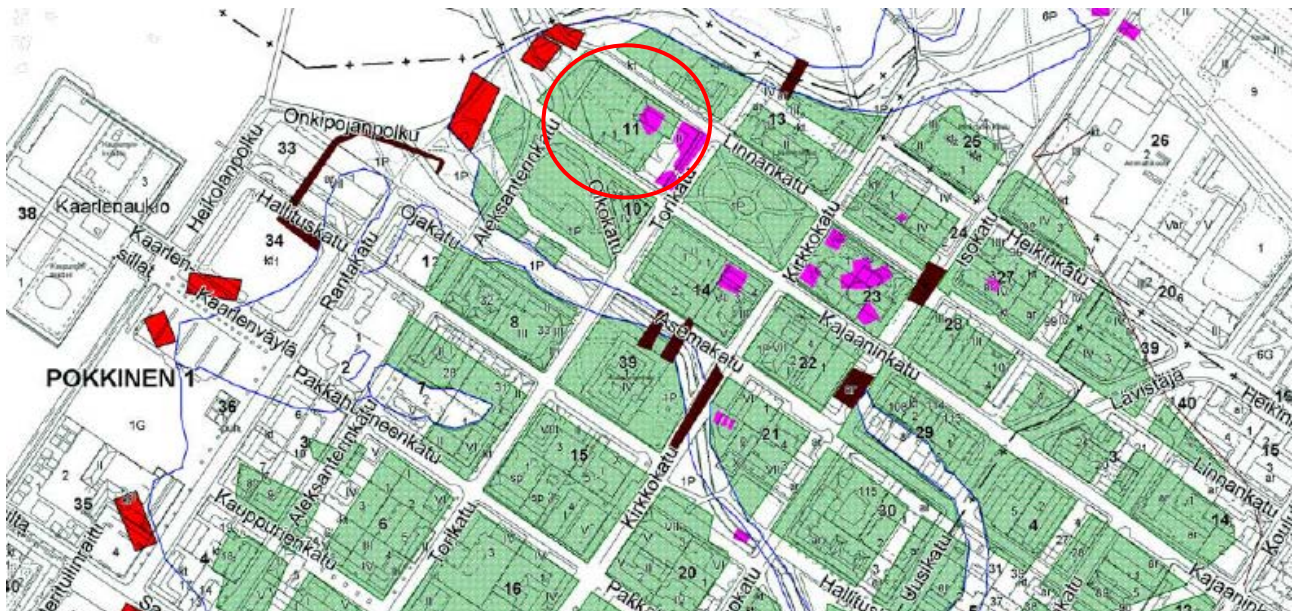
Kuva 4. Claes Claessonin Oulua koskeva regulointisuunnitelma vuodelta 1651. (Karttakopio: Oulu kaupunki, Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, karttapiste).

Vuonna 1652 kohtasi Oulun kaupunkia suurpalo, joka tuhosi erityisen pahoin porvareiden asuinalueita. Myös linnansillan ja provianttiaittojen tiedetään palaneen. Seuraava palo riehui Oulussa jo vuonna 1655. Palon arvellaan lähteneen liikkeelle pormestari Antti Yrjönpojan panimohuoneelta (Virkkunen 1953, 128). Antti Yrjönpojan Lytraeus omisti tontin nro 133 (vuoden 1649 mittaus), joka sijoittuu nykyiselle Pokkitörmälle ja osittain Lyseon lukion tontille 1-11-1 (kuvat 2 ja 3).

Kuva 5. Vuoden 1705 kaupunkimittaus Oulusta (Ikonen & Mökkönen 2002, 10).

Palojen jälkeen Oulun asemakaava lähti kehittymään kohti säännöllistä ruutukaavamuotoa 1600-luvun puolenvälin regulointisuunnitelmien pohjalta (Virkkunen 1953, 128-129). Vuonna 1705 laaditusta mittauksesta voidaan havaita ruutukaavan kehittyneen säännölliseksi, jossa korttelit olivat suorakulmaisia ja kadut suoria. Lyseon lukion tontilla sijaitsi tuolloin suorakulmainen korttelialue, jonka itäpuolella sijaitsi tori raatihuoneineen (kuvat 5 ja 6). Vuonna 1705 Oulu paloi jälleen kahteen otteeseen. Palojen jälkeen kaupungin asemakaava jatkoi kehitystään säännölliseen ruutukaavamuotoon. (Virkkunen 1953, 130-131.)

Kuva 6. Ote vuoden 2002 kaupunkiarkeologisen inventoinnin kartta-aseoinnista, jossa Oulun nykyinen asemakaava ja vuoden 1705 kaupunkimittaus on asemoitu päällekkäin (Ikonen & Mökkönen 2002, liite 3.4). Lyseon tontti ympyröity.

Lyseon tontti pysyi rakennettuna aina vuoden 1822 paloon saakka. Vuonna 1831 rakennettiin Lyseon lukion Torikadun suuntainen päärakennus. Myöhemmin lyseon rakennusta jatkettiin molemmista päistään

Linnan- ja Kajaaninkadun suuntaisesti. Myös Pokkitörmän puoleisessa päässä ja osin myös tontin sisäpihalla on ollut rakennuskantaa, mikä käy ilmi vuonna 1887 otetussa kuvassa (kuva 7). Lyseon aivan keskeisin sisäpiha-alue on ollut kuitenkin rakentamattomana vuoden 1822 palosta asti.

Kuva 7. Lyseon tontti rakennuksineen vuonna 1887 (Hautala 1976, kuvaliite/Pohjois-Pohjanmaan museo).

2.2 Tutkimushistoria

Tontilla oli ennen kesän 2013 kaivauksia tehty kaksi tutkimusta, joista ensimmäinen oli vuoden 2006 pienimuotoinen koekuopitus (Sarkkinen 2006) ja toinen vuoden 2007 koekaivaus (Kallio-Seppä 2007b). Koekuopituksessa avattiin kaksi koekuoppaan lyseon tontin luoteisosan nurmialueelle. Koekuopan 2 perusteella alueella sijaitsevat säilyneitä kulttuurikerroksia. (Sarkkinen 2006.)

Vuoden 2007 koekaivauksissa tontille avattiin kolme koeojaa; kaksi tontin sisäpihalle (koeojat A ja B) sekä yksi viheralueelle (koeoja C). Kaikista ojista dokumentoitiin säilyneitä kulttuurikerroksia ja rakennejäännöksiä 1600- ja 1700-luvuilta. Koeojasta A, joka sijoittuu kesän 2013 tutkimusalueen A välittömään läheisyyteen (kartta 1), löydettiin jäännöksiä 1600-luvulle ajoittuvasta puutasosta ja kahdesta palojätekuopasta. Rakenne tuli esille heti modernien pihan pohjustuskerrosten alta, joten 1700- ja 1800-lukujen kerrokset todettiin tuhoutuneeksi pihan 1900-luvun kunnostustöiden yhteydessä. Myös koeojan itäpääty todettiin kokonaisuudessaan tuhoutuneeksi. Tutkimuksen mukaan kivetyllä piha-alueella oli vanhimpia kulttuurikerroksia vielä jäljellä, mutta hyvin ohuella n. 20-30 cm paksuisesti. Koeojasta B tehtiin havaintoja kivitasosta, joka tulkittiin mahdolliseksi kadun tai pihan kivipinnaksi. Paksuimmat kulttuurikerrokset sijaitsivat koeojassa C ja ne ajoittuivat 1800-luvulta 1600-luvulle. Rakenteita löytyi kaksi, palanut kivi- ja puurakenne sekä hirsirakenne. Molempien rakenteiden käyttötarkoitus jäi avoimeksi. Rakenteet ajoittuvat kuitenkin 1600-luvun lopulta 1700-luvun ensimmäiselle puoliskolle. Koeojien löytöaines oli niukkaa, mutta viittaa alueen olleen rikkaiden porvareiden asuttamaa. (Kallio-Seppä 2007b.)

Edellisten lisäksi Lyseon tontin ympärillä on tehty arkeologisia katutöiden valvontoja vuosina 2004 (Kallio 2004) ja 2006 (Hyttinen 2006). Vuoden 2004 valvonnassa tutkittiin mm. Kajaaninkatua Lyseon tontin vierestä. Valvonnassa löydettiin merkkejä vuosien 1652 ja 1655 palojen yhteydessä tuhoutuneista rakennuksista (Kallio 2004). Vuonna 2006 Linnankadun katutöiden ja Pokkisentörmän viheralueen arkeologisen valvonnan yhteydessä dokumentoitiin lyseon tontin pohjoispuolelta 1600-luvulta 1800-luvun alkuun ajoittuvia kulttuurikerroksia ja rakenteita (Hyttinen 2006).

3. Käytetyt metodit ja kaivausten kulku

Tutkimukset aloitettiin 18.7.2013 avaamalla koneellisesti tutkimusalueet. Vuoden 2007 koekaivausten perusteella tiedettiin, että 1600-luvulle ajoittuvat kulttuurikerrokset alkavat välittömästi pihan pohjauskerrosten alta. Tämän takia koeojista kuorittiin koneellisesti vain 1900-luvun pihan pinnoite- ja pohjauskerrokset. Koneellisen kuorinnan valvoivat Marika Hyttinen ja Tiia Ikonen.

Sadevesiviemärin runkolinja tulee sijoittumaan tontin itäosaan. Runkolinja lähtee lyseon sisäänkäynniltä ja kulkee kohti Kajaaninkadulle johtavaa porttia pohjois-eteläsuunnassa. Suunnitelman mukaisesti tutkittava ala jaettiin kahteen lähes peräkkäiseen ja pitkään tutkimusalueeseen eli pohjoiseen alueeseen A ja eteläiseen alueeseen B (kuva 8). Tutkimusalueiden leveydeksi oli suunniteltu kolme metriä, mutta tätä ei voitu toteuttaa. Nykyinen sadevesiviemärinti eteläisen tutkimusalueen sivuilla olisi tuhoutunut, jos alue olisi avattu näin leveänä. Alueiden lopulliseksi leveydeksi tuli 2,5 m. Alueen A kokonaispinta-ala oli n. 28 m² ja alueen B n. 47,5 m².

Kuva 8. Kaivausalueiden sijoittuminen tontille. Kuvassa alue A etualalla ja alue B takana (AKDG3272:96).

Alueet mitattiin paikoilleen olemassa olevien rakennusten kulmista pythagoraan lauseen avulla. Koneellisen maankuorinnan jälkeen alueelle luotiin molemmille tutkimusalueille yhtenäinen koordinaatisto. Koordinaatiston nollakohdaksi valittiin alueen B lounaiskulma, joka sai arvon $x=100$, $y=500$. Koordinaatistossa x kasvoi pohjoiseen ja y itään. Alueet ruudutettiin 2 x 2 m kokosiin kaivausruutuihin.

Korkeuskiintopiste siirrettiin takymetrimittauksella Oulun kaupungin korkeuskiintopisteeltä nro 63, jonka sijainti pisteessä (x) 7213208.474 ja (y) 475166.538 (ETRS-GK26 koordinaattijärjestelmä). Pisteiden korkeusarvo 10.182 m mpy oli N2000 korkeusjärjestelmän mukainen. Korkeuskiintopiste (10.53 m mpy)

sijoitettiin tontilla Lyseon päärakennuksen pääsisäänkäynnin edustan portaikon koillisreunaan (kartta 2). Kaivausalueet ja koordinaatisto mitattiin takymetrimittauksella (takymetri Leica TCRP1205). Raportissa mittapisteeet on ilmoitettu sekä valtakunnallisen ETRS-TM35FIN koordinaattijärjestelmän ja Oulun kaupungissa käytössä olevassa ETRS-GK26 koordinaattijärjestelmän mukaisissa muodoissa (koordinaattilista). Koordinaattilistassa on mukana myös apupisteitä, joita ei ole merkitty karttoihin.

Koordinaatiston teon jälkeen alueet puhdistettiin irtomaista, jonka jälkeen aloitustaso vaaittiin ja valokuvattiin. Tämän jälkeen aloitettiin kaivaminen, johon käytettiin pääsääntöisesti lastaa. Lapiolla kaivettiin lähinnä paksumpia purku- ja täyttökerroksia. Kaivettuja maita ei seulottu. Kaivausmenetelmänä käytettiin stratigrafista eli yksikkökaivausmenetelmää. Menetelmän mukaan stratigrafiset yksiköt poistettiin ja dokumentoitiin omina yksiköinä. Kerrosten poistaminen eteni nuorimmasta vanhimpaan eli päinvastaisessa järjestyksessä kuin ne ovat alun perin syntyneet.

Löydetyt rakenteet ja yksiköt dokumentoitiin dokumentointilomakkein ja muistiinpanoin. Karttoja piirrettiin dokumentointitasoittain. Stratigrafiset yksiköt saivat omat yksikkönumeronsa, joka muodostui seuraavasti: A/B (kaivausalueen tunnus) + SY (stratigrafinen yksikkö) + juokseva numero. Niin ikään rakenteet saivat yksilöllisen rakennenumeron, joka muodostui samoin eli A/B + R (rakenne) + juokseva numero. Myös rajapinnat nimettiin saman periaatteen mukaan: A/B + RP (rajapinta) + juokseva numero. Rajapinnoiksi määriteltiin kuopat ja modernit kaivannot, jotka lävistivät vanhempia maakerroksia.

Yksiköiden ja rakenteiden välisiä ajallisia ja fyysisiä suhteita on kuvattu stratigrafisessa yksikkömatriisissa, joka laadittiin molemmille alueille erikseen. Matriisit laadittiin pääosin jo kenttätöiden aikana, mutta jälkitöissä matriiseihin tehtiin vielä joitakin muutoksia koskien yksiköiden yhdistämistä tai samanaikaisuuden määrittämistä. Matriisien tärkeimmäksi tavoitteeksi nostettiin yksiköiden ja rakenteiden ajallisten suhteiden kuvaaminen. Fyysisistä suhteista matriiseihin merkittiin vain tärkeimmät linjat jotta matriisikaaviosta saatiin mahdollisimman selkeä. Kaikkien yksiköiden ja rakenteiden väliset fyysiset suhteet käyvät kuitenkin yksityiskohtaisesti ilmi yksikkö- ja rakenneluetteloista.

Löydöt, niin esineet kuin eläinten luut, otettiin talteen ruuduittain ja yksiköittäin. Moderneista ja sekoittuneista kerroksista ei löytöjä kuitenkaan talletettu. Alueella A poistettuja yksiköitä olivat ASY0-ASY7, ASY10, ASY11, ASY19 ja ASY33. Alueelta B poistettiin yksiköt BSY0-BSY6, BSY8 ja BSY9. Jälkitöissä kentällä talletetusta löytömateriaalista poistettiin rautanaulat, metalliesineiden katkelmat ja nahan palat, joita ei konservoitu (poistettujen esineiden luettelo). Osa poistetuista esineistä myös kuvattiin (poistettujen esineiden kuvataulu). Konservointiin valittiin mahdollisimman kattava otanta erityyppisiä esineitä. Valintaan vaikutti erityisesti esineen kunto sekä löytökonteksti. Löydöt on punnittu vaa'alla, jonka tarkkuus oli 1 gramma. Tätä kevyemmät löydöt on merkitty löytöluetteloon 0,5 g painoisiksi. Löydöt saivat jälkitöissä kaivaustunnuksen OLYT-13 (Oulun Lyseon lukion tontti 2013).

Maanäytteitä (MN) otettiin alueelta A kaikkiaan 15 kappaletta ja alueelta B viisi kappaletta. Maanäytteet nimettiin kaivausalueen kirjaintunnuksella A/B + MN + juokseva numero. Maanäytteillä haluttiin saada lisätietoa rakenteiden käyttötarkoituksista sekä rajapintojen eli kaivettujen kuoppien tarkoituksesta. Jälkitöissä analysoitavaksi valikoitui alueelta A kuusi näytettä ja alueelta B kolme näytettä (maanäytelistaus). Valinta tehtiin yhteistyössä Oulun yliopiston tutkija Annemari Tranbergin kanssa. Tranberg myös analysoi näytteet. Näytteiden valintaan vaikutti ennen kaikkea ottokonteksti: oliko näyte rakenteesta/rajapinnasta, oliko konteksti suljettu ja oliko näytteelle vertailuaineistoa saman rakenteen/rajapinnan yhteydestä. Lisäksi näytteen kasvijäänteiden säilyneisyyttä arvioitiin silmämääräisesti.

Dendrokronologiset näytteet (DN) nimettiin tunnuksella A + DN + juokseva numero. Näytteitä otettiin kaksi kappaletta, jotka molemmat olivat alueen A hiiltyneestä hirsirakenteesta AR5 (dendrokronologisten näytteiden lista). Vuosilustoajoituksella haluttiin rakenne ajoittaa mahdollisimman tarkasti. Muista puurakenteista ei näytteitä saatu, koska puumateriaali on huonokuntoista ja maatunutta.

4. Kaivausalue A

Digitaaliset kuvat: AKDG3272:1-3, 5-19, 21-23, 28-55, 59-89, 92-96, 99-118

Mustavalkonegatiivit: AKF146636:1, 3-11

Makrofossiilinäytteet: AMN1-15, joista analysoitu AMN2, AMN3, AMN8, AMN11, AMN12, AMN14

Dendrokronologiset näytteet: ADN1 ja ADN2, molemmat ajoitettu

Löydöt: KM39510:1-181, 229-295

Kartat: 1-8

Alue A sijoittui tontin 1-11-1 keskiosaan aivan lyseon päärakennuksen pääoven eteen (kartta 1.) Pohjois-eteläsuuntaisen alueen koko oli n. 2,5 x 11 m eli n. 28 m². Aivan alueen tuntumassa, länsipuolella sijaitsi vuoden 2006 koejoja A (kartta 1).

Heti modernien pihan pohjauskerrosten (ASY0-ASY3) alla havaittiin alueen eteläosassa (ruuduissa 120/502-504, osin myös 122/504) sekoittuneen kerroksen ASY6 alla hiekkamaa ASY9, joka tulkittiin pohjahiekaksi (kuva 9). Erikoiseksi hiekkamaan teki se, että kerros oli erittäin kovaa, tiivistynyttä ja tamppautunutta. Ruutuun 120/504 tehtiin vielä varmuuden vuoksi koekuoppa (kartta 2), josta tuli esille vain luontaisia ja puhtaita hiekkakerroksia. Kuopan pohja sijaitsi korkeudella 9,26m mpy. Vastaavanlainen tilanne paljastui myös alueen B pohjoispäästä ruudussa 118 (osin 120)/500, jossa sijaitsi vain vähäisiä rippeitä kulttuurikerroksista eikä lainkaan rakenteita (kuva 10). Myös tällä kohtaa sijaitsi kovaa ja tamppautuneen oloista hiekkamaata, joka tulkittiin pohjahiekaksi (BSY7). Kenttätöiden aikana edellä mainitut kohdat tulkittiin tuhoutuneeksi, mutta jälkitöiden aikana heräsi ajatus, että löydötön kohta ja tamppautunut kova hiekkamaa voisi olla jäännös 1600-luvulla lyseon tontin läpi kulkeneesta pääkadusta. Vuoden 2002 (Ikonen & Mökkönen 2002) inventoinnissa tehtyjen kartta-asemointien mukaan, pääkatu sijoittuisi tontin alueella suurin piirtein näille kohdin (kuva 1).

Kuva 9. Alueen A eteläpäässä tamppautunut kohta (AKDG3272:43). **Kuva 10.** Alue B, pohjoisosan tamppautunut kohta. (AKDG3272:24).

Alueen A kaivaminen aloitettiin tasosta 1 (kuva 11). Ruudut 120 (osin 122)/502-504 jätettiin kaivamatta, koska ruutuun 120/504 tehdystä koekuopasta ei tullut syvemmältä esille kulttuurikerroksia. Ruuduissa 122-130/502-504 havaittiin pihan pohjauskerrosten alla sekoittuneita kerroksia, joissa maa-aineksen seassa oli mm. betonia, asfalttia ja muuta resenttiä materiaalia. Näitä yksiköitä olivat ASY4-ASY7, ASY10 ja ASY19. Yksikkö ASY19 ruuduissa 126-128/502-50 sisälsi styroksia ja eristemateriaalia. Häiriökohta saattaa liittyä samaan ilmiöön, johon törmättiin vuoden 2006 koekaivauksissa (Kallio-Seppä 2007). Sekoittuneet kerrokset poistettiin kuitenkin lastalla, koska ne olivat ohuita ja välittömästi niiden alla alkoivat vanhemmat, 1700-luvun alkuun ja 1600-luvun loppuun ajoittuneet kulttuurikerrokset.

Kuva 11. Alue A, taso 1 (AKDG3272:3).

Alueelta A dokumentoitiin kaksi päällekkäistä, 1600-luvulle ajoittuvaa rakennetta. Nuoremman rakenteen rakenneosille annettiin omat rakennenumeronsa (AR1, AR2, AR3, AR4, AR6), koska kenttätöiden alussa ei voitu olla täysin varmoja siitä oliko kyseessä saman rakenteen rakenneosat. Tulkintaa vaikeutti se, että kulttuurikerroksia ja myös rakennetta oli häirinnyt moderni kaivutoiminta. Rakenneosat yhdistettiin jälkitöissä yhdeksi rakenteeksi AR1=AR2=AR3=AR4=AR6. Tämän alta paljastui vanhempi palanut hirsirakenne AR5.

4.1. Rakenne AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 ja rajapinnat ARP3 ja ARP6

Heti pintamaiden ASY0-ASY3 ja sekoittuneiden kerrosten ASY4-ASY7, ASY10, ASY19 alta alkoi hahmottua maatonutta puurakennetta (kartta 3, taso 2). Rakenne näytti ulottuvan lähes koko kaivausalueelle A ja jatkuvan kaivamattomaan maahan itään, länteen ja pohjoiseen.

Rakenneosa AR1 tuli esille ruudun 122/504 itäreunasta (kartta 3). Rakenneosan, joka näytti jatkuvan kaivamattomaan maahan itään, dokumentoitu koko oli 40 x 70 cm. Rakenneosa tuli esille heti sekoittuneen hiekan ASY10 alta. Aluksi rakenne nimettiin rajapinnaksi ARP1, koska ilmiö vaikutti palo- ja purkukerroksen täyttämältä kuopalta. Pian kuitenkin todettiin, että kyseessä on rakenneosa, joten rajapinta poistettiin. Rakenneosa AR1 muodostui 3-4 vierekkäisestä itä-länsisuuntaisesta lankusta korkeudella 9,92-9,79 m mpy. Muutamien lankkujen/lautojen pinnat olivat hiiltyneitä. Poistettaessa puut niiden alta paljastui muutamia

kiviä, jotka tulkittiin peruskiviksi. Rakenteen alla sijaisi hiekka ASY16, joka oli ainakin osittain häiriintynyt – kerroksen pinnalla havaittiin betoninpaloja. Rakenneosan ympärillä oli pieniä kiviä, jotka eivät todennäköisesti kuuluneet rakenteeseen. Alueen A itäprofiilista käy kuitenkin selkeästi ilmi, että rakenneosa AR1 kuuluu rakenteeseen AR2=AR3=AR4=AR6 (kartta 7).

Rakenneosa AR2 paljastui ruuduista 126/502-504 korkeudelta 9,91-9,86 m mpy (kartat 3, 4). Rakenneosaan kuului yksi itä-länsisuuntainen palamaton hirsi, jonka keskiosa oli tuhoutunut. Hirren toinen puolikas jatkui kaivamattomaan maahan länteen ja toinen kaivamattomaan maahan itään. Lisäksi rakenneosaan luettiin pohjois-eteläsuuntainen puu, joka jäi suurimmaksi osin kaivannon itäprofiiliin. Rakenneosan puiden alla sijaisi muutamia kiviä, jotka oli aseteltu puiden perustukseksi. Puiden päällä sijaisi orgaaninen kerros ASY17, joka oli mahdollisesti sama yksikkö kuin ASY13. Rakenneosa alta paljastuivat hiekat ASY18 (todennäköisesti sama kuin yksiköt ASY29 ja ASY26) ja ASY46, joka sijaisi myös samaan rakenteeseen kuuluneen rakenneosan AR6 alla.

Rakenneosa AR3 kaivettiin esiin ruutujen 124-126/502 länsireunalta korkeudelta 9,83-9,77 m mpy (kartat 3 ja 4). Rakenneosaan AR3 kuului yksi itä-länsisuuntainen lankku/lauta (koko 20 x 40 cm) ja muutamia pohjois-eteläsuuntaisia lautoja/lankkuja. Kaikki puut olivat palamattomia. Puiden alla havaittiin paikoin muutamia kiviä perustuksina (kartta 4). Rakenteenosan päällä sijaisivat osin sekoittunut hiekka ASY7 sekä hiekkakerrokset ASY42 sekä ASY21. Hiekkaa ASY21 oli myös puiden alapuolella, joten hiekka lienee alun perin rakenteen alle laitettu tasaushiekka, jonka sisään puut ovat osittain painuneet.

Kuva 12. Rakennetta AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 alueen A pohjoispäässä. Rakenneosaa olivat tuhonneet pahoin kaivanto ARP6 ja pihan 1900-luvulla tehdyt pohjustustyöt (AKDG3272:32).

Rakenteenosaa AR4 tuli esille alueen A pohjoisosasta, ruuduista 128-132/502-504 (kartat 3 ja 4, kuva 12). Rakenteenosan dokumentoitu koko oli 2 x 3,4 m, mutta rakenne jatkui selkeästi pohjoiseen, itään ja länteen kaivamattomaan maahan. Rakenteenosaa muodostui pohjois-eteläsuuntaisista lankuista/laudoista (koko 14-20 x 20-130 cm), jotka muodostivat tason korkeudelle 9,93-9,84 m mpy. Tason alla kulki itä-länsisuuntaiset hirret ja muutamia kiviä, jotka toimivat rakenteenosan perustuksina (kartta 4). Kaikki rakennepuut olivat palamattomia.

Ruuduissa 130/502-504 rakenteenosaa AR4 olivat häirinneet pahoin pihan 1900-luvun pohjaustyöt ja 1700-/1800-luvulle ajoittuva kaivanto ARP6 (kuva 12). Kuoppa ARP6, joka oli täytynyt purkujätteen sekaisella hiekalla ASY74, sijaisi ruudussa 130/502-502 ja jäi osin kaivamattomaan maahan länteen (kuva 13). Kuvasta 12 näkyy, ettei pahoin häiriintyneissä ruuduissa ole rakenteenosaa AR4 juuri lainkaan jäljellä.

Kaivannon itäreunalla näkyvät kivet eivät olleet enää alkuperäisillä paikoillaan, vaan ne sijaitsivat sekoittuneessa maassa. Kivet ovat mahdollisesti olleet rakenneseosan AR4 perustuskiviä tai kuuluneet johonkin ylempään, 1900-luvun kaivutöissä tuhoutuneeseen 1700- tai 1800-luvun rakenteeseen.

Kuva 13. Ruudussa 130/502 sijainnut tiilimurskalla täytetty kuoppakaivanto ARP6 oli tuhonnut rakennetta AR1=AR2=AR3=AR4=AR6. Kuoppa täyttöineen ajoittune 1700- tai 1800-luvulle (AKDG3272:110).

Rakenneseosan AR4 päällä oli muutamia kulttuurikerroksia ruuduissa 128/502-504. Sekoittuneen hiekan ASY4 alta tuli löysä hiekka ASY12. Tämän alla sijaitsi orgaanisen aineksen kerros ASY13 (mahdollisesti sama kuin ASY17) ja hiekka ASY14. Hiekan ASY14 ohella suoraan rakenneseosan AR4 päällä sijaitsivat hiekat ASY24 ja ASY31 sekä orgaanisen aineksen kerros ASY28. Mainittakoon, että hiekka ASY31 oli ainoa alueen A kerroksista josta dokumentoitiin 1700-luvun lopulle ajoittuvaa materiaalia; 1 pala piiposliinia. Rakenneseosan alla ja osin myös päällä oli hiekka ASY15, joka oli mahdollisesti rakenneseosan AR4 alinen tasauskerros. Toinen AR4:n alinen kerros oli hiekka ASY26. Molemmista hiekoista otettiin maanäytteet AMN2 ja AMN3, jotka myös analysoitiin (maanäytelistaus). Analyysissä todettiin, ettei hiekka ASY15 sisältänyt lainkaan orgaanista materiaalia. Hiekasta ASY26 analysoitiin vain yksi sarakasvin (*Carex-3 sp*) hiiltynyt siemen sekä hiiltynyttä puuta ja kasvimateriaalia (Tranberg 2013). Rakenneseosan tuhoutuneelle kohdalle ruutuun 130/504 jäivät hiekkakerros ASY25 ja kolme ohutta hiekkakerrosta, jotka niputettiin yhdeksi kerrokseksi ASY27. ASY25 ja ASY27 saattavat liittyä rakenneseosaan AR4.

Rakenneseosa AR6, joka oli parhaiten säilynyt, tuli esille ruuduista 124-126/502-504 korkeudelta 9,70-9,60 m mpy (kartta 4, kuva 14). Rakenneseosa oli rakennettu vanhemman kuoppajäännöksen ARP2 päälle, jolloin rakenneseosa oli ajansaatossa painunut kuoppaan täyttökerrosten annettua periksi ylempien kerrosten painosta. Alimmillaan rakenne oli painunut keskiosastaan korkeudelle 9,33 m mpy eli huomattavasti muuta osaa alemmas. Rakenneseosan painuminen kuoppaan oli kuitenkin myös suojannut sitä 1900-luvulla tehdyiltä pihan perustustöiltä. Rakenneseosaa oli tosin tuhonnut 1900-luvulla tehty kaakko-luodesuuntainen keraamisen salaojaputken kaivanto ARP3, joka kulki suoraan rakenneseosan AR6 poikki (kuva 14). Putkikaivanto leikkasi yksiköt ASY8, ASY20, ASY36, ASY34, ARP2 ja AR4 ja se oli täytetty sekoittuneilla hiekoilla ASY11 ja ASY33. Kaivannon pohja sijaitsi korkeudella 8,84 m mpy pohjamaassa ASY9.

Kuva 14. Rakenteen AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 rakenteenosa AR6, joka oli painunut kuoppaan ARP2 (AKDG3272:37). Rakennetta oli tuhonnut moderni kaivanto ARP3 (kuvassa vasemmalla).

Rakenneosan AR6 päällä olivat hiekat ASY32 ja ASY34. Hiekasta ASY32 talletettiin 1600-luvun alkuun ajoittuva kolikko (KM 39510:121). Suoraan rakennepuiden päällä oli hiekka ASY36 ja tahmea orgaanisen aineksen sekainen hiekka ASY35. Kerros ASY36 sisälsi runsaasti tiilimurskaa, tiilenpaloja ja kokonaista tiiltä. Tiilet olivat osin mustuneita ja niiden seassa oli hiiltä. Kerros tulkittiin rakenteen AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 käytöstä poistumiseen liittyneeksi purkukerrokseksi. Tiilet ovat mahdollisesti peräisin rakenteen tulisijasta.

Kerrosten ASY36 ja ASY35 alta tulivat esille AR6:n puut (kuva 15). Rakenneosan dokumentoitu koko oli n. 1 x 2 m, mutta rakenneosa jatkui itään ja länteen kaivamattomaan maahan. Puut AR6 olivat erittäin maatuneita, joten erillisiä puita oli todella vaikea erottaa. Tasossa olevien puiden pohjoispuolella oli kuitenkin varmuudella niitä rajaava hirsi (kartta 4). Alimmat puut tuntuivat yhtyvän myös rakenneosan AR3 puihin. Poistettaessa puita tuli niiden alta esille isohkoja kiviä, joista osa oli pinnaltaan laattamaisia. Kivet toimivat rakenneosan AR6 perustuksena (kuva 16, kartta 4). Todennäköisesti kohta on ollut hieman muuta aluetta matalammalla alla sijainneen kuopan takia, joten kivet on myös laitettu tasaamaan maaston muotoja. Kaikki rakenneosan AR6 puut ja kivet olivat palamattomia. Rakenneosa AR6 alla sijaitti tiilimurskan sekainen hiekka ASY46, joka lienee rakenneosan alle, kuoppaan ARP2, laitettu tasaushiekka. Rakenneosan AR6 eteläpuolelle jäi rakenneosaa ja rajapintaa ARP2 vanhempi kuoppajäännös ARP4, josta lisää alaluvussa 4.4 (kuva 16).

Kaikki edellä mainitut rakenneosat yhdistettiin yhdeksi rakenteeksi AR1=AR2=AR3=AR4=AR6. Kyseessä on luode-kaakkosuuntaisen rakennuksen pohja. Rakennuksessa ei ole ollut yhtenäistä kivijalkaa, vaan muutamiin kohtiin rakennepuiden alle oli aseteltu kiviä nostamaan rakennetta maasta. Rakenne on todennäköisesti sama kuin vuonna 2006 tutkimuksissa ojasta A dokumentoitu puurakenne AR1 (Kallio-Seppä 2007) rakenteilla näyttäisi olevan mahdollisesti yhdistyviä rakennepuita (kartta 1).

Rakenteen AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 käyttötarkoitus jäi avoimeksi vuoden 2013 tutkimuksissa. Rakennuksessa on todennäköisesti ollut jonkinlainen tulisija, josta antaa viitteitä osin rakenteen päällä ollut tiilipurkukerros ASY36. Rakennuksen yhteydessä talletettiin useita 1600-luvun loppupuolelle ajoittuvia kolikoita, kun taas muu löytöaines oli hyvin niukkaa. Tästä päätellen rakennuksessa on käsitelty rahaa. Mainittakoon, että rakenneosan AR6 päältä löytyi asepiilukko (KM 39510: 137) yksiköstä ASY36.

Kuva 15. Rakenneosa AR6 eli kuoppaan ARP2 painunut puutaso. Puiden alla oli aseteltu paikoitellen kiviä. Vasemmalla näkyy edelleen moderni kaivanto ARP3 (AKDG3272:45).

Kuva 16. Rakenneosan AR6 puut poistettu: esillä rakenteen peruskiviä. Oikealla näkyy osin vanhempi palanut rakenne AR5 ja vasemmalla profiilissa molempia rakenteita vanhempi kuoppajäänös ARP4 (AKDG3272:72).

Rakennuksen AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 pystytys on tapahtunut pian alemman rakenteen AR5 (alaluku 4.3) palamisen sekä purku- ja palojätteen tasauksen jälkeen 1600-luvun toisella puoliskolla. Rakennus ei ole tuhoutunut tulipalossa, vaan se on mahdollisesti purettu. Rakennuksen purkuajankohtaa ei voida varmuudella määrittellä, koska nuoremmat 1700-luvun puolenvälin ja loppupuolen sekä 1800-luvun kerrostumat ovat lähes tyystin tuhoutuneet. Varovaisen arvion mukaan purku on voinut tapahtua 1700-luvun alkupuolella, koska esimerkiksi rakenneosan AR6 päällä olleesta purkukerroksesta ASY36 ei löytynyt yhtään 1700-luvun loppupuolelle viittaavaa löytöä.

4.2 Rajapinta ARP2, kuoppajäännös

Kuten jo edellä mainittiin, rakenneosat AR6 oli rakennettu suoraan kuoppajäännöksen ARP2 päälle. Ajan myötä kuopan ARP2 alemmat täyttökerrokset ovat painuneet syvemmälle, jolloin myös rakenteensa AR6 on vajonnut kuoppaan (alaluku 4.1).

Kuoppa ARP2 sijoittui alueella A ruutuihin 124-126/504, jossa sen dokumentoitu koko oli n. 1-2 x 2,5 m. Osa kuopasta jäi varmuudella kaivamattomaan maahan itään (kartta 7, kuva 17). Osa kuopasta, kuten myös rakenneosasta AR6, oli tuhonnut moderni, 1900-luvun putkikaivanto ARP3 (kuva 17). Näin ollen kuopan alkuperäinen muoto ja koko jäivät selvittämättä.

Kuopan ARP2 nuorimpana täyttökerroksena voidaan pitää hiekkaa ASY46, jolle rakenneosat AR6 oli perustettu. Tämän alla sijaitsi erilaisia 1-8 cm paksuisia, melko puhtaita hiekkakerroksia ASY44, ASY58 ja ASY59-ASY64. Hiekkojen alta esille tuli karkea hiekka ASY22. Kerros yhdistettiin myöhemmin kenttätöissä yksikön ASY41 kanssa. Hiekkaa ASY22=ASY41 esiintyi kuopan ARP2 lisäksi tasossa, ruudussa 126/504, rakenteen AR5 vieressä.

Kuva 17. Kuopan ARP2 itäprofiili. Oikealla kuvassa 1900-luvulla tehty suorakaiteen muotoinen kaivanto ARP3, josta paljastui syvemmältä kaivettaessa keraaminen putki (AKDG3272:92).

ASY22=ASY41 alla sijaitsi kuopan eteläreunalla paikallinen kerrostuma likaista hiekkaa ASY66 ja tämän alla laaja-alainen orgaaninen kerros ASY55=ASY48=ASY50, joka liittyi myös palaneeseen hirsirakenteeseen AR5. Yksiköstä ASY55 otettiin maanäyte AMN12 (maanäytelistaus), josta analysoitiin yksi heinäkasvin siemen ja kulttuuririkkaruohoja, kuten jauhosavikkaa, leinikkiä ja valkoopilaa. Lisäksi näytteessä oli sarojen siemeniä ja kuusen neulanen. (Tranberg 2013.)

Kuoppa ARP2 ajoittuu rakenteen AR5 kanssa osin samanaikaiseksi eli 1600-luvun ensimmäiselle puoliskolle. Kuopan kerros ASY22 on sama kuin rakenteen vieressä sijainnut ASY41. Rakenteen AR5 alla sijaitsi orgaaninen kerros ASY50, joka on mahdollisesti sama kuin kuopan ARP2 orgaaninen kerros ASY55=AY48. Näin ollen kuoppa ARP2 on ollut olemassa jo ennen rakennetta AR5. Rakennetta AR5 vanhempia kuopan ARP2 kerroksia olivat hiekkakerrokset ASY67-ASY68, puuroskakerros ASY69 ja hiekka ASY73. Kuoppa ARP2 oli kaivettu pohjamaahan ASY9, jossa kuopan pohja sijaitsi korkeudella 8,50 m mpy.

4.3 Rakenne AR5

Lähes suoraan rakenteen AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 alta tuli esille vanhempi rakenne AR5. Rakenteiden välissä oli ohuelti hiekkoja ASY15, ASY18, ASY29, ASY26 sekä ASY39. Hiekkojen paksuus oli yhteensä n. 2-10 cm ja niiden alla alkoi suoraan rakenteeseen AR5 liittyneet purku- ja palojätekerrokset ASY30 ja ASY40. Palo- ja purkujätekerroksen ASY30 paksuus oli maksimissaan lähes 30 cm. Samaan palojätekerrokseen voidaan lukea myös nokinen hiekka ASY40. Palojätekerros ASY30 sisälsi runsaasti tiilimurskaa, savea, hiiltä ja tuhkaa. Maa-aineksen seassa oli myös rakenteeseen AR5 kuuluneita, rakenteen kanssa samansuuntaisia ja hiiltyneitä hirsii korkeudella 9,84-9,75 m mpy (kartta 5/ylempi välitaso, kuva 18). Nämä hirret eivät olleet enää alkuperäisillä paikoillaan, vaan ne on tasattu rakenteen päälle muun palo- ja purkujätteen seassa. Hirret ovat mahdollisesti rakenteen AR5 palossa romahtaneita katto- tai seinärakenteita.

Kuva 18. Rakenteeseen AR5 kuuluneita hirsii tuli esille myös purku- ja palojätteen ASY30 sisältä (AKDG3272:50).

Kuva 19. Rakenteen AR5 hiiltyneitä hirsitasoja (AKDG3272:76).

Purku- ja palojätteen alta tuli esille palokerros ASY38, jonka alla sijaitsi rakenne AR5. Rakenne muodostui pohjoisluode-eteläkaakko-suuntaisesta ja hiiltyneestä hirsitasosta korkeudella 9,67-9,51 m mpy (kuva 19). Ruuduissa 126-128/502-504 oli hirretön kohta, jonka perusteella rakenteessa on voinut olla erillisiä tiloja.

Rakenteen AR5 dokumentoitu koko oli n. 2,4 x 5 m, mutta rakenne jatkui selkeästi kaivamattomaan maahan pohjoiseen ja länteen, mahdollisesti myös itään. Näin ollen rakenteen koko jäi selvittämättä tutkimuksissa. Rakenteen esillä olevien hirsien leveys oli n. 20 cm ja pituus vaihteli 170-180 cm välillä. Rakenne oli salvottu pitkänurkkasalvoksin, jollainen oli nähtävissä ruudussa 126/504 rakenteen etelänurkassa (kartta 5). Hirsien päältä dokumentoitiin kolmen tynnyrinpohjan hiiltyneet jäännökset ruuduissa 128-130/502-504 (AKDG3272:84, 87, 88). Tynnyreissä oli jäljellä tapillisia pohjalautoja ja vanteiden kappaleita. Yhdessä tynnyrissä oli jopa muutamia seinälautojen katkelmia. Tynnyreiden alta otettiin maanäytteet AMN8 (ASY38) ja AMN11 (ASY50), jotka molemmat analysoitiin (maanäytelistaus). Näytteestä AMN8 paljastui analyysissä kolme rukiin hiiltyntä siementä ja näytteestä AMN11 peräti 81 hiiltyntä ohranjyvää ja 17 hiiltyntä rukiinjyvää (Tranberg 2013).

Rakenteen AR5 salvottu hirsikehikko oli perustettu maapohjalle eli rakenteeseen ei näyttänyt kuuluvan nurkkakiviä tai kivijalkaa. Hirret, jotka tulkittiin lattiatasoksi, oli sijoitettu suoraan hirsikehikon päälle. Poistettaessa hirsii todettiin usean niistä olevan selvästi kierrätyshirsii – usean hirren alapinnalla oli salvoksia, joilla ei ollut mitään rakennusteknistä merkitystä. Tästä huolimatta kahdesta lattiahirrestä otettiin dendrokronologiset näytteet, ADN1 ja ADN2 (kartta 5) ajoitusta varten. Näytehirsistä ADN2

todettiin kierrätysshirreksi, mutta molemmat lähetettiin ajoitukseen vertailun vuoksi (dendrokronologisten näytteiden listaus).

Suoraan rakenteen alla sijaitsi ruudussa 126/504 hiekka ASY45 ja ruuduissa 128-120/502-504 maatonutta puusilppu- ja puulastukerros ASY50. Kerroksesta otettiin maanäyte AMN14 (maanäytelistaus), joka analysoitiin. Analyysin mukaan näytteessä ei kuitenkaan ollut yhtään siementä, vain hiiltynyttä puuta (Tranberg 2013). Orgaaninen kerros saattaa liittyä rakenteen eristyskerrokseen. Puulastukerroksen ASY50 alta tuli esille vielä vanhempi mahdollinen palokerros ASY51, joka oli hiilistä ja nokista hiekkaa. Kerros sijaitsi alueella A ainoastaan rakenteen AR5 kohdalla. Tämän alla olivat vielä hiekka ASY70 ja hiilikerros ASY71.

Rakenne AR5 on palanut joko vuoden 1652 tai 1655 palossa. Rakennus on pohjoisluode-eteläkaakosuuntainen, siis hieman erisuuntainen kuin päälle rakennettu nuorempi rakenne AR1=AR2=AR3=AR4=AR6. Lattiahirsien päältä dokumentoitiin kolmen palaneen tynnyrin jäännökset. Maanäyteanalyysit paljastivat, että tynnyreissä on ollut viljaa. Tämän perusteella rakennus lienee ollut viljamakasiini. Rakennejäännöksen päällä olleesta palokerroksesta ASY38 talletettiin melko vähän löytöjä; muutamia paloja punasavikeramiikkaa, esinelasia sekä isokokoinen veitsi/puukko. Lisäksi suoraan rakenteen alta kerroksesta ASY50 talletettiin muutamia paloja tekstiiliä (KM 39510: 170 ja 175).

Rakenteen AR5 kanssa ainakin osittain samanaikainen on ollut kuoppa ARP2. Rakenteen vieressä sijainnut ASY41 on sama kuin kuopassa sijainnut kerros ASY22. Rakenteen AR5 alla sijaitsi orgaaninen kerros ASY50, joka on mahdollisesti sama kuin kuopan ARP2 orgaaninen kerros ASY55=AY48. Näin ollen kuoppa ARP2 on ollut olemassa jo ennen rakennetta AR5.

4.4 Rajapinnat ARP4 ja ARP5, kuoppajäännöksiä

Ruuduista 124/502-504 paljastui kuoppa ARP4, joka osoittautui alueen A vanhimmaksi jäännökseksi (kartat 4 ja 8). Kaivannon A länsiprofiilista (kartta 8, kuva AKDG3272:108) nähdään, että kuoppa ARP2 lävistää kuoppaan ARP4 liittyneet kerrokset.

Kuopan täyttökerrokset alkoivat sekoittuneen hiekan ASY7 ja hiekan ASY42 alta. Nuorin kuopan täytöistä oli hiekka ASY8. Hiekka on mahdollisesti tasauskerros. Tämän alla sijaitsi hiekka ASY20 ja seuravana ohut palokerros ASY47. Tämän alla oli hiekka ASY49, jonka alapinnalla kulki 2-4 cm paksuinen puusilpun/puulastun kerros. Kuopan vanhimmat täytöt olivat hiekat ASY52 ja ASY53. Kuoppa oli kaivettu pohjamaahan ASY9 korkeudelle n. 9,20 m mpy. Kuopan pohja on tasainen. Kuopan dokumentoitu ala oli n. 60 x 110 cm, mutta kuoppa jatkui kaivamattomaan maahan länteen (kuva 20).

Kuva 20. Kuoppajäännös ARP4 (AKDG3272:107).

Kuva 21. Palojätetuoppa ARP5 (AKDG3272:109).

Kerroksista ASY20 ja ASY49 otettiin makrofossiilinäytteet AMN6 ja AMN7. Näytteitä ei kuitenkaan analysoitu tämän tutkimuksen yhteydessä. Kuopan tarkoitus jäi tutkimuksissa avoimeksi. Löytöjä kuopasta talletettiin melko vähän, joten kuopan käyttö jätekuoppana on epätodennäköinen.

Ruudun 128/502 luodereunasta tuli esille pieni, dokumentoidulta osaltaan n. 20 x 50 cm ollut kuoppa. Jäännös nimettiin jälkitöissä rajapinnaksi ARP5 (kartta 8, kuva 21). Kuoppa, joka rajapinnan AR4 ohella edustaa alueen vanhimpia kulttuurikerroksia, oli täyttynyt kolmella kerroksella, jotka yhdistettiin yksiköksi ASY37. Kerros muodostui n. 10 cm paksuisesta tiilimurskan sekaisesta savesta, n. 10 cm paksuisesta hiilikerroksesta ja 10 cm puumurska/organisen aineksen kerroksesta, jossa oli seassa tiiltä ja palaneita kiviä. Kuoppa oli kaivettu pohjamaahan ASY9 korkeudelle 9,20 m mpy. Kuoppa tulkittiin palojätekuopaksi. Samanlaisia kuoppia dokumentoitiin myös vuoden 2006 tutkimusten yhteydessä koeojasta A (Kallio-Seppä 2007).

5. Kaivausalue B

Digitaaliset kuvat: AKDG3272:1-2, 4, 20, 24-27. 43, 56-58, 82, 90-91, 96-98, 118

Mustavalkonegatiivit: AKF146636:2

Makrofossiilinäytteet: BMN1-5, joista analysoitu BMN1, BMN3-BMN4

Löydöt: KM 39510: 182-228, 296-310

Kartat: 1-2, 9-11

Alue B avattiin tontin 1-11-1 eteläosaan, Kajaaninkadun puoleisen portin eteen, Lyseon päärakennuksen ja voimistelusalin väliin (kartat 1-2, kuva 22). Alueen B pituus oli n. 19 m ja leveys n. 2,5 m eli n. 47, 5 m². Heti koneellisen pintamaiden poiston jälkeen havaittiin, että alueen eteläosa ruutuun 108/500 asti oli täysin tuhoutunutta alaa. Pihan pohjauskerrosten BSY0-BSY3 alkoi suoraan puhdas pohjamaa BSY7. Näin ollen alueen ruudut (100)102-106/500 jätettiin pois varsinaisesta tutkimusalueesta (kartta 2). Ruutujen 108-118/500 osalta kaivamista jatkettiin lastoin konekaivun jälkeen. Pian huomattiin kuitenkin myös ruudun 108/500 olevan tuhoutunut. Ruudusta tuli sekoittunut hiekkakerros BSY8, jossa oli mm. asfaltin paloja. Hiekan alla alkoi pohjamaa BSY7 korkeudella 9,36-9,14 m mpy.

Ruudussa 118 (-120)/500 sijaitti vain vähäisiä rippeitä kulttuurikerroksista. Korkeudella 9,69-9,39 m mpy sekoittuneiden yksiköiden alla alkoi puhdas pohjamaa BSY7, joka vaikutti tässä kohtaa kovaksi tamppautuneelta. Kova hiekkamaa voi viitata 1600-luvulla lyseon tontin läpi kulkeneeseen pääkatuun (luku 4). Ruutuun 118/500 tehtiin vielä koekuoppa, josta tuli esille ainoastaan puhtaita, luonnollisia kerroksia. Koekuopan kaivettiin korkeudelle 9,18 m mpy.

Myös ruuduissa 108-118(120)/500 havaittiin heti pintamaiden alla sekoittuneita kerroksia BSY4-BSY6 ja BSY8-BSY9, jotka sisälsivät betonia, asfaltin kappaleita sekä muovia. Yksiköitä ei käydä tässä tarkemmin läpi, mutta yksikkökuvaukset löytyvät yksikköluettelosta ja yksiköiden ajalliset ja fyysiset suhteet yksikkömatriisista. Seuraavaksi käydään läpi alueelta B ainoa esiin tullut rakenne BR1 sekä rakenteen alinen kuoppajäännös BRP1.

Kuva 22. Alue B, taso 1. Alueen eteläosa (ruudut 100-108/500) olivat tuhoutuneet aiemmissä pihan kunnostustöissä, joten näihin ruutuihin ruvettiin kasaamaan alueen kaivumaita (AKDG3272:4).

5.1 Rakenne BR1 ja rajapinta BRP1, kuoppajäännös

Rakenteen BR1 kivet tulivat esille ruuduista 112-114/500 (-502) alueelta B korkeudelta 9,50-9,40 m mpy (kartat 9 ja 11, kuva 23). Rakenteen päällä sijaitsivat pihan pohjauskerrokset BSY0-BSY3 ja sekoittuneet kerrokset BSY4, BSY6 ja BSY9. On todennäköistä, että osat rakenteesta on tuhoutunut pihan perustustöiden yhteydessä 1900-luvulla. Heti sekoittuneen hiekan BSY9 alta tuli esille savimaa BSY17, joka sijaitsi rakenteen yhteydessä.

Rakenne BR1 koostui kuudesta koillis-lounaislinjaan asetellusta kivistä. Kivilinjan pituus oli n. 135 cm ja leveys 32 cm, mutta rakenne jatkuu todennäköisesti kaivamattomaan maahan itään ja kaakkoon. Kivien lomassa oli muutamia tiilenpaloja. Rakenteen ympärillä tasossa esiintyi ohuelti kulttuurikerroksia, jotka todennäköisesti liittyvät rakenteeseen. Näitä olivat yksiköt BSY13, BSY16, BSY18, BSY23, BSY24, BSY27, BSY28. Tasossa, rakenteen BR1 ympärillä, sijaitsi myös muutamia hajanaisia kiviä samalla korkeudella (kartat 9 ja 10). Kivet voiva olla peräisin rakenteesta BR1, mutta enää ne eivät olleet alkuperäisellä paikallaan. Rakenne ajoittunee 1600-luvulle tai viimeistään 1700-luvun alkuun, koska sen yhteydestä ei dokumentoitu mitään 1700-luvun loppupuolelle viittaavaa materiaalia. Rakenne on tuhoutunut tulipalossa, minkä todistavat palamisen seurauksena lohkeilleet rakennekivet.

Kuva 23. Rakenne BR1 muodostui koillis-lounais-suuntaisesta kivilinjasta ruuduissa 112-114/500. Rakenteen alta paljastui jätekuoppa BRP1. Kuvassa rakenteen ympärillä näkyvät kivet ovat mahdollisesti saman rakenteen rakennekiviä (AKDG3272:27).

Rakenne BR1 oli perustettu suoraan kuopan BRP1 päälle. Kuopan kohta on ollut todennäköisesti muuta aluetta matalammalla, joten kiviä on laitettu tälle kohtaa tasaamaan maastonmuotoja. Kivien BR1 alla sijaitsi muutamia myös osin tasoon ulottuvia kulttuurikerroksia, joita olivat: BSY19, BSY20, BSY22, BSY25, BSY26, BSY29 ja BSY34. Kerrokset liittyvät alueen aktiviteetteihin ennen rakenteen BR1 rakentamista. Yksiköistä BSY22, BSY29 ja BSY20 otettiin maanäytteet, joista analysoitiin hiekka BSY22 ja orgaanisen aineksen sekainen savi BSY29 (maanäytelistaus). Näytteestä BMN1 (BSY29) paljastui jauhosavikan ja sarojen siemeniä sekä kuusen neulanen. Näyte BMN3 oli muutoin samankaltainen sisällöltään, mutta lisäksi siitä löytyi yksi vadelman siemen. (Tranberg 2013.)

Yksiköstä ASY22 alaspäin dokumentoidut kerrokset olivat kuopan BRP1 täyttökerroksia. Kuoppa oli täyttynyt erilaisilla hiekka-, savi- ja orgaanisesekoitteisilla kerroksilla, joita olivat BSY30-BSY31, BSY35-BSY39. Yksiköistä BSY31 ja BSY7 (pohjamaa) otettiin maanäytteet BMN4 ja BMN5, joista analysoitiin BMN4 eli multamainen maa BSY31 (maanäytelistaus). Näytteestä paljastui jauhosavikan siemen, sarakasvien

siemeniä sekä kuusen hiiltynyt neulanen. Lisäksi näytteessä oli kovakuoriaisen (*Curculionoidea Apionidae sp.*) osia, jotka viittaavat viljaan. (Tranberg 2013.)

Kuopan alin ja löytörikkain kerros oli BSY31. Tästä kerroksesta talletettiin erittäin runsaasti löytöjä, kuten eläinten luita ja erilaisten keramiikka-astioiden paloja, kuten wesor-tyyppin keramiikkaa ja upeasti koristeltua saksalaista Werra-keramiikkaa (kuva 26). Kyseiset keramiikkalaadut ajoittuvat 1600-luvun alkupuolelle.

Kuopan BRP1 dokumentoitu ala oli 1 x 2,5 m, mutta kuten rakenteestakin, myös osa kuopasta jäi kaivamattomaan maahan itään ja kaakkoon (kuva 24). Kuoppa oli kaivettu pohjamaahan BSY7 ja sen syvin kohta sijaisi korkeudella 8,50 m mpy.

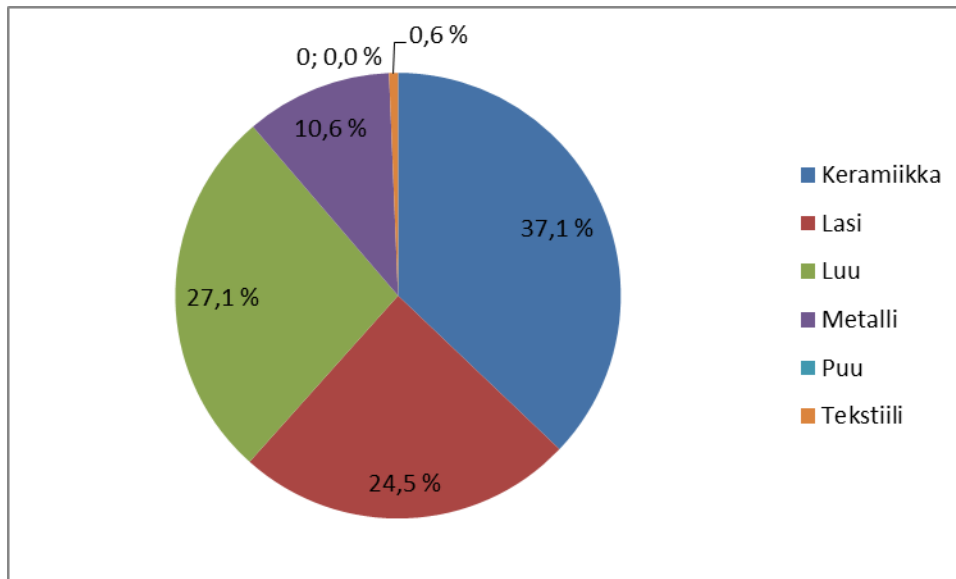
Kuva 24. Kuoppajäännöksen BRP1 itäprofiili (AKDG3272:90).

Alueen nuoremmat, 1800- ja 1700-luvuille ajoittuvat kulttuurikerrokset olivat suurimmaksi osin tuhoutuneet pihan pohjaustöissä 1900-luvulla. Myös suurin osa 1600-luvun kerroksista oli kadonnut. Ainoastaan kuopan BRP1 välitön ympäristö ja kuopan päälle rakennettu kivijalan pätkä olivat säilyneet, koska jäännökset olivat painuneet kuopan BRP1 sisään muuta ympäristöä matalammalle. Kuopan täyttökerrokset ovat ajan saatossa tiivistyneet ylempien kerrosten painosta ja kaikki päällä ollut maa-aines rakenteineen on romahtanut kuoppaan.

Lyseon pihaa on todennäköisesti viistetty 1900-luvun loppupuolella tehdyssä remontissa keskiosasta Kajaaninkatua kohti, jotta pihakiveykseen muotoillut sadevesiviemäröinnit johtaisivat sadevedet pois tontilta. Tulevaisuudessa arkeologisia jatkotutkimuksia tehtäessä, alueelta tulee ehdottomasti tutkia ainakin kuopan BRP1 ja rakenteen BR1 ympäristö.

6. Löydöistä

Lyseon lukion pihan kesän 2013 tutkimuksissa dokumentoitiin varsin vähän löytöjä. Kaikkiaan löytöjä luetteloitiin 310 alnumeroa (kuva 25). Suurin löytöryhmä oli keramiikka (myös liitupiiput luettu tähän), jota talletettiin koko löytöaineistosta 37,1 %. Tästä liitupiippuja oli 39,1 %. Keramiikkalaatuja olivat fajanssi, kivisavi, majolika, valkosavi ja punasavi. Punasaviastioista tunnistettiin saksalaista Werra-keramiikkaa 1600-luvun alkupuolelta (kuva 26) ja valkosavikeramiikasta Weser-tyypin keramiikkaa. On huomattavaa, että koko aineistoon kuuluu vain kolme palaa piiposliinia, jota alettiin valmistaa 1760-luvulla.

Kuva 25. Löytömäärät päämateriaaleittain.

Kuva 26. Kuopan BRP1 alimmasta täytöstä (BSY31) löytynyt punasavikeramiikka-astian pohjapala (KM 39510:225).

Toiseksi suurin löytöryhmä päämateriaalin mukaan olivat eläinten luut ja muutamat luusta valmistetut esineet. Luuta tai luuesineitä (2 kpl) oli kaikkiaan 27,1 % koko löytöaineistosta. Kolmanneksi eniten oli lasiesineiden, ikkunalasin ja pullolasin sirpaleita – kaikkiaan 24,5 %. Metalliesineitä oli koko löytöaineistosta 10,6 %. Metalliesineisiin lukeutuivat työkalut, soljet ja 23 kolikkoa, jotka kaikki ajoittuvat 1600-luvulle. Puusta valmistettuja esineitä ei löytynyt yhtään, mutta palo- ja purkujätekerroksesta ASY30 talletetussa kirveenterässä (KM 39510:114) oli kuitenkin kiinni hiiltyneitä puisen varren kappaleita.

Harvinaisempana löytöryhmänä voidaan myös pitää kahta tekstiilin palaa (KM 39510: 170 ja 175). Yleisesti ottaen voidaan löytöaineiston todeta sisältävän erittäin vähän orgaanista materiaalia.

Talletetuista löydöistä poistettiin jälkitöissä kaikki naulat ja informaatioarvoltaan vähäiset metalliesineiden katkelmat, jotka eivät olisi säilyneet ilman konservointia. Poistoon menivät myös sekoittuneista kerroksista talteen otetut kolikot. Osa poistetuista esineistä kuvattiin esinekuvatauluihin. Koska löytömateriali sisältää vain muutamia orgaanisesta materiaalista valmistettuja esineitä, lähes kaikki konservointiin valitut esineet ovat metalliesineitä, lukuun ottamatta edellä mainittuja tekstiilin kappaleita ja yhtä luuesinettä (KM 39510:16). Kaikkia esineitä ei tunnistettu ennen konservointia lian ja korroosion takia. Esimerkiksi esine KM 39510:172 paljastui puhdistamisen jälkeen kupariseksi leijonanpää-koristeiseksi soljeksi ja esine KM 39510:137 aseeseen piilukoksi.

7. Yhteenveto

Kesän 2013 tutkimuksissa lyseon lukion pihaan avattiin kaksi pohjois-eteläsuuntaista kaivausalueita, A ja B. Yhteensä tutkittiin n. 75 m². Kaivausalueilta dokumentoitiin 1600-luvulle ja 1700-alkuun ajoittuvia kulttuurikerroksia ja rakenteita.

Kaivausalueelta A dokumentoitiin 1600-luvun lopulle ajoittuva rakennuksen pohja, joka muodostui puutasosta ja sen alisesta osittaisesta kivijalasta. Rakennus jatkui kaivamattomaan maahan pohjoiseen, itään ja länteen. Rakennus oli palamaton ja sen yhteydestä talletettiin useita 1600-luvun loppuun ajoittuvia rahoja ja esimerkiksi aseiden piilukko. Rakenteen alta tuli esille vanhempi, 1600-luvun ensimmäiselle puoliskolle ajoittuva hirsirakennuksen pohja. Kyseinen rakennuksen pohja jatkui kaivamattomaan maahan ainakin länteen ja pohjoiseen. Rakennuksen yhteydestä dokumentoitiin kolmen hiiltyneen tynnyrin jäännökset, joista kahdesta otetusta maanäytteestä analysoitiin hiiltyneitä rukiin ja ohran jyviä. Näin ollen rakennus on todennäköisesti viljamakasiini. Rakennus on palanut joko vuoden 1652 tai 1655 kaupunkipalossa ja edustaa näin Oulun varhaisinta rakennuskantaa. Lisäksi alueen A eteläpäässä ja alueen B pohjoispäässä oli luode-kaakkosuuntainen alue, jossa hiekkamaa todettiin erittäin kovaksi. Kohta saattaa olla jäännös 1600-luvulla alueen halki kulkeneesta pääväylästä, joka kulki torilta satamaan. Jos kyseessä on tienpohja, kulkuväylä on ollut todennäköisesti kiveämätön. Lisäksi kaivausalueelta B dokumentoitiin 1600-luvun alkupuolelle ajoittuva kuoppajäännös, jonka päälle oli rakennettu kivijalka. Kivijalka ajoittuneen 1600-luvun toiselle puoliskolle tai 1700-luvun alkuun. Molemmilta kaivausalueilta dokumentoitiin myös useita kuoppajäännöksiä. Muutamien kuoppajäännösten tarkoitus jäi avoimeksi, mutta osaa oli selkeästi käytetty jätekuoppina.

Tutkimuksen perusteella lyseon sisäpihan nuoremmat 1700-luvun puolenvälin ja loppupuolen sekä 1800-luvun kulttuurikerrokset ovat suurimmaksi osin tuhoutuneet 1900-luvulla tehtyjen pihan perustustöiden yhteydessä. Myös muutamat modernit kaivannot ovat paikallisesti tuhonneet pihan kerrostumia. Vanhemmat, 1600-luvun ja 1700-luvun alun kerrokset ovat sitä vastoin erittäin hyvin säilyneitä ja ne alkavat suoraan pihan modernien täyttökerrosten alta. Parhaimmillaan kulttuurikerroksen paksuus lyseon sisäpihan alueella on kuoppajäännöksissä n. 1, 4 m.

Jos lyseon piha-alueella tullaan tulevaisuudessa tekemään maahan kajoavia toimenpiteitä, on niitä ennen varauduttava tekemään laaja-alaiset arkeologiset kaivaustutkimukset, joihin on varattava riittävästi aikaa ja resursseja. Kesän 2013 tutkimusten perusteella lyseon koko sisäpihan alueella sijaitsee erittäin hyvin säilyneitä rakenteita ja kulttuurikerroksia 1600-luvulta ja 1700-luvun alkupuolelta. Tilanne on ainoalaatuinen Oulussa, jossa vain harvoin tavoitetaan säilyneitä 1600-luvun kerrostumia varsinkaan näin hyvin säilyneinä. Arkeologisen aineiston avulla on mahdollista päästä kiinni Oulun kaupungin keskeisimmän alueen alkuvuosikymmeniin ja ensimmäisiin kaupunkipaloihin. Aineiston avulla on mahdollista tutkia Oulun varhaisinta kaupunkirakennetta ja sen muutosta. Löytöaine kertoo myös alueen asukkaiden arjesta – 1600-luvulla alue on ollut varakkaimpien porvareiden asuttamaa.

LÄHTEET

Painamattomat lähteet

Hyttinen, Marika 2006. *Oulu, Pokkisentörmä (PT-06). Kunnallisteknisten töiden arkeologinen valvonta Pokkisentörmällä että Linnankadulla 15.5.-25.8. – 18.-20.9.2006*. MV/RHO. Museoviraston arkisto, Helsinki.

Ikonen, Tiia & Mökkönen, Teemu 2002. *Oulu-Uleåborg. Kaupunkiarkeologinen inventointi*. MV/RHO. Museoviraston arkisto, Helsinki. URL: <http://www.nba.fi/fi/File/76/oulu-raportti.pdf>

Kallio, Titta 2005. *Oulu, Oulun kadut, Oikokatu, Kajaaninkatu, Torikatu, Ojakatu, Saariston katu, Franzenin puisto. Katutöiden arkeologinen valvonta 2004*. MV/RHO. Museoviraston arkisto, Helsinki.

Kallio-Seppä, Titta 2007a. *Oulu-Uleåborg. Kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivitys*. MV/RHO. Museoviraston arkisto, Helsinki. URL: <http://www.nba.fi/fi/File/570/oulu-inventointi-paivitys-koko.pdf>

Kallio-Seppä, Titta 2007b. *Oulu Lyseo 1-11-1. Kaupunkiarkeologinen koekaivaus 27.4.–21.5.2007*. MV/RHO. Museoviraston arkisto, Helsinki.

Sarkkinen, Mika 2006. *Oulun Lyseon piha. Koekuopitus 26.6.2006*. Oulu/PPM.

Tranberg, Annemari 2013. *Makrofossiiliraportti. Oulu, Lyseon lukion piha, kaupunkiarkeologinen kaivaus Museovirasto*. Humanistinen tiedekunta, Oulun yliopisto 11/2013.

Tutkimuskirjallisuus

Hautala, Kustaa 1976. *Oulu kaupungin historia IV, 1856-1918*. Oulu.

Oulun kaupunki 1986. *Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet*.

Vahtola, Jouko 2005. "Oulujokisuun keskusasema ennen kaupungin perustamista". Satokangas, R. (toim.), *Oulun vuosisadat 1605–2005*. Studia Historica Septentrionalia 46. Jyväskylä

Virkkunen, A. H. 1953. *Oulun kaupungin historia I. Kaupungin alkuajoilta isonvihan loppuun*. Oulu.

ID	Ala_nro	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Kuvaaja
AKDG3272	1	Oulu	Lyseon piha	Kaivausalueiden avaus. Etualalla alue A	Yleiskuva	Länsi	18.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	2	Oulu	Lyseon piha	Lyseon lukion sisäpiha	Yleiskuva	Kaakko	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	3	Oulu	Lyseon piha	Alue A, aloitustaso (taso 1) 120-132/504	Yleiskuva	Lounas	22.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	4	Oulu	Lyseon piha	Alue B, aloitustaso 108-118/500 (taso 1). Alueen eteläpää pohjassa (kohtaan kasattu kaivumaita)	Yleiskuva	Lounas	22.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	5	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2		Koillinen	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	6	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2		Etelä	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	7	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 120/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	8	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 120-122/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	9	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 122-124/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	10	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 124-126/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	11	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 124-128/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	12	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 126-128/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	13	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 128-130/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	14	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 128-132/502-504		Länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	15	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 128-132/502-504. Rakennososa AR4 puita näkyy maassa		Ylh. Lounas	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	16	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, AR1, 120-122/504		Ylh.länsiluode	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	17	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, AR1, 120/502-504		Ylh. Kaakko	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	18	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 124-132/502-504		Koillinen	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	19	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 2, 120-124/502-504		Länsi	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	20	Oulu	Lyseon piha	Alueen B kaivamista	Työkuva	Länsilounas	24.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	21	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakennososa AR4 kaivetaan esille	Työkuva	Koillinen	26.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	22	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakennososa AR4 ruudussa		Kaakko	26.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	23	Oulu	Lyseon piha	Aluetta A kaivetaan	Työkuva	Etelälounas	29.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	24	Oulu	Lyseon piha	Alue B, taso 2	Yleiskuva	Etelälounas	29.7.	2013	digi	TI
AKDG3272	25	Oulu	Lyseon piha	Alue B, taso 2		Pohjoiskoillinen	29.7.	2013	digi	TI
AKDG3272	26	Oulu	Lyseon piha	Alue B, taso 2, BR1 ja BRP1		Koillinen	29.7.	2013	digi	TI
AKDG3272	27	Oulu	Lyseon piha	Alue B, taso 2, BR1 ja BRP1		Länsi	29.7.	2013	digi	TI
AKDG3272	28	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 3, AR4, 130-132/502-504		Luode	30.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	29	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 3, AR4, 128-132/502-504		Länsiluode	30.7.	2013	digi	MH

AKDG3272	30	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 3, AR4, 128-132/502-504		Eteläkaakko	30.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	31	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 3, AR4, 128-132/502-504		Itäkoillinen	30.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	32	Oulu	Lyseon piha	Alue A, taso 3, AR4, 128-132/502-504		Lounas	30.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	33	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosaa AR6 kaivetaan esille	Työkuva	Itä	30.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	34	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosaa AR4 piirretään	Työkuva	Itä	30.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	35	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosan AR6 päällä purkukerros ASY36. Rakennetta rikkoo moderni putkikaivanto ARP3		Länsi	31.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	36	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosa AR6, päällä ASY36		Eteläkaakko	31.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	37	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosa AR6, päällä ASY36. Rakennetta halkoo kaivanto ARP3		Luode	31.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	38	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosa AR6, päällä ASY36. Rakennetta halkoo kaivanto ARP3		Pohjoiskoillinen	31.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	39	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosa AR6, päällä ASY36. Rakennetta halkoo kaivanto ARP3		Itäkaakko	31.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	40	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakennetta AR5 kaivetaan esille, palojäte- ja purkukerros ASY30 esillä + muutama ylemmän rakenteen AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 puita	Työkuva	Länsi	31.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	41	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosaan AR4 kuulunut koillis-lounaissauntaisen lautatason alinen luode-kaakkosuuntainen hirsi	Yks.kohta	Luode	31.7.	2013	digi	MH
AKDG3272	42	Oulu	Lyseon piha	Alue A	Yleiskuva	Etelä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	43	Oulu	Lyseon piha	Alueet A ja B	Yleiskuva	Etelä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	44	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakennetta AR5 kaivetaan esille purusta ASY30	Lähikuva	Etelä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	45	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosa AR6, taso 3:1		Luode	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	46	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosa AR6, taso 3:1		Itä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	47	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneseosa AR6, taso 3:1	Lähikuva	Luode	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	48	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5 ja lounaisnurkan salvos		Koillinen	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	49	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5 , taso 4 (ylempi välitaso)		Pohjoinen	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	50	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5 , taso 4 (ylempi välitaso)		Länsilounas	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	51	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5 , taso 4 (ylempi välitaso)		Etelä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	52	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5 , taso 4 (ylempi välitaso)		Itäkoillinen	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	53	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5 , taso (ylempi välitaso) ja takana rakenneseosa AR6, taso 3:1		Etelä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	54	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5:n itäseinämän hirsi hiiltynyt pois		Lounas	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	55	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenteeseen AR5 liittyneet kerrokset jatkuvat rakenneseosan AR6 alle		Länsiluode	1.8.	2013	digi	MH

AKDG3272	56	Oulu	Lyseon piha	Alue B, BRP1 itäprofiilia 112-114/500 (kuoppa ei vielä pohjassa) ja ympäröiviä kiviä		Eteläkaakko	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	57	Oulu	Lyseon piha	Alue B, BRP1:n muoto, taso 3		Ylh. luode	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	58	Oulu	Lyseon piha	Alue B, BRP1, taso 3		Koillinen	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	59	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6 ja AR3:n aliset kivet, taso 3:1		Länsiluode	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	60	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6 ja AR3:n aliset kivet, taso 3:1		Länsi	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	61	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6, taso 3:1		Pohjoinen	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	62	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6 ja AR3:n aliset kivet, taso 3:1		Itä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	63	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakentee AR5 ja rakenneosan AR6 suhde toisiinsa - rakenteet eri suuntaisia		Pohjoinen	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	64	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5 (ylempi välitaso) ja AR6 (taso 3:1)	Yleiskuva	Eteläluode	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	65	Oulu	Lyseon piha	Kaivausalueet A ja B	Yleiskuva	Eteläluode	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	66	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5 (ylempi välitaso) ja AR6 (taso 3:1)		Etelä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	67	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5 (ylempi välitaso) ja AR6 (taso 3:1)		Etelä	1.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	68	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6, taso 3:2		Länsiluode	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	69	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6, taso 3:2 ja etualalla kuoppajäänös ARP4		Itä	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	70	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6, taso 3:2, moderni kaivanto ARP3 ja kuoppajäänös ARP4		Kaakko	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	71	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6, taso 3:2 ja etualalla palanutta rakennetta AR5		Eteläkaakko	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	72	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenneosa AR6, taso 3:2, kuoppajäänös ARP4 ja takana palanutta rakennetta AR5		Luode	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	73	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenteen AR5 tasoa kaivetaan esille	Työkuva	Etelä	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	74	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4		Länsilounas	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	75	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4		Lounas	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	76	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4		Etelä	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	77	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4		Länsi	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	78	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4. Rakenteen eteläosassa ei puutasoa		Kaakko	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	79	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4. Tynnyrinpohja rakenteen päällä 128/502-504		Ylh. kaakko	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	80	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4. Rakenteen eteläosassa ei puutasoa		Pohjoinen	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	81	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5, taso 4. Rakenteen eteläosassa ei puutasoa		Luode	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	82	Oulu	Lyseon piha	Kaivausalueet A ja B		Etelälounas	2.8.	2013	digi	MH

AKDG3272	83	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5 taso 4, rakenneosa AR6 taso 3:2		Etelä	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	84	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenne AR5 taso 4		Etelä	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	85	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenteen AR5 eteläosan salvos		Länsi	2.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	86	Oulu	Lyseon piha	Alue A, AR5:n salvoskohta ruudussa 126/504. Palanut hirsi poistettu, jolloin alta paljastui palamaton hirsi		Länsiluode	4.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	87	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenteen AR5 päällä 2 tynnyrinpohjaa ruuduissa 130/502-504		Ylh.lounas	5.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	88	Oulu	Lyseon piha	Alue A, rakenteen AR5 päällä olleet kaikki 3 tynnyrinpohjaa ruuduissa 128-130/502-504		Länsi	5.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	89	Oulu	Lyseon piha	Tiia Ikonen ja Titta Kallio-Seppä ottavat dendroa # 2 rakenteesta AR5	Työkuva	Ylh.	5.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	90	Oulu	Lyseon piha	Alue B, BRP1 itäprofiili		Itä	5.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	91	Oulu	Lyseon piha	Alue B, BRP1 itäprofiili 114-116/500		Itäkaakko	5.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	92	Oulu	Lyseon piha	Alue A, kuopan ARP2 itäprofiilia. Pohjalla ASY55		Itäkaakko	5.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	93	Oulu	Lyseon piha	Terhi dokumentoi kuoppaa ARP2	Työkuva	Itäkaakko	5.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	94	Oulu	Lyseon piha	Aluetta A dokumentoidaan	Työkuva	Koillinen	6.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	95	Oulu	Lyseon piha	Alueen A pohjoisprofiili		Koillinen	6.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	96	Oulu	Lyseon piha	Alueet A ja B pohjassa	Yleiskuva	Etelä	6.8.	2013	digi	AR
AKDG3272	97	Oulu	Lyseon piha	Alue B, itäprofiilia 114-120/500 pohjassa		Itä	6.8.			MH
AKDG3272	98	Oulu	Lyseon piha	Alue B, itäprofiilia. Etualalla koekuoppa		Etelä	6.8.			MH
AKDG3272	99	Oulu	Lyseon piha	Alue A, kuopan ARP2 itäprofiili		Kaakko	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	100	Oulu	Lyseon piha	Alue A, kuopan ARP2 itäprofiili		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	101	Oulu	Lyseon piha	Alue A, länsiprofiili 130/502		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	102	Oulu	Lyseon piha	Alue A, länsiprofiili 128/502		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	103	Oulu	Lyseon piha	Alue A, länsiprofiili 126/502		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	104	Oulu	Lyseon piha	Alue A, länsiprofiili 124/502		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	105	Oulu	Lyseon piha	Alue A, länsiprofiili 122/502		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	106	Oulu	Lyseon piha	Alueen A länsiluodeprofiilia		Lounas	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	107	Oulu	Lyseon piha	Alue A, kuopan ARP4 länsiluodeprofiili		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	108	Oulu	Lyseon piha	Alue A, kuoppajäänökset ARP4 (vasen) ja ARP2 länsiprofiilissa 124-126/502		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	109	Oulu	Lyseon piha	Alue A, palojätetuopan ARP5 länsiprofiili ruudussa 122/502		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	110	Oulu	Lyseon piha	Alue A, purkujätetuoppa ARP6 ruudun 130/502 länsiprofiilissa		Länsiluode	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	111	Oulu	Lyseon piha	Alue A, itäprofiili 130/504		Itäkaakko	7.8.	2013	digi	MH

AKDG3272	112	Oulu	Lyseon piha	Alue A, itäprofiili 128/504		Itäkaakko	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	113	Oulu	Lyseon piha	Alue A, itäprofiili 126/504		Itäkaakko	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	114	Oulu	Lyseon piha	Alue A, itäprofiili 124/504		Itäkaakko	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	115	Oulu	Lyseon piha	Alue A, itäprofiili 122/504		Itäkaakko	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	116	Oulu	Lyseon piha	Alue A, itäprofiili		Etelä	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	117	Oulu	Lyseon piha	Alue A pohjassa		Etelälounas	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	118	Oulu	Lyseon piha	Lyseon lukion sisäpihaa. Etualalla kiveyksessä näkyy v. 2007 koeoja B		Itä	7.8.	2013	digi	MH
AKDG3272	118	Oulu	Lyseon piha	Aluetta A kaivetaan	Työkuva	Etelä	1.8.	2013	digi	MH

ID	Ala_nro	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Kuvaaja
AKF146636	1	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, 130/502-504, rakenneosaa AR4, jonka päällä puuroskaa (taso 3)		Luode	26.7.	2013	MV	MH
AKF146636	2	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue B, taso 2, BRP1, BR1 ja BSY20	Yks.kohta	Itä	29.7.	2013	MV	AR
AKF146636	3	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, taso 3, 128-130/502-504, AR4		Pohjoinen	30.7.	2013	MV	MH
AKF146636	4	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, ruudut 126-130/502-504, AR5 (ASY38) ja purkujätettä (ASY30) päällä		Lounas	1.8.	2013	MV	TT
AKF146636	5	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A kokonaisuudessaan		Lounas	1.8.	2013	MV	TT
AKF146636	6	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, rakenneosa AR6, taso 3:1		Pohjoinen	1.8.	2013	MV	TI
AKF146636	7	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, taso 4, AR5		Etelä	2.8.	2013	MV	TI
AKF146636	8	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, taso 4, AR5, ruudut 126-130/502-504		Lounas	2.8.	2013	MV	MH
AKF146636	9	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, ruudut 124-126/502, ARP4 ja ARP2 länsiprofiili		Länsiluode	5.8.	2013	MV	MH
AKF146636	10	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A, ARP2:n itäprofiili		Itäkaakko	7.8.	2013	MV	AR
AKF146636	11	Oulu	Lyseo lukion piha	Alue A pohjassa		Lounas	7.8.	2013	MV	MH

Kuva 1. Poistettu esine nro 48. Äyri kolikko

Kuva 2. Poistettu esine nro 48. Äyri kolikko, toinen puoli.

Kuva 3. Poistettu esine nro 1. 1/4 äyri vuodelta 1654.

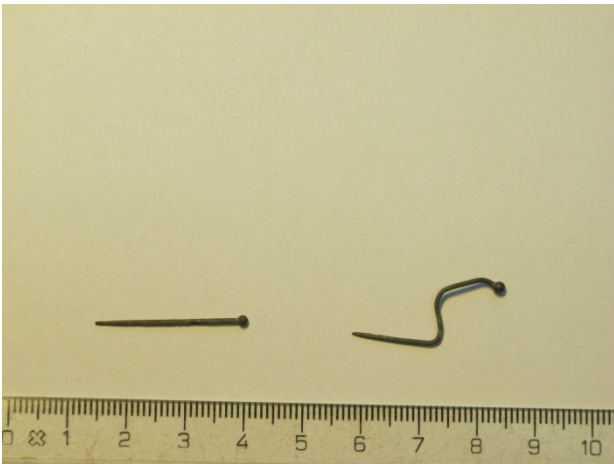
Kuva 4. Poistettu esine nro 1. 1/4 äyri vuodelta 1654, toinen puoli.

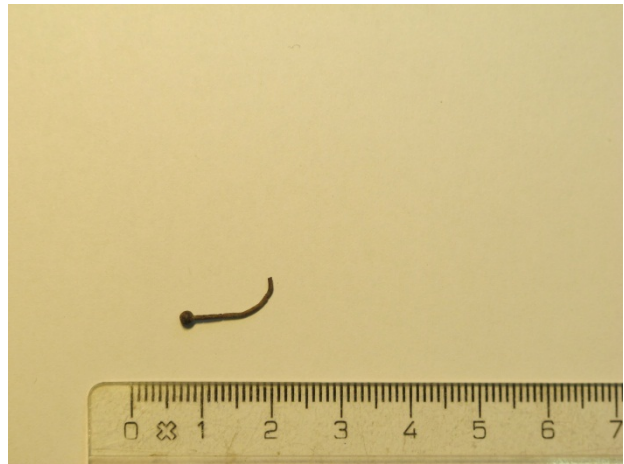
Kuva 5. Poistettu esine nro 2. 1/6 äyri vuodelta 1686.

Kuva 6. Poistettu esine nro 2. 1/6 äyri vuodelta 1686. Toinen puoli.

Kuva 7. Poistettu esineet nro 3 ja 4. Nuppineuloja.

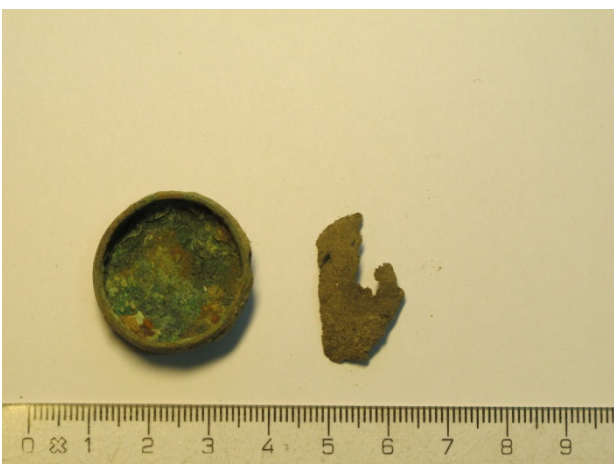
Kuva 8. Poistettu esine nro 6. Nuppineula.

Kuva 9. Poistettu esine nro 5. Ranskanlilja-koristeinen liitupiipunvarsi.

Kuva 10. Poistettu esine nro 49. Nappi ja kangaspala, etupuoli.

Kuva 11. Poistettu esine nro 49. Nappi ja kangaspala, takapuoli.

Nro	Yksikkö	Rakenne/ Rajapinta	Xkoo	Ykoo	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat_cm	Paino_g	Muuta
1	ASY4		128	504	Metalli	Kupari	Kolikko	Hieman vinoon lyöty 1/4 äyrin kolikko, jossa vuosiluku 1654.	1	∅ 3 cm	10	Esinekuvataulut, kuvat 3 ja 4.
2	ASY4		130	504	Metalli	Kupari	Kolikko	1/6 äyrin kolikko, jossa vuosiluku 1686.	1	∅ 2,5 cm	8	Esinekuvataulut, kuvat 5 ja 6.
3	ASY5		124	504	Metalli	Metalliseos	Nuppineula		1	Pituus 2,6 cm	<1	Esinekuvataulut, kuva 7.
4	ASY5		124	504	Metalli	Metalliseos	Nuppineula	Vääntynyt	1		<1	Esinekuvataulut, kuva 7.
5	ASY6		122	502	Keramiikka	Valkosavi	Liitupiippu	Varren katkelma. Ranskanliilja kohokuvioituna.	1		4	Esinekuvataulut, kuva 9.
6	ASY7		124	504	Metalli	Metalliseos	Nuppineula		1		<1	Esinekuvataulut, kuva 8.
7	ASY7		126	504	Metalli	Rauta	Naula	Isokokoinen taottu naula.	1	11,6	77	
8	ASY10		122	504	Metalli	Rauta	Naula		2		17	
9	ASY14		128	504	Metalli	Rauta	Naula		1		8	
10	ASY15		128	504	Metalli	Rauta	Naula		1		2	
11	ASY15		130	504	Metalli	Rauta	Naula		1	3,9	3	
12	ASY17		124	504	Metalli	Rauta	Naula		3		16	
13	ASY17		126	504	Metalli	Rauta	Naula		2		5	
14	ASY18		126	504	Metalli	Rauta	Naula		3		15	
15	ASY19		126	504	Metalli	Rauta	Levyä	Pieniä levyn kappaleita.	2		12	
16	ASY19		126	504	Metalli	Rauta	Naula		1		8	
17	ASY21		124	504	Metalli	Rauta	Esine	Litteä, listamainen esine, jossa on toisessa päässä läpireikä jossa naula. Toinen, leveämpi pää koukkumainen.	1		102	
18	ASY24		128	504	Metalli	Rauta	Naula	Taottu naula.	1		40	
19	ASY25		130	504	Metalli	Rauta	Naula		2		10	
20	ASY26		130	504	Metalli	Rauta	Naula		2		18	
21	ASY30		126	504	Metalli	Rauta	Levyä	Kaksi kappaletta levyä, joissa kiinni nauvoja.	2		36	

22	ASY30		126	504	Metalli	Rauta	Esine	Mahdollisia oven saranasysteemin osia. Yksi kappaleista hyvin suurikokoinen ja vääntynyt (oven tukirakenteita?) lista.	8		953	
23	ASY30		126	504	Metalli	Rauta	Naula		9		162	
24	ASY30		128	502	Metalli	Rauta	Naula		1		12	
25	ASY30		128	504	Lasi	Lasi	Kuona		2		94	
26	ASY30		128	504	Metalli	Rauta	Aspi		1		100	
27	ASY30		128	504	Metalli	Rauta	Esine	Kaksi koukkumaista esinettä.	2		363	
28	ASY30		128	504	Metalli	Rauta	Kuonaa		8		126	
29	ASY30		128	504	Metalli	Rauta	Levyä	Ohutta rautalevyä, jossa kiinni jäänteitä puusta.	25		124	
30	ASY30		128	504	Metalli	Rauta	Naula		25		396	
31	ASY30		128	504	Metalli	Rauta	Sarana	Suurikokoinen saranan osa.	1		582	
32	ASY30		130	504	Lasi	Lasi	Kuona		8		74	
33	ASY30		130	504	Metalli	Rauta	Esine	U-kirjaimen muotoinen pienehkö esine.	1		18	
34	ASY30		130	504	Metalli	Rauta	Koukku	Pitkänomainen esine jonka toisessa, kapenevassa, päässä on pieni koukku. Esineen halkaisija on neliömäinen ja toinen pää pyöristetty.	1	Pituus 7,2 cm	14	
35	ASY30		130	504	Metalli	Rauta	Naula		2		17	
36	ASY33		124	504	Metalli	Rauta	Naula		1	9,8	17	
37	ASY36	ARP2	124	504	Metalli	Rauta	Naula	Mukana yksi resenttinen naula.	4		59	
38	ASY38		126	504	Metalli	Rauta	Naula		1		2	
39	ASY38	AR5	130	502	Metalli	Rauta	Naula		2		52	Hirren alta.
40	ASY44	ARP2	124	504	Metalli	Rauta	Lista	Kappale rautalistaa.	1	7,8 x 2,4	30	
41	ASY44	ARP2	124	504	Metalli	Rauta	Naula		2		34	
42	ASY44		126	504	Metalli	Rauta	Naula		1		2	
43	ASY46	ARP2	126	504	Metalli	Rauta	Naula		1		44	
44	ASY50		128	504	Nahka	Nahka	Kengänpohja	Kappaleita kengänpohjasta (kantaosa). Reunassa näkyvissä kaksirivinen tikkaus.	9		37	
45	ASY50		128	504	Metalli	Rauta	Naula		1		3	
46	ASY54		128	504	Metalli	Rauta	Naula		2		9	
47	ASY55	ARP2	124	504	Metalli	Rauta	Naula		1		38	

48	BSY6		116	500	Metalli	Kupari	Kolikko	Melko huonokuntoinen äyrin kolikko.	1	∅ 3 cm	12	Esinekuvataulut, kuvat 1 ja 2.
49	BSY8		110	500	Metalli	Kupari-seos	Nappi.	Melko suurikokoinen nappi, joka mahdollisesti päällystetty kankaalla. Päältä kovera, takaosa kupera/ontto - yhdellä laidalla läpireikä.	1	∅ 2,7 cm	5	Esinekuvataulut, kuvat 10 ja 11.
50	BSY12		118	500	Metalli	Rauta	Esine	Koukkumainen esine ja pieni pala listaa.	2		141	
51	BSY18		114	500	Metalli	Rauta	Veitsi	Pieni kappale veitsen kärkiosaa.	1		5	
52	BSY20		112	500	Metalli	Rauta	Naula		1		16	
53	BSY20		114	500	Metalli	Rauta	Naula		1		5	
54	BSY31	BRP1	114	500	Metalli	Rauta	Naula		2		18	

Tutkimusalue A

Dokumentoidut stratigrafiset yksiköt

- ASY0** **Noppakiveys**
Kaivaustapa: kaivinkone
Sijainti: koko kaivausalueen laajuus
Kerroksen paksuus: 10 cm
Muuta: -
Kerroksen alapuolella: ASY1
Ajoitus: 1900-luku
- ASY1** **Vaaleanruskea hieno/keskikarkea hiekka**
Kaivaustapa: kaivinkone
Sijainti: koko kaivausalueen laajuus
Kerroksen paksuus: 5-8 cm
Muuta: noppakivien tasaus-/perustushiekka
Kerroksen yläpuolella: ASY0
Kerroksen alapuolella: ASY2
Ajoitus: 1900-luku
- ASY2** **Harmaa, soransekainen, hieno/keskikarkea hiekka**
Kaivaustapa: kaivinkone
Sijainti: koko kaivausalueen laajuus
Kerroksen paksuus: 5-10 cm
Muuta: tasaushiekka, soran raekokoon Ø 0,5-3 cm
Kerroksen yläpuolella: ASY1
Kerroksen alapuolella: ASY3
Ajoitus: 1900-luku
- ASY3** **Ruskea, keskikarkea/karkea hiekka, paljon kiviä ja soraa seassa**
Kaivaustapa: kaivinkone
Sijainti: koko kaivausalueen laajuus
Kerroksen paksuus: 22-35 cm
Muuta: soran/kivien raekokoon Ø 1-20 cm
Kerroksen yläpuolella: ASY2
Kerroksen alapuolella: ASY4, ASY5, ASY6, ASY10, ASY19
Ajoitus: 1900-luku
- ASY4** **Tummanruskea, hieman punertava, hieno, tiivis hiekka, seassa tiilimurskaa/tiilenpalaa, puunsilppua, hiiltä ja nokea. Betonia ja laastia**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128-130/502-504
Kerroksen paksuus: 6-10 cm
Muuta: sekoittunut kerros
Kerroksen yläpuolella: ASY3
Kerroksen alapuolella: ASY12, ASY15, ASY24, ASY25, ASY31, ASY74
Poistetut löydöt: nrot 1-2
Ajoitus: 1900-luku
- ASY5** **Ruskeanharmaa, tiivis, nokinen, hieno/keskikarkea hiekka, jossa kiveä, tiilimurskaa ja puunsilppua**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 120-126/502-504
Kerroksen paksuus: 2-3 cm
Muuta: sekoittunut kerros

Kerroksen yläpuolella: ASY3
Kerroksen alapuolella: ASY7, ASY10, ASY22=ASY41
Poistetut löydöt: nrot 3-4
Ajoitus: 1900-luku

- ASY6** **Harmaanruskea, keskikarkea/karkea, löyhä, tiilenpalan ja puunsilpun sekainen hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 120/502-504, 122-124/504
Kerroksen paksuus: 4-5 cm
Muuta: sekoittunut
Kerroksen yläpuolella: ASY3
Kerroksen alapuolella: ASY9, ASY23, ASY37
Poistetut löydöt: nro 5
Ajoitus: 1900-luku
- ASY7** **Tiivis, ruskeanharmaa, keskikarkea hiekka, seassa tiilimurskaa/tiilenpalaa, laastia, puunsilppua, hiiltä. Betonia.**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/502-504
Kerroksen paksuus: 3-6
Muuta: sekoittunut
Kerroksen yläpuolella: ASY5
Kerroksen alapuolella: ASY8, ASY11, ASY17, ASY21, ASY32, ASY33?, ASY42, AR3
Poistetut löydöt: nrot 6 ja 7
Ajoitus: 1900-luku
- ASY8** **Oranssiruskea, karkea hiekka, jonka alapinnalla ohut vaaleanruskea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 122-124/504
Kerroksen paksuus: 5 cm
Muuta: puhdas. Täyttää osin kuoppaa ARP4
Kerroksen yläpuolella: ASY7
Kerroksen alapuolella: ASY20, ASY42, ASY75
Löydöt: KM39510:1
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- ASY9** **Karkea, oranssi hiekka, pohjahiekka**
Kaivaustapa: kaivinkone
Sijainti: koko kaivausalue
Kerroksen paksuus: jatkuu kaivamattomaan maahan
Muuta: kovaa alueen A eteläpäässä ruuduissa 120-122/502-504. Tarkistettiin kaivinkoneella, että kyseessä oli pohjamaa
Kerroksen yläpuolella: ASY6, ASY11, ASY16, ASY23, ASY33, ASY37, ASY47, ASY51, ASY53, ASY55, ASY71, ASY73, ARP2, ARP3, ARP4, ARP5
Kerroksen alapuolella: -
Ajoitus: luontainen
- ASY10** **Harmaa, karkea/keskikarkea, tiivis hiekka, seassa kiviä, tiilimurskaa/tiilenpalaa, laastia puunsilppua, hiiltä, palanutta savea ja nokea. Betonia**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 120-124/504
Kerroksen paksuus: 10-15 cm
Muuta: sekoittunut. Puuroskaa oli paikoitellen 1-2 cm paksuudelta ja sen alla oranssiruskeaa, karkeaa hiekkaa

Kerroksen yläpuolella: ASY3, ASY5
Kerroksen alapuolella: ASY16, AR1
Poistetut löydöt: nro 8
Ajoitus: 1900-luku

ASY11 Vaaleanruskea, hiesuinen, hieno ja tiivis hiekka, seassa paikoitellen hiiltä ja ruskeita hienon hiekan läikkiä

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 5-7 cm
Muuta: sekoittunut, kuopan ARP3 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY7
Kerroksen alapuolella: ASY9, ARP3
Löydöt: KM39510:2
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1900-luku

ASY12 Vaaleanruskea, puhdas, hieno hiekka

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128/502-504
Kerroksen paksuus: 0,5 -1 cm
Muuta: puhdas
Kerroksen yläpuolella: ASY4
Kerroksen alapuolella: ASY13
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku

ASY13 Tummanruskea, maatonut, tahmea orgaaninen kerros

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128/502-504
Kerroksen paksuus: alle 1 cm
Muuta: mahdollisesti sama kerros kuin ASY17
Kerroksen yläpuolella: ASY12
Kerroksen alapuolella: ASY14
Löydöt: KM39510:3
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku

ASY14 Tiivis, ruskeanharmaa, hieno hiekka, jossa pientä puusilppua, tiilimurskaa ja vaalean hiekan läikkiä

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128/504
Kerroksen paksuus: 2-5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY13
Kerroksen alapuolella: ASY29, AR4
Löydöt: KM39510:4-6, 229
Poistetut löydöt: nro 9
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku

ASY15 Ruskea, keskikarkea/karkea, löyhä hiekka seassa puusilppua/-lastua

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128-130/502-504
Kerroksen paksuus: 4-10 cm

Muuta: ruudussa 130/502-504 yksikkö oli häiriintynyt ja siinä oli seassa isohkoja kiviä, jotka olivat hajanaisia ja poissa alkuperäisestä kontekstistaan. Otettu maanäyte AMN2 ruudusta 130/504 korkeudelta 9,83 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY4, ASY24, ASY27, AR4
Kerroksen alapuolella: ASY26, AR4
Löydöt: KM39510:7-28, 230-233
Poistetut löydöt: nro 10 ja 11
Ajoitus: 1600-luvun loppupuoli

ASY16

Tiivis, ruskea, keskikarkea/karkea hiekka

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 122/504
Kerroksen paksuus: 8-10 cm
Muuta: sijaitsee AR1 ympärillä, kivien alueella
Kerroksen yläpuolella: ASY10, AR1
Kerroksen alapuolella: ASY9
Löydöt: KM39510:29-31
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku

ASY17

Maatunut, tiivis ja tahmea, orgaaninen aines, jossa ruskeaa keskikarkeaa hiekkaa, puusilppua, hiiltä ja tiilimurskaa seassa

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-128/504
Kerroksen paksuus: 1-2 cm
Muuta: mahdollisesti sama kuin ASY13
Kerroksen yläpuolella: ASY7
Kerroksen alapuolella: ASY18, ASY32, AR2
Löydöt: KM39510:32-43, 234-235
Poistetut löydöt: nrot 12 ja 13
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku

ASY18

Tiivis, harmaanruskea, keskikarkea hiekka, johon sekoittuneena orgaanista, maatunutta ainesta, tiilimuraa, pieniä hiilenpaloja

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126-128/504
Kerroksen paksuus: 4 cm
Muuta: mahdollisesti sama kuin yksiköt ASY29 ja ASY26
Kerroksen yläpuolella: ASY17, AR2
Kerroksen alapuolella: ASY30
Löydöt: KM39510:44-50, 236-237
Poistetut löydöt: nro 14
Ajoitus: 1600-luku

ASY19

Tiivis, ruskea, keskikarkea hiekka, seassa tiilimurskaa, pikkukiviä, hieman savea ja hiiltä. Stryroxia ja eristemateriaalia.

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126-128/502-504
Kerroksen paksuus: 3-5 cm
Muuta: sekoittunut. Liittyy mahdollisesti v. 2007 koeojan A itäpäässä havaittuun tuhoutuneeseen kohtaan
Kerroksen yläpuolella: ASY3
Kerroksen alapuolella: ASY30, ASY39
Löydöt: KM39510:238
Poistetut löydöt: nrot 15 ja 16

Ajoitus: 1900-luku

- ASY20** **Tiivis, harmaa, hieno/keskikarkea hiekka, jossa seassa hieman pientä hiilenpalaa ja tiilimurskaa, nokea sekä maatonutta ainesta**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 122-124/502-504
Kerroksen paksuus: max. 10 cm
Muuta: kuopan ARP4 ylin täyttö. Otettu maanäyte AMN6 ruudusta 124/502 korkeudelta 9,43 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY8
Kerroksen alapuolella: ASY47, ASY49, ASY53
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- ASY21** **Tiivis, harmaanruskea, keskikarkea hiekka, seassa palanutta kiveä, tiilimurskaa/tiilenpalaa, hiiltä ja vaaleaa hiesua**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/502-504
Kerroksen paksuus: 8-10 cm
Muuta: mahdollinen purkukerros
Kerroksen yläpuolella: ASY7, ASY42
Kerroksen alapuolella: ASY22=ASY41, ASY36, ASY44, AR3
Löydöt: KM39510:51-59, 239-244
Poistetut löydöt: nro 17
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku
- ASY22=ASY41** **Vaaleanruskea, paikoin oranssi, keskikarkea/karkea hiekka, jossa hieman hiesua seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/502-504
Kerroksen paksuus: 8-30 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY5, ASY21, ASY38, ASY44, ASY64
Kerroksen alapuolella: ASY45, ASY48, ASY55, ASY66
Löydöt: KM39510:60-64, 245-246
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY23** **Tiivis, vaaleanharmaa keskikarkea hiekka, jossa paikoitellen paljon hiiltä ja nokea seassa. Paikoin myös puusilppua ja tiilimurskaa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 122-124/502-504
Kerroksen paksuus: max. 3 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY6, ASY47
Kerroksen alapuolella: ASY9
Löydöt: KM39510:65-66
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- ASY24** **Todella tiivis, ruskea, keskikarkea hiekka, seassa paljon tiilimurskaa/tiilenpalaa ja hieman savea ja puusilppua**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128-130/502-504
Kerroksen paksuus: max. 7 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY4

Kerroksen alapuolella: ASY15, ASY28, AR4
Löydöt: KM39510:67-69, 247-249
Poistetut löydöt: nro 18
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku

ASY25 Ruskea, hieno hiekka, jossa seassa orgaanista, maatunutta ainesta, puusilppua, tiilimurskaa hiiltä ja vähän savea

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 130-132/504
Kerroksen paksuus: max. 4 cm
Muuta: yksiköstä otettu maanäyte AMN1 132/504 korkeudelta 9,87 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY4
Kerroksen alapuolella: ASY27
Löydöt: KM39510:70-71
Poistetut löydöt: nro 19
Ajoitus: 1600-luvun loppupuoli

ASY26 Harmaa, nokinen, tiivis, keskikarkea hiekka, hieman hiiltä ja tiilimuraa

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 130/502-504
Kerroksen paksuus: 1-2 cm
Muuta: Mahdollisesti sama yksikkö kuin ASY29 ja ASY18. Otettu maanäyte AMN3 ruudusta 130/504 korkeudelta 9,77 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY15
Kerroksen alapuolella: ASY30, ASY39, ASY40
Löydöt: KM39510:72-79, 250
Poistetut löydöt: nro 20
Ajoitus: 1600-luvun loppupuoli

ASY27 3 ohutta kerrosta yhdistetty: vaaleanharmaa keskikarkea hiekka, jonka alla puulastua ja tiilimuraa, jonka alla likainen keskikarkea hiekka

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 130/504
Kerroksen paksuus: 1-2 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY25
Kerroksen alapuolella: ASY15
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun loppupuoli

ASY28 Tummanruskea, tahmea, maatunut orgaaninen aines

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128/502
Kerroksen paksuus: < 0,5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY24
Kerroksen alapuolella: ASY29, AR4
Löydöt: KM39510:80, 251
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku

ASY29 Nokinen, hiilinen, tiivis, keskikarkea/karkea hiekka, jossa tiilimurskaa ja puusilppua seassa

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128/504
Kerroksen paksuus: max. 5 cm

Muuta: mahdollisesti sama kuin yksiköt ASY18 ja ASY26

Kerroksen yläpuolella: ASY14, ASY28

Kerroksen alapuolella: ASY30

Löydöt: KM39510:81-87, 252

Poistetut löydöt: -

Ajoitus: 1600-luvun loppupuoli

ASY30 **Ruskea, keskikarkea hiekka, jossa seassa tiilimurskaa, hiiltä, savea ja vaalean hiekan läikkiä**

Kaivaustapa: lasta

Sijainti: 126-130/502-504

Kerroksen paksuus: 5-24 cm

Muuta: paksu palojäte- ja purkukerros. Rakenteen AR5 romahtaneita ja palaneita hirsii oli tässä kerroksessa.

Kerroksen yläpuolella: ASY19, ASY26, ASY29, ASY39, ASY74, AR4, ARP6

Kerroksen alapuolella: ASY38, ASY40

Löydöt: KM39510:88-104, 253-261

Poistetut löydöt: nrot 21-35

Ajoitus: 1600-luvun toinen puolikas (v. 1655 palon jälkeinen purkukerros)

ASY31 **Vaaleanruskea, tiivis, hieno hiekka**

Kaivaustapa: lasta

Sijainti: 128/504

Kerroksen paksuus: 0,5-1 cm

Muuta: ruudun 128/504 itäpuolella

Kerroksen yläpuolella: ASY4

Kerroksen alapuolella: AR4

Löydöt: KM39510:115-120

Poistetut löydöt: -

Ajoitus: 1700-luvun loppupuoli

ASY32 **Vaaleanruskea, tiivis, likainen, hieno hiekka, jossa hiesua ja hiiltä täplinä**

Kaivaustapa: lasta

Sijainti: 124-1260/504

Kerroksen paksuus: 1-10 cm

Muuta: sijaitsi rakenneosan ARP6 reunalla

Kerroksen yläpuolella: ASY17,

Kerroksen alapuolella: ASY34

Löydöt: KM39510:121

Poistetut löydöt: -

Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku

ASY33 **Ruskea, keskikarkea hiekka, jossa seassa tiilimurskaa, hiiltä, savea ja puulastua/-silppua**

Kaivaustapa: lasta

Sijainti: 126-130/502-504

Kerroksen paksuus: 5-24 cm

Muuta: sekoittunut. modernin putkikaivannon ARP3 täyttö

Kerroksen yläpuolella: ASY7

Kerroksen alapuolella: ASY9, ARP3

Löydöt: KM39510:262

Poistetut löydöt: nro 36

Ajoitus: 1900-luku

ASY34 **Likainen, harmaa, tiivis, hieno hiekka, jossa tiilimurskaa, hiiltä, nokea ja vähän pientä puusilppua**

Kaivaustapa: lasta

Sijainti: 124-126/504

- Kerroksen paksuus: 2-3 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY32
Kerroksen alapuolella: ASY35, ASY36
Löydöt: KM39510:122-124, 263-264
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku
- ASY35** **Tahmean tiivis, tummanruskea, hieno hiekka, jossa maatonutta orgaanista ainesta ja vähän tiilimurskaa, hiiltä ja pientä puusilppua**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 2-4 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY34
Kerroksen alapuolella: AR6
Löydöt: KM39510:125-130
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku
- ASY36** **Ruskea, tiivis, hieno hiekka, johon sekoittuneena orgaanista, maatonutta ainesta, tiilimurskaa/tiiltä ja hiiltä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 4-9cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY21, ASY34
Kerroksen alapuolella: AR6
Löydöt: KM39510:131-139, 265-266
Poistetut löydöt: nro 37
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku
- ASY37** **3 kerrosta yhdistetty: harmaan savi, jossa tiilimurskaa/tiiltä, jonka alla hiilikerros ja alimpana puuroskaa ja puulastua**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 122/502
Kerroksen paksuus: 20-40 cm
Muuta: 1.krs paksuus 10 cm; 2 krs.10 cm; 3. krs. 20 cm. Täyttävät palojätekuopaksi tulkitun pienen kuopanteen ARP5
Kerroksen yläpuolella: ASY6
Kerroksen alapuolella: ARP5, ASY9
Löydöt: KM39510:140-143, 267-168
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY38** **Musta palokerros: palanut, nokinen ja hiilinen hieno hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126-130/502-504
Kerroksen paksuus: max. 8 cm
Muuta: otettu maanäyte AMN4 ruudusta 130/504 korkeudelta 9,61 m mpy; AMN8 ruudusta 130/504 korkeudelta 9,63 m mpy ; AMN9 ruudusta 130/504 korkeudelta 9,54 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY30, ASY40
Kerroksen alapuolella: ASY22=ASY41, ASY43, ASY50, ASY54, ASY56, ASY57,AR5
Löydöt: KM39510:144-146, 269-170
Poistetut löydöt: nrot 38 ja 39

Ajoitus: vuoden 1652 tai 1655 palokerros

- ASY39** Ruskea, keskikarkea, tiivis hiekka, jossa orgaanista, maatonutta ainesta ja puusilppua seassa
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128-130/504
Kerroksen paksuus: 5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY19, ASY26
Kerroksen alapuolella: ASY30
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun toinen puolisko
- ASY40** Tiivis, harmaa, keskikarkea/hieno ja nokinen hiekka, jossa savimassaksi hajonneita palaneita tiiliä
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 130/502-504
Kerroksen paksuus: 10-12 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY26, ASY30
Kerroksen alapuolella: ASY38
Löydöt: KM39510:125-130
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun puoliväli
- ASY41** **Ks. ASY22=ASY141**
- ASY42** Tummanharmaa, tahmea, hieno hiekka, jossa maatonutta, orgaanista ainesta (puusilppua)
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124/502
Kerroksen paksuus: 3-5 cm
Muuta: otettu maanäyte AMN5 korkeudelta 9,73 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY7
Kerroksen alapuolella: ASY8, ASY21, AR3
Löydöt: KM39510:147, 271
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun loppu/1700-luvun alku
- ASY43** Ruskea, tiivis, keskikarkea hiekka, jossa viiruina punaruskeaa hienoa hiekkää
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 130/504
Kerroksen paksuus: 5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY38
Kerroksen alapuolella: ASY72
Löydöt: KM39510:148-149
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY44** Löyhä, harmaa, keskikarkea hiekka, jossa hieman tiilimuraa
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 2-6 cm
Muuta: kuopan ARp2 ylimpiä täyttöjä
Kerroksen yläpuolella: ASY21, ASY46
Kerroksen alapuolella: ASY22=ASY41, ASY58, ASY59, ASY60
Löydöt: KM39510: 150-161, 272-273

Poistetut löydöt: nrot 40-42
Ajoitus: 1600-luvun puoliväli

ASY45 Löyhä, ruskeanharmaa, keskikarkea/karkea hiekka

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126/502-504
Kerroksen paksuus: 2-10 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY22=ASY41, AR5
Kerroksen alapuolella: ASY40
Löydöt: KM39510:162, 274
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas

ASY46 Tahmean tiivis, harmaa, tiilinen, hieno hiekka, jossa vähän savea seassa

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 10-20 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: AR6
Kerroksen alapuolella: ASY44
Löydöt: KM39510:163-169, 275-277
Poistetut löydöt: nro 43
Ajoitus: 1600-luvun puoliväli

ASY47 Musta palokerros: tiivis, palanut, nokinen ja hiilinen hieno hiekka

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124/502-504
Kerroksen paksuus: 1-2 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY20
Kerroksen alapuolella: ASY9, ASY23, ASY49
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas

ASY48 Tiivis, tummanruskea puuroskakerros: puusilppua ja orgaanista, maatonutusta ainesta

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124/502-504, 126/502
Kerroksen paksuus: < 1 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö. Mahdollisesti sama kerros kuin ASY50 ja ASY55
Kerroksen yläpuolella: ASY22=ASY41
Kerroksen alapuolella: ASY73
Löydöt: KM39510:162, 274
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli

ASY49 Vaaleanruskea, karkea hiekka, jonka alapinnalla puuroskaa

Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 122-124/502-504
Kerroksen paksuus: 0,5-5 cm
Muuta: kuopan ARP4 täyttö. Otettu maanäyte AMN7 ruudusta 124/502 korkeudelta 9,33 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY20, ASY47
Kerroksen alapuolella: ASY52
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli

- ASY50** **Maatunut, tiivis puumassakerros (puusilppua/ja –lastua)**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126-130/502-504
Kerroksen paksuus: 0,5-8 cm
Muuta: mahdollisesti sama yksikkö kuin ASY48 ja ASY55. Otettu maanäytteet AMN10 ruudusta 130/502 korkeudelta 9,52 m mpy, AMN11 ruudusta 128/502-504 korkeudelta 9,5 m mpy, AMN13 ruudusta 130/504 korkeudelta 9,59 m mpy ja AMN14 ruudusta 128/504 korkeudelta 9,61 m mpy ja AMN15 ruudusta 128/504 korkeudelta 9,49 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY38, ASY45, ASY54, ASY56, ASY57, AR5
Kerroksen alapuolella: ASY51
Löydöt: KM39510:170-175, 278-284
Poistetut löydöt: nrot 44 ja 45
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY51** **Nokinen ja hiilinen, tiivis, hieno hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128-130/502-504
Kerroksen paksuus: 1-4 cm
Muuta: hiiltä paikoitellen runsaammin
Kerroksen yläpuolella: ASY50
Kerroksen alapuolella: ASY70
Löydöt: KM39510: 285-288
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY52** **Karkea, ruskea ja löyhä hiekka, jossa pikkukiviä (Ø 2-5 cm) seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124/502-504
Kerroksen paksuus: 3-8 cm
Muuta: kuopan ARP4 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY49
Kerroksen alapuolella: ASY53
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY53** **Vaaleanharmaa/vaaleanruskea, tiivis, hieno hiekka, jossa nokea ja hiiltä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124/502-504
Kerroksen paksuus: 0,5-1 cm
Muuta: kuopan ARP4 alin täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY20, ASY47, ASY52
Kerroksen alapuolella: ASY7, ARP4
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY54** **Vaaleanruskea/kellertävä, hieno hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128-130/502-504
Kerroksen paksuus: max. 6 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY38, AR5
Kerroksen alapuolella: ASY50
Löydöt: KM39510:176, 289
Poistetut löydöt: nro 46

Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas

- ASY55** **Maatunut, tiivis, orgaaninen aines, jossa keskikarkeaa hiekkaa, tiilimurskaa/tiiltä ja paikoitellen ruskeaa, tiivistä savea ja hiiltä ja hiiltyneitä puunpaloja seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö. Mahdollisesti sama yksikkö kuin ASY48 ja ASY50. ASY65 kerroksen linssi.
Otettu maanäyte AMN12 ruudusta 124/504 korkeudelta 8,63 m mpy
Kerroksen yläpuolella: ASY22=ASY41, ASY66
Kerroksen alapuolella: ASY67, ASY68
Löydöt: KM39510:177-180, 290-291
Poistetut löydöt: nro 47
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY56** **Vihertävänharmaa, tiivis ja rakeinen savikerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126-130/504
Kerroksen paksuus: 4-8 cm
Muuta: ruutujen itäpuoli, rakenteen AR5 vieressä. Samanaikainen AR5 kanssa?
Kerroksen yläpuolella: ASY38
Kerroksen alapuolella: ASY50
Löydöt: KM39510:181, 292
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolisko
- ASY57** **Karkea, ruskea ja löyhä hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 128-130/504
Kerroksen paksuus: 1-2 cm
Muuta: ruutujen itäosassa, rakenteen AR5 vieressä. Samanaikainen AR5 kanssa?
Kerroksen yläpuolella: ASY38
Kerroksen alapuolella: ASY50
Löydöt: KM39510: 293
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY58** **Harmaan vaaleanruskea hieno hiekka, jossa hiiltä seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 1-5 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö.
Kerroksen yläpuolella: ASY44
Kerroksen alapuolella: ASY59, ASY60
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY59** **Löyhä, vaaleanruskea, puhdas hieno hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 1-7 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö.
Kerroksen yläpuolella: ASY44, ASY58
Kerroksen alapuolella: ASY60
Poistetut löydöt:

Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas

- ASY60** **Tummanharmaa, löyhä, keskikarkea hiekka, jossa pikkukiviä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 3-8 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö. Puhdas
Kerroksen yläpuolella: ASY44, ASY58, ASY59
Kerroksen alapuolella: ASY61, ASY62
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY61** **Likainen, harmaa, keskikarkea hiekka, jossa paikoitellen hiiltä ja palanutta luuta**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 2-4 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY60
Kerroksen alapuolella: ASY62, ASY63
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY62** **Tummanharmaa, hieno/keskikarkea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 0,5-2,5 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY61, ASY60
Kerroksen alapuolella: ASY63, ASY64
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY63** **Savinen, harmaa, hieno hiekka, jossa seassa tiiltä/tiilimurskaa, hiiltä ja hieman karkeaa hiekkää**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 5-8 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY60, ASY61, ASY62
Kerroksen alapuolella: ASY64
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY64** **Tummanharmaa, tiivis, puhdas, keskikarkea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 0,5-2 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY62, ASY63
Kerroksen alapuolella: ASY22=ASY41
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY65** **Harmaa, puhdas, hieno/keskikarkea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504

- Kerroksen paksuus: 2-7 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö. Kerroksen ASY55 linssi
Kerroksen yläpuolella: ASY55
Kerroksen alapuolella: ASY55
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY66** **Likainen, hiilinen, ruskea savi, jossa seassa vähän ruskeaa karkeaa hiekkaa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 2-4 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY22=ASY41
Kerroksen alapuolella: ASY55
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY67** **Ruskea, keskikarkea hiekka, jonka sisässä kulkee juovina harmaata keskikarkeaa hiekkaa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 2-8 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY55
Kerroksen alapuolella: ASY68, ASY69
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY68** **Harmaa, keskikarkea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: 4-8 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY55, ASY67
Kerroksen alapuolella: ASY69, ASY9
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY69** **Puuroskakerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/504
Kerroksen paksuus: max. 10 cm
Muuta: kuopan ARP2 täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY67, ASY68
Kerroksen alapuolella: ASY9, ARP2
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY70** **Vaaleanruskea, kellertävä/oranssi, hieno hiekka, jossa paikoitellen hiiltä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126-130/502-504
Kerroksen paksuus: 5-10 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY51
Kerroksen alapuolella: ASY71
Poistetut löydöt:

Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli

- ASY71** **Musta, nokinen hiilikerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 126-130/502-504
Kerroksen paksuus: 2-5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY70
Kerroksen alapuolella: ASY9
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY72** **Ruskea keskikarkea ja vaaleanruskea hieno hiekka, jossa maatonutta orgaanista ainesta seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 130/504
Kerroksen paksuus: 5-7 cm
Muuta: alueen A pohjoisprofiilissa
Kerroksen yläpuolella: ASY43
Kerroksen alapuolella: AR5
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas
- ASY73** **Harmaa, savinen ja tiilimurskan sekainen hieno hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124-126/502-504
Kerroksen paksuus: 4-6 cm
Muuta: ARP2:n täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY48
Kerroksen alapuolella: ASY9
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luvun alkupuoli
- ASY74** **Ruskea, karkea hiekka, jossa seassa hiiltä, tiilimurskaa/tiilenpaloja**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 130/502(-504)
Kerroksen paksuus: 12-20 cm
Muuta: ARP6:n täyttö
Kerroksen yläpuolella: ASY4
Kerroksen alapuolella: ASY30, ARP6
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1700-/1800-luku?
- ASY75** **Ruskea, karkea hiekka, jossa seassa hiiltä, kiviä, tiiltä ja vaalean hiekan linssejä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 124/502-504
Kerroksen paksuus: max. 20 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: ASY42
Kerroksen alapuolella: ASY8
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku?

Alueelta A dokumentoidut rakenteet

AR1=AR2=AR3=AR4=AR6 Puutaso ja osittainen kivijalka

Koko ja kuvaus: dokumentoitu koko 2 x 10 m. Luode-kaakkosuuntainen rakenne dokumentoitiin kentällä rakenneosina AR1, AR2, AR3, AR4 ja AR6, jotka yhdistettiin lopulta yhdeksi rakenteeksi AR1=AR2=AR3=AR4=AR6. Kyseessä on luode-kaakkosuuntaisen rakennuksen pohja korkeudella n. 9,90-9,80 m mpy, johon kuului palamatonta puutasoa (lautaa/lankkua), jonka alle oli paikoitellen aseteltu kiviä perustukseksi. Rakenne oli pahoin tuhoutunut 1900-luvun pihan pohjaustöissä. Parhaiten oli säilynyt rakenneosa AR6, joka oli painunut kuoppaan ARP2. Rakenne jatkuu itää, länteen sekä pohjoiseen kaivamattomaan maahan.

Sijainti: ruudut 122-132/502-504

Kartat: 3, 4, 6, 7, 8

Maanäytteet: AMN1-AMN3, AMN5

Muuta: Rakenneosa AR1 oli osin palanut.

Rakenteen yläpuolella: ASY10, ASY14, ASY17, ASY21, ASY28, ASY31, ASY35, ASY36, ASY42,

Rakenteen alapuolella: ASY15, ASY30

Rakenteen kanssa samanaikaisia: -

Ajoitus: rakennettu 1600-luvun toisella puoliskolla ja purettu mahdollisesti 1700-luvun alussa

AR5

Palanut hirsirakenne

Koko ja kuvaus: 2,4 x 4,9 m. Pohjoisluode-eteläkaakkosuuntaisen hiiltyneen hirsirakenteen arina ja lattiataso. Rakenteen eteläosassa ei hirsitasoa -> rakenteessa ollut erillisiä tiloja. Rakenteessa pitkänurkkasalvokset. Rakennuksen arina perustettu todennäköisesti suoraan maapohjalle. Lattian päältä dokumentoitiin kolmen tynnyrin pohjan jäännökset, otetuista maanäytteistä analysoitiin rukiin ja ohran jyviä. Tämän perusteella rakennus lienee viljamakasiini. Rakenne jatkuu länteen ja mahdollisesti itään kaivamattomaan maahan.

Sijainti: ruudut 126-130/502-504

Kartat: 5, 7, 8

Maanäytteet: AMN4, AMN8-AMN11

Dendrokronologiset näytteet: ADN1 ja ADN2

Rakenteen yläpuolella: ASY3, ASY72

Rakenteen alapuolella: ASY50, ASY54

Rakenteen kanssa samanaikaisia: ARP2

Ajoitus: 1600-luvun ensimmäinen puolikas, tuhoutunut joko vuoden 1652 tai vuoden 1655 palossa.

Alueelta A dokumentoidut rajapinnat

ARP1

Poistettu

ARP2

Rajapinta 2: kuoppajäännös

Koko ja kuvaus: syvyys n. 1 m, leveys n. 2 m. Isokokoinen, jyrkkäreunainen kuoppa, joka täyttynyt usealla kerroksella.

Sijainti: ruudut 124-126/502-504

Kartat: 4, 7, 8

Leikkasi yksiköitä: ASY8, ASY20, ASY53, ASY71, ASY75, kaivettu pohjahiekkaan ASY9

Täyttynyt yksiköillä: ASY44, ASY48, ASY46, ASY55, ASY58, ASY59, ASY60-ASY69, ASY73

Samanaikainen: AR5

Muuta: Päälle rakennettu nuorempi kivijalallinen AR6 (puutaso), joka painunut kuoppaan

Ajoitus ja tulkinta: 1600-luvun ensimmäinen puolisko, jätekuoppa?

ARP3

Rajapinta 3: putkikaivanto

Koko ja kuvaus: 2 m x 75 cm, syvyys n. 1 m. Moderni salaojaputkikaivanto. Tuhonnut osin vanhempia kulttuurikerroksia ja rakenteita

Sijainti: ruutu 124/504

Kartat: 3, 4, 7

Leikkasi yksiköitä: kaikki ruudun 124/504 kerrokset ja rakenneosat AR6 ja AR1 ja kuoppa ARP2

Täyttynyt yksiköillä: ASY11 ja ASY33

Samanaikainen: -

Maanäytteet: AMN12

Muuta: -

Ajoitus ja tulkinta: 1900-luku, putkikaivanto

ARP4

Rajapinta 4: kuoppajäännös

Koko ja kuvaus: 60 x 110 cm, syvyys n. 40 cm. Isohko, tasapohjainen kuoppajäännös.

Sijainti: ruudut 124/502-504

Kartat: 8

Leikkasi yksiköitä: kaivettu pohjahiekkaan ASY9

Täyttynyt yksiköillä: ASY8, ASY20, ASY47, ASY49, ASY52, ASY53

Samanaikainen: -

Maanäytteet: AMN6 ja AMN7

Muuta: alueen vanhin jäännös. Osa kuopasta jäi kaivamattomaan maahan länteen.

Ajoitus ja tulkinta: 1600-luvun alkupuoli, tarkoitus avoin

ARP5

Rajapinta 5: kuoppajäännös

Koko ja kuvaus: pieni kuoppa, jonka pohjalla palaneita pikkukiviä, tiiltä ja puulastua. Syvyys n. 50 cm ja leveys n. 0,5 m

Sijainti: ruutu 122/502

Kartat: 8

Leikkasi yksiköitä: ASY23, kaivettu pohjamaahan ASY9

Täyttynyt yksiköillä: ASY37

Samanaikainen: -

Maanäytteet: -

Muuta: kuopassa 3 erillistä kerrosta, jotka kaikki laskettu ASY37:aan: 1. krs. tiilen/tiilimurskan sekainen savi; 2. krs. hiilikeros; 3. krs. puuta/puuroskaa. Osa kuopasta jäi kaivamattomaan maahan länteen

Ajoitus ja tulkinta: 1600-luvun alkupuoli, palojätekuoppa

ARP6

Rajapinta 6: kuoppajäännös

Koko ja kuvaus: syvyys n. 30 cm, leveys n. 1 m. Purkujätteellä täytetty kuoppa.

Sijainti: ruutu 130/502(-504)

Kartat: 8

Leikkasi yksiköitä: ASY15, ASY26, ASY30, AR4

Täyttynyt yksiköillä: ASY74

Samanaikainen: -

Muuta: osa kuopasta jäi kaivamattomaan maahan länteen

Ajoitus ja tulkinta: 1700-1800-luku?, purkujätekuoppa

Tutkimusalue B

Dokumentoidut stratigrafiset yksiköt

BSY0

Noppakiveys

Kaivaustapa: kaivinkone

Sijainti: koko kaivausalueen laajuus

Kerroksen paksuus: 10 cm

Muuta: -

Kerroksen alapuolella: BSY1

Ajoitus: 1900-luku

BSY1

Vaaleanruskea hieno hiekka

Kaivaustapa: kaivinkone

Sijainti: koko kaivausalueen laajuus

Kerroksen paksuus: 5-7 cm

Muuta: noppakivien tasaus-/perustushiekka
Kerroksen yläpuolella: BSY0
Kerroksen alapuolella: BSY2
Ajoitus: 1900-luku

- BSY2** **Tummanharmaa sepeli**
Kaivaustapa: kaivinkone
Sijainti: koko kaivausalueen laajuus
Kerroksen paksuus: 10 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY1
Kerroksen alapuolella: BSY3
Ajoitus: 1900-luku
- BSY3** **Sorakerros, jossa seassa isohkojakin kiviä**
Kaivaustapa: kaivinkone
Sijainti: koko kaivausalueen laajuus
Kerroksen paksuus: max. 40 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY2
Kerroksen alapuolella: BSY4, BSY6, BSY7, BSY8
Ajoitus: 1900-luku
- BSY4** **Tummanruskea, keskikarkea, tiivis hiekka, jossa seassa kivä, tiilmurskaa/tiilenpalaa, hiiltä ja asfaltin paloja**
Kaivaustapa: lapio/lasta
Sijainti: 116-118/500
Kerroksen paksuus: 3-7 cm
Muuta: kovaksi tamppautunut, sekoittunut kerros
Kerroksen yläpuolella: BSY3
Kerroksen alapuolella: BSY5, BSY6, BSY10, BSY12
Ajoitus: 1900-luku
- BSY5** **Karkea, kellertävänruskea, löyhä hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 118/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: puhdas
Kerroksen yläpuolella: BSY4
Kerroksen alapuolella: BSY15
Ajoitus: 1700-luku?
- BSY6** **Punertavanruskea, keskikarkea hiekka, seassa puunsilppua, tiilmurskaa ja asfaltinpaloja/betonia**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 114-116/500
Kerroksen paksuus: 3 cm
Muuta: sekoittunut
Kerroksen yläpuolella: BSY4, BSY3
Kerroksen alapuolella: BSY9
Poistetut löydöt: nro 48
Ajoitus: 1900-luku
- BSY7** **Karkea vaaleanharmaa/oranssi karkea hiekka, pohjamaa**
Kaivaustapa: lapio
Sijainti: 102-118/500

- Kerroksen paksuus: jatkuu syvälle kaivamattomaan maahan. Kovaa ja tappautunutta ruuduissa 118-120/500
Muuta: luontainen. Maanäyte BMN5 ruudusta 114/500 korkeudelta 8,53 m mpy
Kerroksen yläpuolella: BSY3, BSY6, BSY8, BSY11, BSY12, BSY15, BSY24, BSY28, BSY31, BRP1
Kerroksen alapuolella: -
- BSY8** **Vaaleanruskea, silttimäinen, tiivis, hieno hiekka, jossa seassa savea, tiilenpalaa, laastia ja asfaltin paloja**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 108-112/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: sekoittunut
Kerroksen yläpuolella: BSY3, BSY9
Kerroksen alapuolella: BSY7
Poistetut löydöt: nro 49
Ajoitus: 1900-luku
- BSY9** **Läikikäs, tiivis, keskikarkea hiekka, jossa seassa tiilimurskaa/tiilenpalaa ja hieman kiviä, savea ja hiiltä, myös asfaltinpaloja**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: sekoittunut
Kerroksen yläpuolella: BSY6
Kerroksen alapuolella: BSY8, BSY13, BSY17, BSY21, BSY22, BR1
Ajoitus: 1900-luku
- BSY10** **Löyhä, hieno hiekka, jossa silttiä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 116-118/500
Kerroksen paksuus: 5-10 cm
Muuta: useita ohuita hienon hiekan erivärisiä kerroksia (beige/vaaleankeltainen/punertava), jotka niputettu yhteen. Hiekkajuovat virtaavan veden seurauksena syntyneitä?
Kerroksen yläpuolella: BSY4
Kerroksen alapuolella: BSY11, BSY12, BSY14, BSY15
Ajoitus: 1700-luku?
- BSY11** **Musta/tummanharmaa, tiivis hiilikerros, jossa hienoa, palanutta hiekkaa seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 118-120/500
Kerroksen paksuus: 0,5-2 cm
Muuta: kumpuileva ja hyvin rikkonainen yksikkö
Kerroksen yläpuolella: BSY4, BSY10
Kerroksen alapuolella: BSY7, BSY16
Ajoitus: 1600-luku?
- BSY12** **Harmaanruskea, tiiviihkö, keskikarkea hiekka, jossa palanutta savea ja hiiltä seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 116-118/500
Kerroksen paksuus: 2-7 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY4, BSY10
Kerroksen alapuolella: BSY7
Löydöt: KM39510:182-189,296
Poistetut löydöt: nro 50
Ajoitus: 1700-luku

- BSY13** **Vaaleanharmaa, tiivis, hieno hiekka, jossa silttiä, savea, tiilimurskaa ja hiiltä seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 114-116/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: tamppautunut
Kerroksen yläpuolella: BSY9
Kerroksen alapuolella: BSY18, BSY23, BSY27, BSY22?
Löydöt: KM39510:190, 297
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku?
- BSY14** **Tummanruskea, löyhä, keskikarkea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 118/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: yksikkö täytti pienen soikiomaisen kuopanteen (koko 20 x 27 cm), jota ei dokumentoitu rajapintana
Kerroksen yläpuolella: BSY10
Kerroksen alapuolella: BSY15
Löydöt: KM39510:191
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku?
- BSY15** **Vaaleanbeige, silttimäinen hieno hiekka, jossa seassa hieman puulastua/-silppua ja -tikkua**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 116-118/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY5, BSY10, BSY14
Kerroksen alapuolella: BSY7
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku?
- BSY16** **Vaaleanbeige, löyhä hieno hiekka, jossa seassa oranssia karkaa hiekkää ja silttiä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-116/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: hiekka sijaitsee pitkänomaisessa uomassa ja sen ympärillä on satunnaisesti pieniä (Ø 10 cm) kiviä. Virtaavan veden muodostamaa?
Kerroksen yläpuolella: BSY11, BSY23, BSY27
Kerroksen alapuolella: BSY18
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku?
- BSY17** **Vaaleanharmaa savikerros, jossa seassa tiilimurskaa/tiilenpalaa, hiiltä ja puumassaa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY9, BSY21
Kerroksen alapuolella: BSY19, BSY25, BSY32, BR1
Löydöt: KM39510: 192, 298
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku

- BSY18** **Tummanruskea/harmahtava keskikarkea/karkea, tiivis, puunsilpun sekainen hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 114-116/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY13, BSY16
Kerroksen alapuolella: BSY24
Löydöt: KM39510: 193-198, 299
Poistetut löydöt: nro 51
Ajoitus: 1600-luku
- BSY19** **Tummanruskea, tiivis, keskikarkea, puunsilpun ja tiilimurskan sekainen hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY17, BSY33, BR1
Kerroksen alapuolella: BSY20, BSY25
Löydöt: KM39510: 199, 300
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY20** **Vaaleanharmaa, hieno, tiivis hiekka, jossa seassa hiesua ja savea**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 20 cm
Muuta: Maanäyte BMN2 ruudusta 114/500 korkeudelta 8,99 m mpy
Kerroksen yläpuolella: BSY19, BSY21, BSY26, BSY29
Kerroksen alapuolella: BSY22, BSY28, BSY34
Löydöt: KM39510: 200-205, 301-302
Poistetut löydöt: nrot 52 ja 53
Ajoitus: 1600-luku
- BSY21** **Tummanharmaa/-ruskea, tiivis, keskikarkea, puunsilpun ja hiilen sekainen hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 1-2 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY9
Kerroksen alapuolella: BSY17, BSY22
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku?
- BSY22** **Tummanharmaa/-ruskea, tiivis, keskikarkea, hiilen sekainen hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 10 cm
Muuta: kuopan BRP1 täyttökerros. Maanäyte BMN3 ruudusta 114/500 korkeudelta 8,87 m mpy
Kerroksen yläpuolella: BSY9, BSY13?, BSY20, BSY34
Kerroksen alapuolella: BSY30
Löydöt: KM39510: 206-207, 303
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku

- BSY23** **Vaaleanharmaa, tiivis savikerros, jossa silttiä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 114/500
Kerroksen paksuus: 5-7 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY13
Kerroksen alapuolella: BSY16, BSY27
Löydöt: KM39510:208-209
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY24** **Harmaa ja punertava (palanut), löyhä karkea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 1-4 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY18
Kerroksen alapuolella: BSY7
Löydöt: KM39510:304
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY25** **Vaaleanharmaa, tiivis savikerros, jossa silttiä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 114/500
Kerroksen paksuus: 5-7 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY17, BSY19
Kerroksen alapuolella: BSY26, BSY29
Löydöt: KM39510:210-211
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY26** **Tummanruskea/hiilenharmaa, keskikarkea hiekka, seassa orgaanista ainesta ja hiiltä**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 0,5-2 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY25
Kerroksen alapuolella: BSY20
Löydöt: KM39510:212
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY27** **Tummanruskea (osin läikikäs), tiivis, keskikarkea, puusilpun/-lastun, hiilen, kiven, tiilimurskan ja orgaanisen aineksen sekainen hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 114/500
Kerroksen paksuus: 1-3 cm
Muuta: seassa hiilenpaloja, mahdollinen palokerros. Ruudun 114/500 länsipuoli
Kerroksen yläpuolella: BSY9, BSY13, BSY23,
Kerroksen alapuolella: BSY16, BSY28
Löydöt: KM39510:213-214
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku

- BSY28** **Vaaleanruskea/-harmaa silttikerros, jossa hienoa/karkeaa/keskikarkeaa hiekkaa, hiiltä ja tiilimurskaa seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 114/500
Kerroksen paksuus: max. 20 cm
Muuta: pienen kuopanteen pohjalla
Kerroksen yläpuolella: BSY9, BSY20, BSY27
Kerroksen alapuolella: BSY7
Löydöt: KM39510:215-216, 251
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY29** **Tiivis, vaaleanruskea siltti- ja savikerros, jossa seassa orgaanista ainesta**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 3-6 cm
Muuta: pehmeä kerros. Maanäyte BMN1 ruudusta 114/500 korkeudelta 9,04 m mpy
Kerroksen yläpuolella: BSY25
Kerroksen alapuolella: BSY20
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY30** **Harmaanruskea, läikikäs, keskikarkea hiekka, jossa puurooskaa seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 5 cm
Muuta: kuopan BRP1 täyttö
Kerroksen yläpuolella: BSY22
Kerroksen alapuolella: BSY35
Löydöt: KM39510:217-221, 307
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY31** **Tummanruskea, multamainen, pehmeä/löyhä maakerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 30 cm
Muuta: kuopan BRP1 täyttö, josta tuli eniten löytöjä. Maanäyte BMN4 ruudusta 114/500 korkeudelta 8,64 m mpy
Kerroksen yläpuolella: BSY38, BSY39
Kerroksen alapuolella: BSY7, BRP1
Löydöt: KM39510:222-228, 308-310
Poistetut löydöt: nro 54
Ajoitus: 1600-luku
- BSY32** **Karkea, vaaleankellertävä, ”rantahiekkamainen” hiekkakerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 2-15 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY17
Kerroksen alapuolella: BSY33
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku

- BSY33** **Orgaanisen maa-aineksen ja hiilen kerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 10 cm
Muuta: mukaan laskettu ohut, punainen, palanut hiekkajuova
Kerroksen yläpuolella: BSY32
Kerroksen alapuolella: BSY19
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY34** **Puuroska/-massakerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 1-5 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY20
Kerroksen alapuolella: BSY22
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY35** **Keltainen, karkea hiekan kerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 1-3 cm
Muuta: -
Kerroksen yläpuolella: BSY30
Kerroksen alapuolella: BSY36
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY36** **Puuroskakerros, jossa harmaata, karkeaa hiekkaa seassa**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 10cm
Muuta: kuopan BRP1 täyttö
Kerroksen yläpuolella: BSY35
Kerroksen alapuolella: BSY37
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY37** **Vaaleankeltainen, karkea hiekka**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 1-3 cm
Muuta: kuopan BRP1 täyttö
Kerroksen yläpuolella: BSY36
Kerroksen alapuolella: BSY38
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku
- BSY38** **Tummanharmaa, hienon hiekan ja hiilen kerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: 3-5 cm

Muuta: kuopan BRP1 täyttö. Paikoin seassa hiiltynyttä puuta
Kerroksen yläpuolella: BSY37
Kerroksen alapuolella: BSY31, BSY39
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku

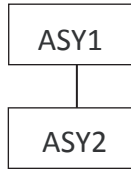
BSY39 **Vaaleanharmaa silttikerros**
Kaivaustapa: lasta
Sijainti: 112-114/500
Kerroksen paksuus: max. 40 cm
Muuta: kuopan BRP1 täyttö
Kerroksen yläpuolella: BSY38
Kerroksen alapuolella: BSY31
Poistetut löydöt: -
Ajoitus: 1600-luku

Alueelta B dokumentoidut rakenteet

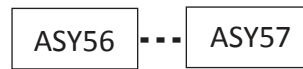
BR1 **Kivijalka**
Koko ja kuvaus: koillis-lounaisuuntaisen kivijalan katkelma korkeudella 9,50-9,40 m mpy.
Rakennesassa esillä kaikkiaan 6 palossa lohkeilutta rakennekiveä, joiden halkaisijat 15-54 cm, joiden lomassa muutamia tiilenpaloja. Rakennesan dokumentoitu koko oli 32 x 135 cm, mutta osa jäi todennäköisesti kaivamattomaan maahan. Rakennekivet oli asetettu suoraan BRP1 kuopan päälle ilmeisesti tasaamaan maastonmuotoja – muu osa rakenteesta on voinut olla maapohjainen.
Sijainti: ruudut 112-114/500
Kartat: 9 ja 10
Muuta: -
Rakenteen yläpuolella: BSY9, BSY17
Rakenteen alapuolella: BSY19
Rakenteen kanssa samanaikaisia: AR1=AR2=AR3=AR4=AR6?
Ajoitus: 1600-luvun toinen puolisko tai 1700-luvun alku

Alueelta B dokumentoidut rajapinnat

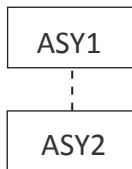
BRP1 **Rajapinta 1: kuoppajäännös, jätekuoppa?**
Koko ja kuvaus: kaivetulta osin halkaisija n. 2,5 m, mutta osin kuoppa jää kaivamattomaan maahan. Kuopan pohja sijaitsi korkeudella 8,52 m mpy. Kuopan muoto tasossa soikeahko ja pitkänomainen, reunat todella jyrkät.
Sijainti: ruudut 112-114/500
Kartat: 9-10
Leikkasi yksiköitä: kaivettu pohjamaahan BSY7
Täytetty yksiköillä: BSY31, BSY35-BSY39
Ajoitus: 1600-luku, mahdollinen jätekuoppa

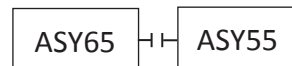
Yksiköillä on suora stratigrafinen kontakti

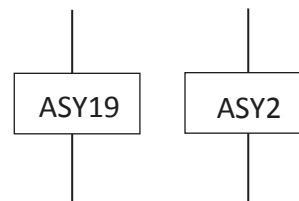
Yksiköillä on mahdollisesti ajallinen korrelaatio

Yksiköillä on mahdollisesti ajallinen ja suora stratigrafinen kontakti

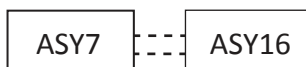
Yksiköillä on ajallinen ja fyysinen korrelaatio, mutta ovat erillisiä yksiköitä (kerroksen sisäinen linssi erilaisesta maa-aineksesta)

Yksiköillä ei ole suoraa fyysistä kontaktia

Yksiköt/rakenteet tunnistettu samaksi

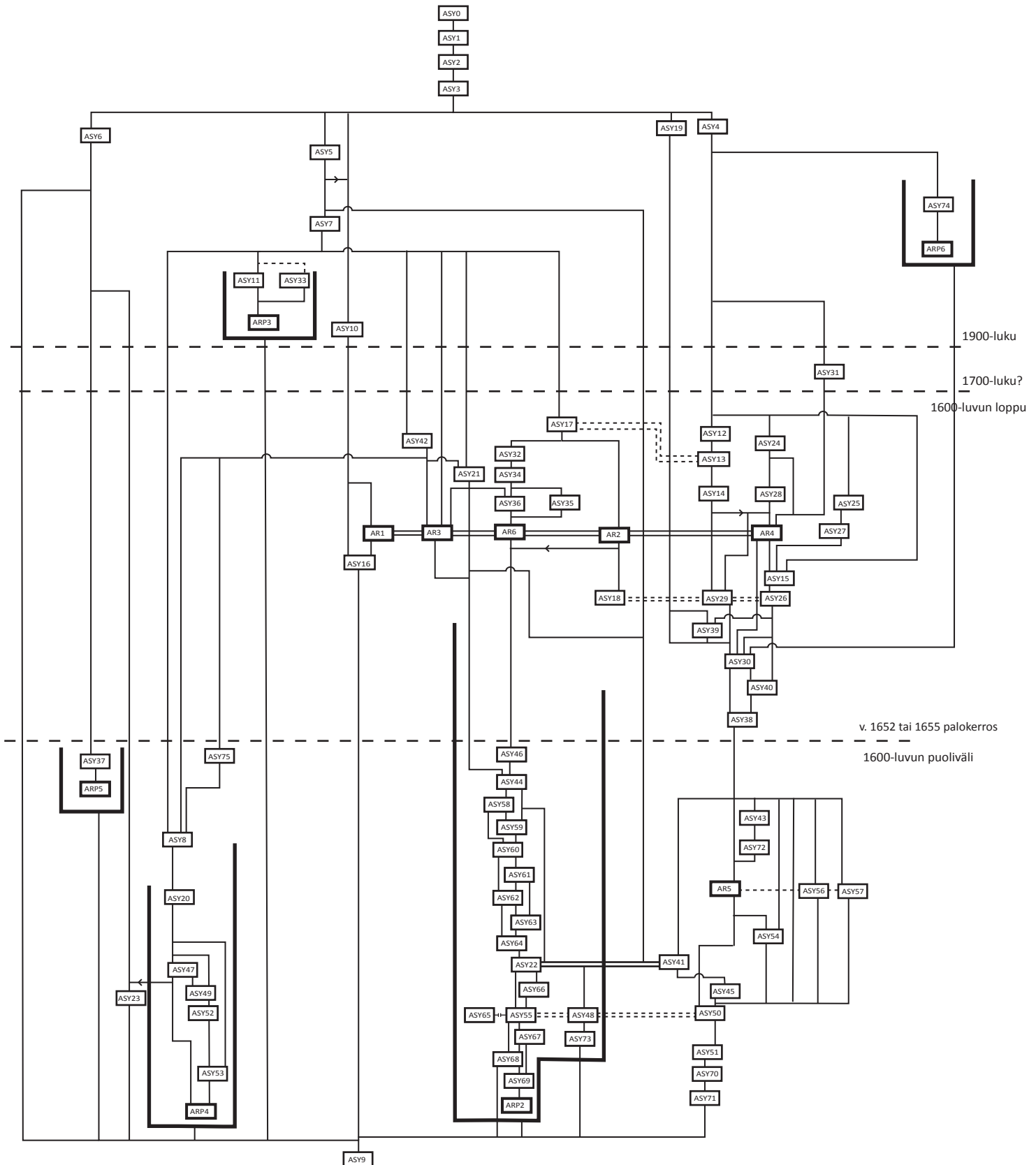
Yksiköt ovat mahdollisesti samaa kerrosta/rakennetta

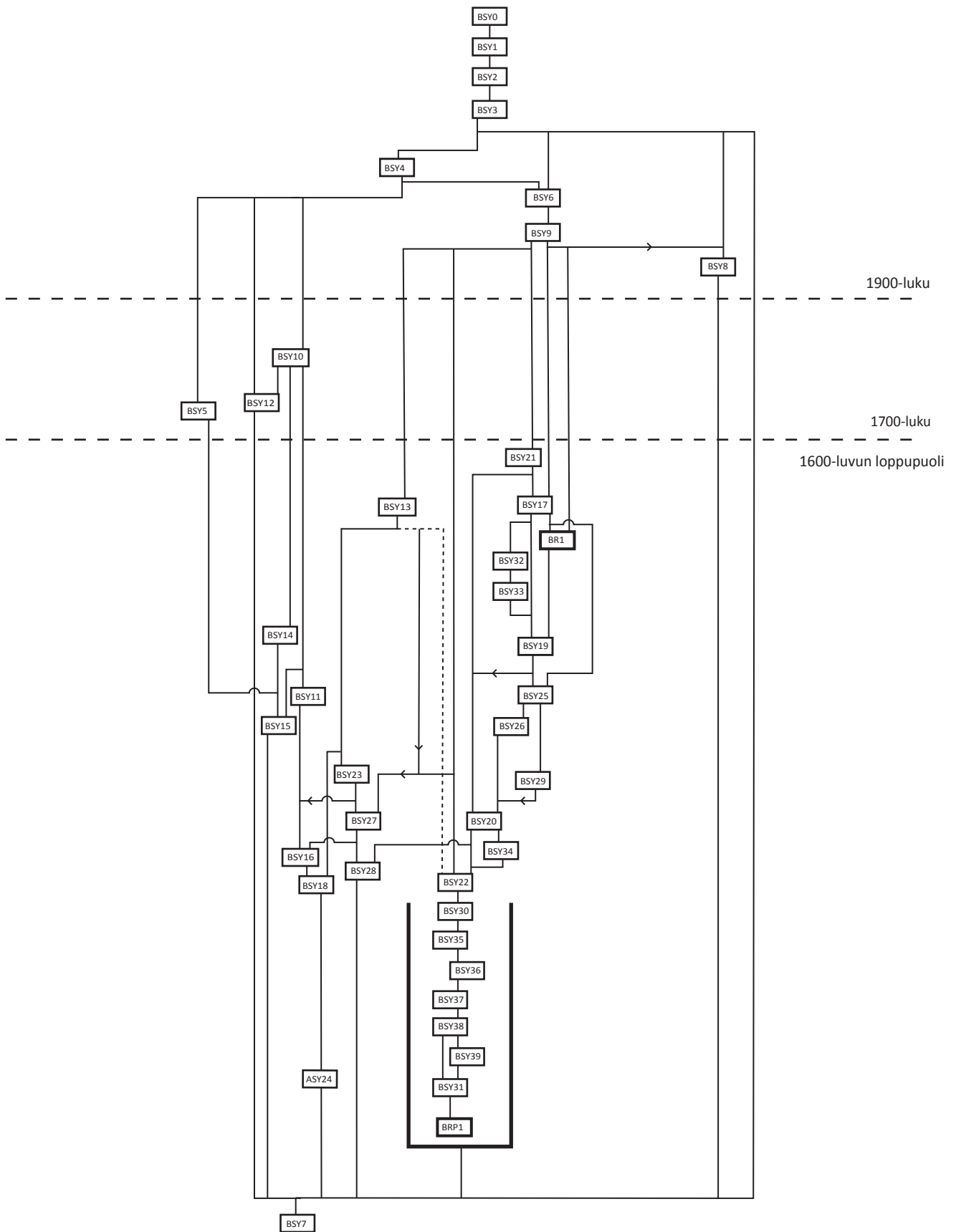
Rakenne

Rajapinta

Oulu, Lyseon lukion tontti, kaupunkiarkeologinen kaivaus, M. Hyttinen 2013
Alue B, stratigrafinen yksikkömatrissi

Näyttenro	Päivämäärä	Alue	Yksikkö	Rakenne/Rajapinta	Ruutu	Korkeus	Muuta
AMN1	29.7.2013	A	ASY25	AR4 (päältä)	132/504	9,87	Ei analyysiä
AMN2	31.7.2013	A	ASY15	AR4 alta	130/504	9,83	Analysoitu
AMN3	31.7.2013	A	ASY26	AR4 alta	130/504	9,77	Analysoitu
AMN4	31.7.2013	A	ASY38	AR5 päältä	130/504	9,61	Ei analyysiä
AMN5	1.8.2013	A	ASY42	AR3 päältä	124/502	9,73	Ei analyysiä
AMN6	2.8.2013	A	ASY20	ARP4	124/502	9,43	Ei analyysiä
AMN7	2.8.2013	A	ASY49	ARP4	124/502	9,33	Ei analyysiä
AMN8	5.8.2013	A	ASY38	AR5 päältä, tynnyripohjan alta	130/504	9,63	Analysoitu
AMN9	5.8.2013	A	ASY38	AR5, hirsien välistä	130/504	9,54	Ei analyysiä
AMN10	5.8.2013	A	ASY50	AR5, hirsien alta	130/502	9,52	Ei analyysiä
AMN11	5.8.2013	A	ASY50	AR5 päältä, tynnyripohjan alta	128/502-504	9,5	Analysoitu
AMN12	5.8.2013	A	ASY55	ARP2	124/504	8,63	Analysoitu
AMN13	5.8.2013	A	ASY50		130/504	9,59	Ei analyysiä
AMN14	6.8.2013	A	ASY50		128/504	9,61	Analysoitu
AMN15	6.8.2013	A	ASY50		128/504	9,49	Ei analyysiä
BMN1	1.8.2013	B	BSY29	BRP1	114/500	9,04	Analysoitu
BMN2	1.8.2013	B	BSY20	BRP1	114/500	8,99	Ei analyysiä
BMN3	1.8.2013	B	BSY22	BRP1	114/500	8,87	Analysoitu
BMN4	4.8.2013	B	BSY31	BRP1	114/500	8,64	Analysoitu
BMN5	4.8.2013	B	BSY7	BRP1	114/500	8,53	Ei analyysiä

Näytenro	Päivämäärä	Alue	Yksikkö	Rakenne/Rajapinta	Ruutu	Muuta
DN1	5.8.2013	A	ASY30 ja ASY38	AR5	130/502-504	Ajoitettu.
DN2	5.8.2013	A	ASY30 ja ASY38	AR5	130/502-504	Ajoitettu. Hirressä salvos alapinnalla. KierrätysHIRSI?

- Kartta 1** Yleiskartta Mk 1:200. Vuosien 2006, 2007 ja 2013 kaivausalueet. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 2** Yleiskartta, pinta- ja pohjakorot (taso 1). Mk 1:150. Takymetrimittaus 26.7.2013 Oulun tekninen liikelaitos. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 3** Tasokartta, alue A, taso 2, AR1, AR2, AR3, AR4, AR6. Mk 1:40. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 23.-26.7.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 4** Tasokartta, alue A, taso 3 (+2 välitasoa). AR1, AR2, AR3, AR4, AR6. Mk 1:40. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 30.-31.7.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 5** Tasokartta, alue A, taso 4 (+1 välitasoa). AR5. Mk 1:40. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 2., 4.-5.8.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 6** Rakennekartta, alue A, AR1, AR2, AR3, AR4, AR6. Mk 1:40. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 23.-26.7., 30.-31.7. ja 2.8.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 7** Profiilikartta, alue A:n itäprofiili. Mk 1:25. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 6.-7.8.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 8** Profiilikartta, alue A:n länsiprofiili. Mk 1:25. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 6.8.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartat 9 ja 10** Tasokartat, alue B, taso 2 ja 3, BR1 ja BRP1. Mk 1:40. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 30.-31.7. ja 2.8.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.
- Kartta 11** Profiilikartta, alue B:n itäprofiilia. Mk 1:20. Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 5.8.2013. Puhtaaksiirto Tiia Ikonen.

Oulu, Lyseon lukion tontti, kaupunkiarkeologinen kaivaus, M. Hyttinen 2013
 Koordinaattilistaus

ID	ETRS-GK26 N	ETRS-GK26 N	ETRS-TM35FIN N	ETRS-TM35FIN E
1	7213183,74	475114,44	7211064.7985	428000.5170
2	7213182,04	475113,31	7211063.1231	427999.3607
3	7213180,38	475112,21	7211061.4773	427998.2379
4	7213178,7	475111,11	7211059.8144	427997.1159
5	7213177	475110,03	7211058.1374	427996.0006
6	7213174,14	475107,04	7211055.3260	427992.9697
7	7213175,84	475108,16	7211057.0065	427994.1151
8	7213177,54	475109,22	7211058.6888	427995.2065
9	7213178,07	475108,39	7211059.2287	427994.3842
10	7213179,74	475109,5	7211060.8755	427995.5150
11	7213181,42	475110,62	7211062.5378	427996.6691
12	7213183,08	475111,69	7211064.1862	427997.7609
13	7213184,77	475112,74	7211065.8587	427998.8411
14	7213184,26	475117,23	7211065.2721	428003.3119
15	7213183,14	475118,86	7211064.1319	428004.9245
16	7213184,81	475119,93	7211065.7791	428006.0213
17	7213185,95	475118,31	7211066.9462	428004.4191
18	7213187,6	475119,45	7211068.5774	428005.5887
19	7213186,48	475121,03	7211067.4358	428007.1543
20	7213188,12	475122,18	7211069.0540	428008.3246
21	7213189,23	475120,57	7211070.1878	428006.7379
22	7213190,89	475121,71	7211071.8321	428007.8957
23	7213191,44	475124,44	7211072.3357	428010.6361
24	7213192,53	475122,79	7211073.4572	428009.0082
25	7213193,32	475122,78	7211074.2441	428009.0036
25	7213193,32	475122,78	7211074.2441	428009.0036
26	7213188,18	475119,19	7211069.1622	428005.3360
27	7213187,62	475118,81	7211068.6105	428004.9494
28	7213186,92	475118,28	7211067.9201	428004.4115
29	7213185,74	475117,47	7211066.7536	428003.5803
30	7213184	475116,1	7211065.0290	428002.1843
31	7213183,68	475116,32	7211064.7097	428002.3982
32	7213183,13	475116,83	7211064.1520	428002.8952
33	7213182,84	475117,48	7211063.8518	428003.5444
34	7213182,43	475118,63	7211063.4218	428004.6843
35	7213184,62	475119,99	7211065.5872	428006.0803
36	7213188,68	475122,77	7211069.6034	428008.9222
37	7213192,02	475125,03	7211072.9101	428011.2340
38	7213193,32	475122,78	7211074.2411	428009.0056
40	7213185,23	475112,69	7211066.3173	427998.7974
40	7213185,23	475112,69	7211066.3173	427998.7974
41	7213181,35	475110,04	7211062.4841	427996.0833

Oulu, Lyseon lukion tontti, kaupunkiarkeologinen kaivaus, M. Hyttinen 2013
 Koordinaattilistaus

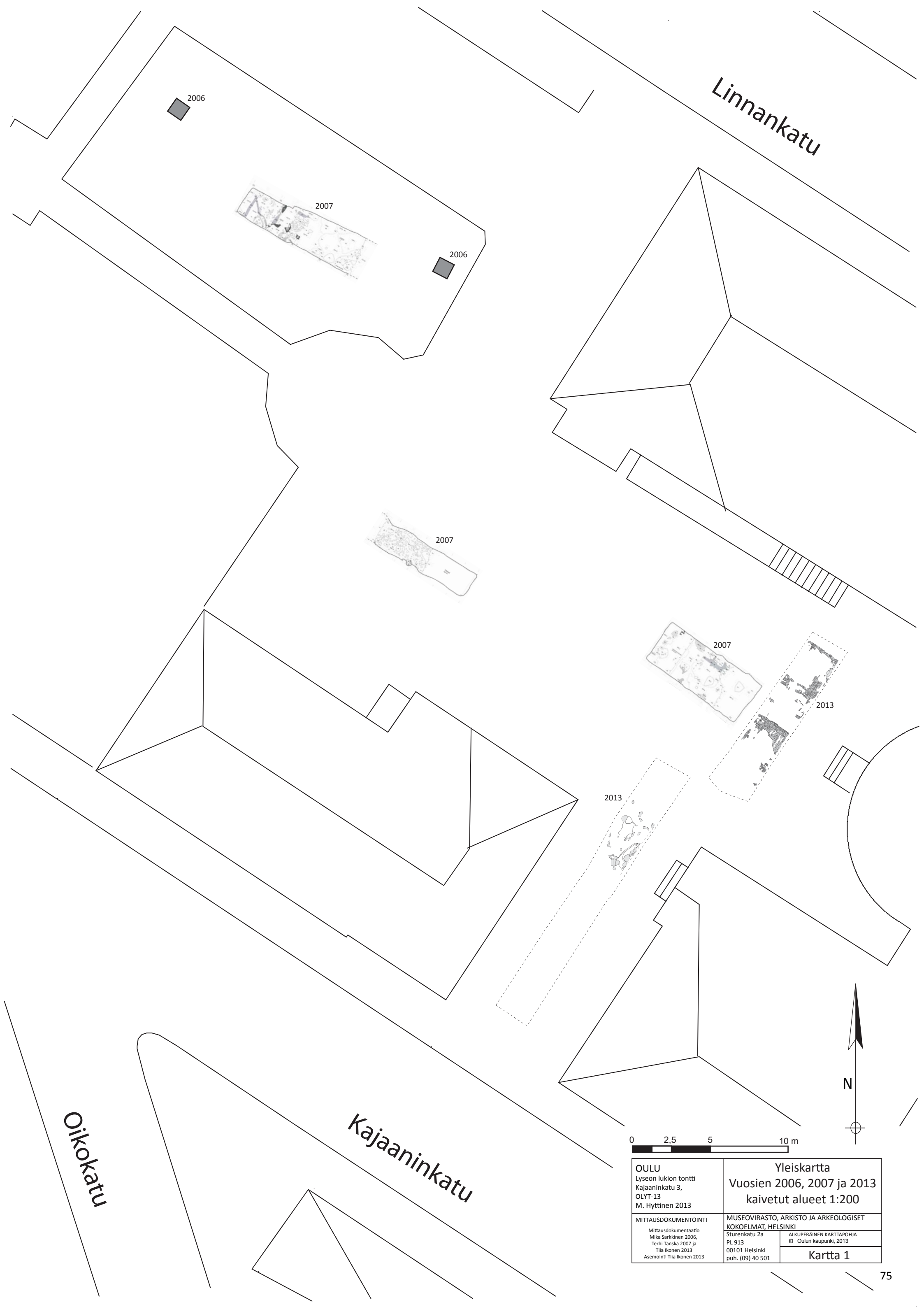
ID	ETRS-GK26 N	ETRS-GK26 N	ETRS-TM35FIN N	ETRS-TM35FIN E
42	7213179,81	475109,21	7211060.9519	427995.2333
43	7213179,03	475108,87	7211060.1808	427994.8732
44	7213178,25	475108,36	7211059.4081	427994.3590
45	7213174,23	475105,62	7211055.4334	427991.5488
46	7213169,34	475102,42	7211050.5933	427988.2729
47	7213168	475104,42	7211049.2223	427990.2537
48	7213176,12	475109,6	7211057.2565	427995.5637
49	7213176,28	475109,79	7211057.4135	427995.7512
50	7213177,92	475110,86	7211059.0397	427996.8537
51	7213178,64	475111,24	7211059.7515	427997.2358
52	7213179,44	475111,77	7211060.5407	427997.7832
53	7213183,98	475114,89	7211065.0351	428000.9756
56	7213188,37	475116,59	7211069.3982	428002.7413
57	7213187,66	475116,79	7211068.6765	428002.9258
58	7213187,02	475118,18	7211068.0227	428004.3142
59	7213187,26	475118,47	7211068.2551	428004.5998
60	7213189,64	475119,99	7211070.6089	428006.1607
61	7213190,35	475119,55	7211071.3235	428005.7331
62	7213190,33	475119,55	7211071.3096	428005.7269
64	7213185,15	475118,89	7211066.1363	428004.9942
65	7213185,09	475118,88	7211066.0796	428004.9783
66	7213184,85	475119,01	7211065.8406	428005.1045
67	7213184,85	475119,1	7211065.8342	428005.1964
68	7213184,88	475119,12	7211065.8669	428005.2149
69	7213184,92	475119,16	7211065.9093	428005.2535
70	7213185,02	475119,14	7211066.0054	428005.2401
71	7213185,13	475119,08	7211066.1174	428005.1759
72	7213185,16	475119,07	7211066.1426	428005.1663
73	7213185,15	475118,9	7211066.1403	428004.9953
74	7213190,25	475122,71	7211071.1786	428008.8861
75	7213190,27	475122,99	7211071.1902	428009.1673
76	7213190,37	475123,05	7211071.2861	428009.2308
77	7213190,42	475123,05	7211071.3361	428009.2346
78	7213190,6	475122,88	7211071.5237	428009.0676
79	7213190,6	475122,82	7211071.5216	428009.0075
80	7213190,51	475122,76	7211071.4387	428008.9382
81	7213190,39	475122,72	7211071.3184	428008.9003
82	7213178,31	475110,53	7211059.4359	427996.5210
83	7213178,26	475110,68	7211059.3825	427996.6701
84	7213178,24	475110,72	7211059.3618	427996.7188
85	7213178,4	475110,82	7211059.5181	427996.8212
86	7213178,53	475110,87	7211059.6503	427996.8713
87	7213178,57	475110,8	7211059.6884	427996.8029

Oulu, Lyseon lukion tontti, kaupunkiarkeologinen kaivaus, M. Hyttinen 2013
 Koordinaattilistaus

ID	ETRS-GK26 N	ETRS-GK26 N	ETRS-TM35FIN N	ETRS-TM35FIN E
88	7213178,57	475110,75	7211059.6912	427996.7500
89	7213178,47	475110,62	7211059.5942	427996.6215
90	7213178,34	475110,53	7211059.4608	427996.5234
91	7213174,55	475107,96	7211055.7132	427993.8997
92	7213174,71	475107,96	7211055.8731	427993.8992
93	7213174,77	475107,9	7211055.9411	427993.8403
94	7213174,78	475107,82	7211055.9494	427993.7564
95	7213174,74	475107,73	7211055.9117	427993.6709
96	7213174,67	475107,7	7211055.8413	427993.6368
97	7213174,57	475107,77	7211055.7442	427993.7052
98	7213174,53	475107,87	7211055.6986	427993.8085
104	7213189,36	475097,28	7211070.6922	427983.4570
105	7213182,36	475107,45	7211063.5306	427993.5145
106	7213164,35	475106,42	7211045.5433	427992.2011
107	7213174,69	475112,34	7211055.7839	427998.2778
108	7213179,48	475115,36	7211060.5258	428001.3742
109	7213171,86	475127,45	7211052.7233	428013.3311
110	7213173,96	475128,79	7211054.8011	428014.7057
111	7213175,07	475127,12	7211055.9360	428013.0540
112	7213177,03	475125,45	7211057.9185	428011.4177
113	7213179,59	475124,6	7211060.4936	428010.6117
114	7213182,29	475124,77	7211063.1867	428010.8252
115	7213185,12	475126,26	7211065.9968	428012.3604
116	7213187,01	475128,89	7211067.8403	428015.0180
117	7213187,51	475130,79	7211068.3091	428016.9210
118	7213187,87	475137,73	7211068.5621	428023.8684
119	7213186,42	475124,93	7211067.3093	428011.0474
120	7213184,11	475123,46	7211065.0296	428009.5387
121	7213204,94	475111,17	7211086.0392	427997.5828
122	7213203,63	475110,35	7211084.7488	427996.7436
123	7213206,26	475106,23	7211087.4376	427992.6740
124	7213208,35	475105,88	7211089.5372	427992.3533
125	7213208,34	475105,8	7211089.5206	427992.2691
126	7213204,9	475111,14	7211086.0007	427997.5532
127	7213187,06	475128,85	7211067.8940	428014.9758
128	7213185,58	475126,63	7211066.4418	428012.7333
129	7213182,8	475124,88	7211063.6958	428010.9393
130	7213178,57	475124,76	7211059.4656	428010.7554
131	7213175,1	475126,98	7211055.9611	428012.9204
132	7213173,96	475128,67	7211054.8000	428014.5857
133	7213179,52	475115,35	7211060.5710	428001.3639
134	7213174,68	475112,28	7211055.7798	427998.2208
135	7213169,68	475099,15	7211050.9878	427985.0158

Oulu, Lyseon lukion tontti, kaupunkiarkeologinen kaivaus, M. Hyttinen 2013
Koordinaattilistaus

ID	ETRS-GK26 N	ETRS-GK26 N	ETRS-TM35FIN N	ETRS-TM35FIN E
136	7213165,01	475106,81	7211046.1979	427992.5954
137	7213182,41	475107,64	7211063.5736	427993.7011
138	7213189,56	475097,23	7211070.8849	427983.4081
140	7213207,15	475102,87	7211088.3863	427989.3297
141	7213207,4	475103,22	7211088.6288	427989.6765
142	7213207,93	475103,49	7211089.1482	427989.9587
143	7213209,11	475102,59	7211090.3469	427989.0798
144	7213209,67	475101,94	7211090.9130	427988.4329
145	7213209,03	475101,34	7211090.2867	427987.8291
146	7213208,06	475102,04	7211089.3031	427988.5134
147	7213207,16	475102,88	7211088.3872	427989.3368
147	7213207,16	475102,88	7211088.3872	427989.3368

Linnankatu

2006

2007

2006

2007

2007

2013

2013

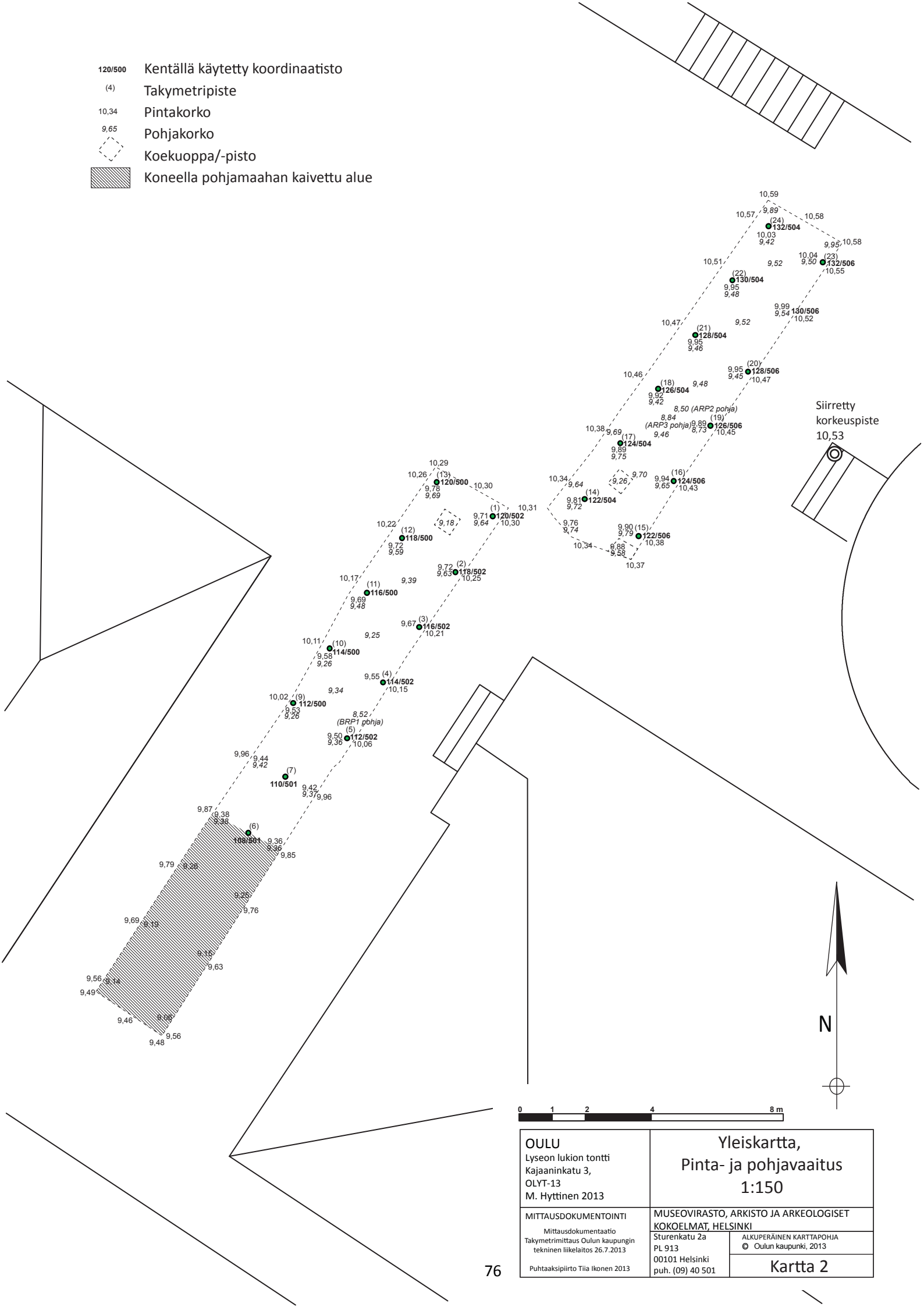
Oikkokatu

Kajaaninkatu

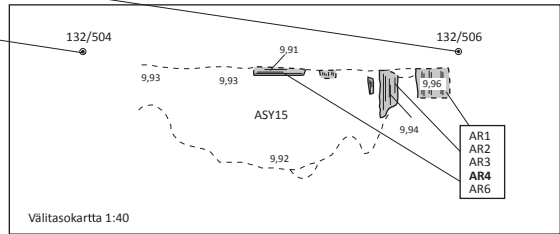
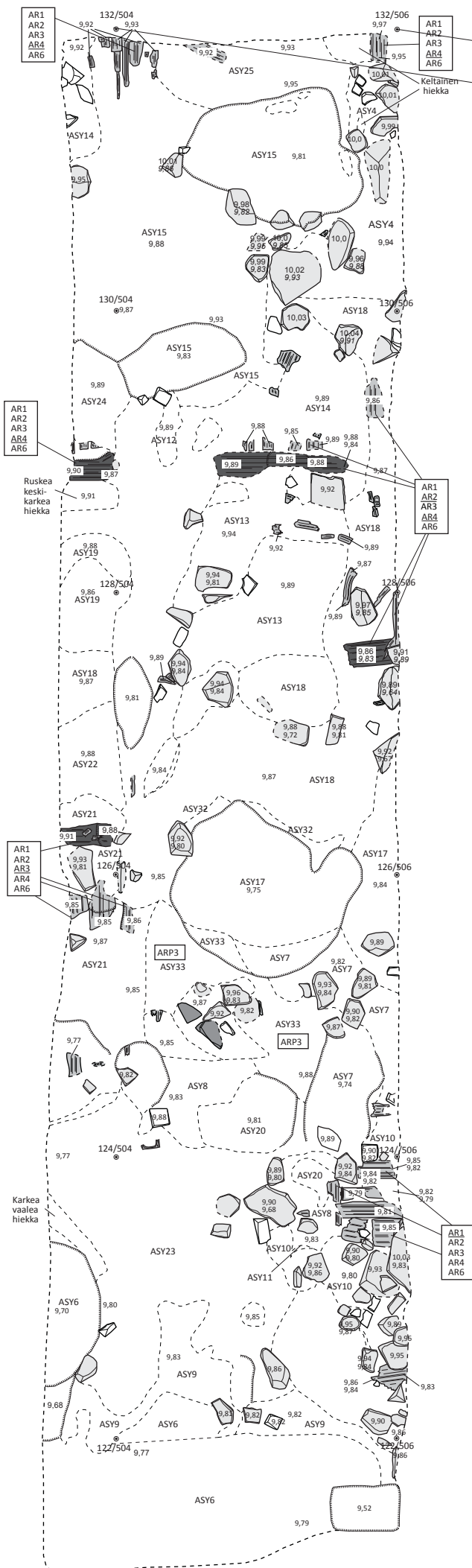
OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3, OLYT-13 M. Hyttinen 2013		Yleiskartta Vuosien 2006, 2007 ja 2013 kaivetut alueet 1:200	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Mika Sarkkinen 2006, Terhi Tanska 2007 ja Tiia Ikonen 2013 Asemoi Tiia Ikonen 2013		MUSEOVIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501	
		ALKUPERAINEN KARTTAPOHJA © Oulun kaupunki, 2013	
		Kartta 1	

- 120/500 Kentällä käytetty koordinaatisto
- (4) Takymetripiste
- 10,34 Pintakorko
- 9,65 Pohjakorko
- Koekuoppa/-pisto
- ▨ Koneella pohjamaahan kaivettu alue

0 1 2 4 8 m

<p>OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3, OLYT-13 M. Hyttinen 2013</p>	<p align="center">Yleiskartta, Pinta- ja pohjavaaitus 1:150</p>	
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Takymetrimittaus Oulun kaupungin tekninen liikelaitos 26.7.2013 Puhtaaksipiirto Tiia Ikonen 2013</p>	<p>MUSEOVIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501</p>	<p>ALKUPERÄINEN KARTTAPOHJA © Oulun kaupunki, 2013 Kartta 2</p>

Kuoppa/korkeusero

Yksikköraja

Koordinaattipiste

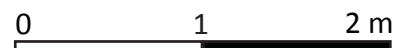
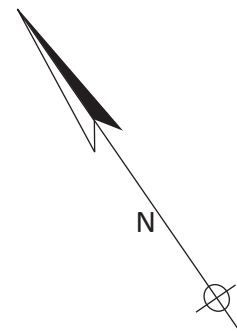
Kivi

Tiili

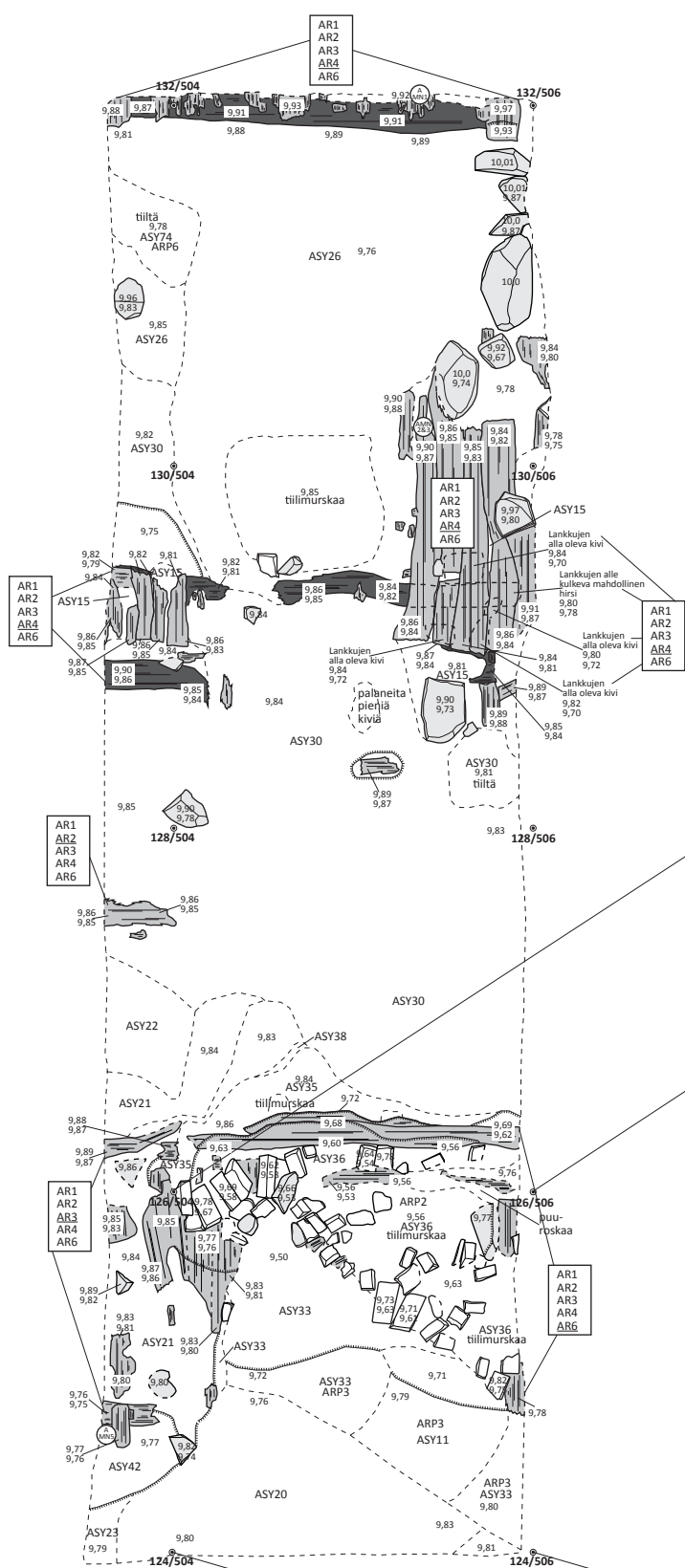
Mahdollinen hirsi

Puu/lauta

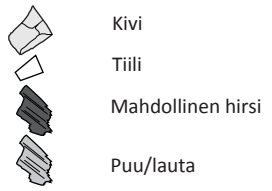
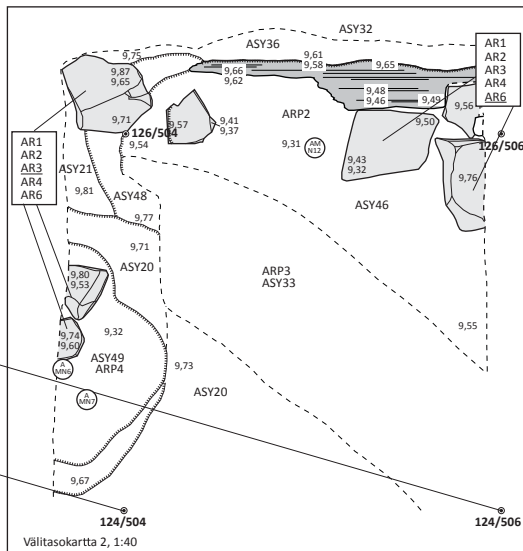
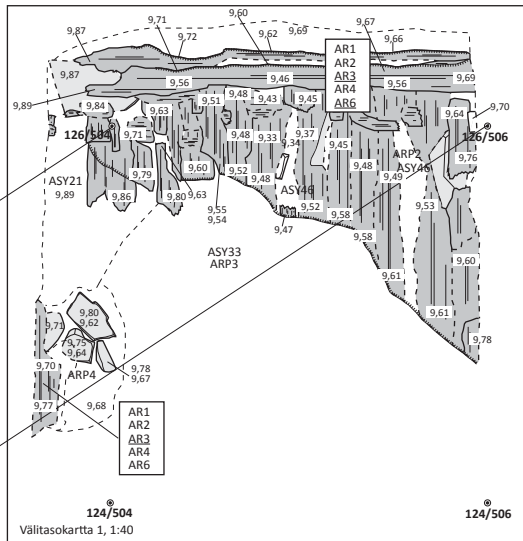
- ASY4 Tummanruskea hienohiekka seassa tiiltä, hiiltä ja puusilppua.
- ASY6 Harmaanruskea, keskikarkea, löysä hiekka.
- ASY7 Tiivis, ruskeanharmaa hiekka seassa tiilimurskaa, hiiltä ja puusilppua
- ASY8 Oranssinruskea, karkea hiekka.
- ASY9 Pohjamaa
- ASY10 Harmaa, karkea hiekka, seassa paljon puusilppua, tiiliä ja kiviä.
- ASY11 Vaaleanruskea, hiesuinen hiekka, paikoitellen likainen.
- ASY12 Vaaleanruskea, puhdas, löysä hienohiekka.
- ASY13 Tummanruskea mattunut/orgaaninen kerros.
- ASY14 Tiivis, ruskeanharmaa hienohiekka seassa puusilppua ja tiilimurskaa.
- ASY15 Ruskea keskikarkea, löysä ja puhdas hiekka.
- ASY17 Ruskea keskikarkea hiekka, seassa maatonutta orgaanista ainetta.
- ASY18 Harmaanruskea, keskikarkea, likainen hiekka.
- ASY19 Ruskea, keskikarkea hiekka.
- ASY20 Harmaa, hienohko hiekka seassa hiiltä ja maatonutta ainesta.
- ASY21 Harmaanruskea, keskikarkea hiekka seassa tiiltä, tiilimurskaa, palanutta kiveä ja savea.
- ASY22 Vaaleanruskea, paikoin oranssi, karkeahko hiekka, seassa hiesua.
- ASY23 Tiivi, keskikarkea hiekka, seassa hiiltä ja nokea.
- ASY24 Tiivis, ruskea keskikarkea hiekka seassa tiilimurskaa.
- ASY25 Likainen, ruskea hienohiekka seassa puusilppua.
- ASY32 Vaaleanruskea, likainen hienohiekka.
- ASY33 Sekoittunut, keskikarkea, ruskea hiekka seassa tiilimurskaa, puulastua, harmaata savea ja hiiltä.

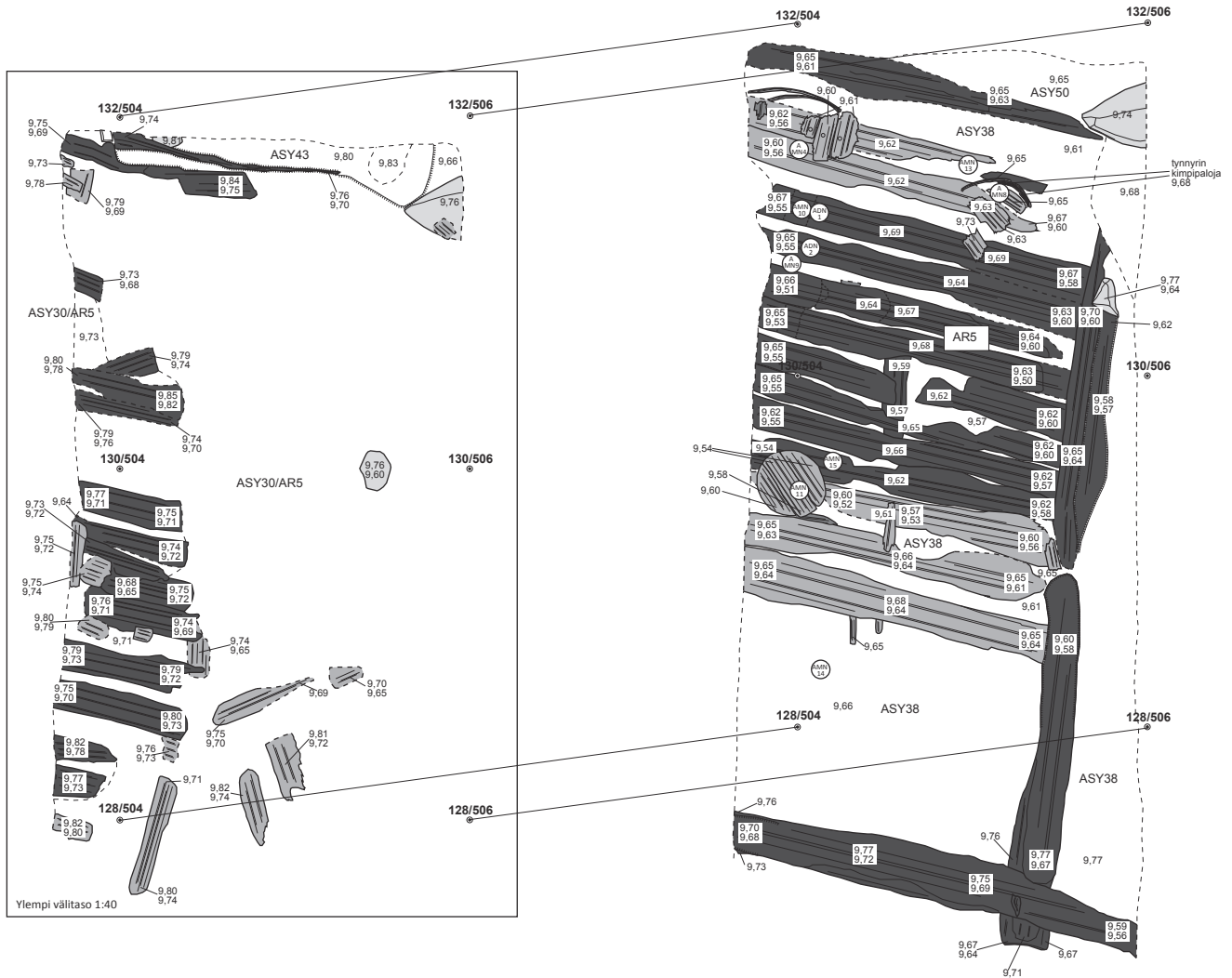
OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013	Tasokartta 1:40 Alue A, taso 2 AR1, AR2, AR3, AR4, AR6	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Tiia Ikonen 23.-26.7.2013	MUSEOVIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501	
Puhtaaksi piirto Tiia Ikonen 2013	Kartta 3	

- ASY11 Vaaleanruskea, hiesuinen hiekka, paikoitellen likainen.
- ASY15 Ruskea keskikarkea, löysä ja puhdas hiekka.
- ASY20 Harmaa, hienohko hiekka seassa hiiltä ja maatunutta ainesta.
- ASY21 Harmaanruskea, keskikarkea hiekka seassa tiiltä, tiilimurskaa, palanutta kiveä ja savea.
- ASY22 Vaaleanruskea, paikoin oranssi, karkeahko hiekka, seassa hiesua.
- ASY23 Tiivis, keskikarkea hiekka, seassa hiiltä ja nokea.
- ASY26 Harmaa, nokinen, keskikarkea hiekka seassa hieman hiiltä ja tiilimuraa.
- ASY30 Ruskea, keskikarkea hiekka, seassa tiilimurskaa, hiiltä ja savea.
- ASY32 Vaaleanruskea, likainen hienohiekka.
- Sekoittunut, keskikarkea, ruskea hiekka seassa tiilimurskaa, puulastua, harmaata savea ja hiiltä.
- ASY33 Tahmea, tiivis, tummanruskea hiekka seassa orgaanista ainetta.
- ASY36 Ruskea, hienohiekka seassa orgaanista ainetta.
- ASY38 Palokerros, musta, hiilinen ja nokinen hienohiekka.
- ASY42 Tummanharmaa hienohiekka, seassa pientä puusilppua.
- ASY46 Tahmean tiivis, harmaa hienohiekka seassa puurooskaa, tiiltä ja savea.
- ASY48 Tummanruskea puurooska.
- ASY49 Vaaleanruskea, karkea hiekka sekä tummanruskea puurooska.
- ASY74 Ruskea, karkea hiekka seassa tiilimurskaa, tiilen paloja ja hiiltä.

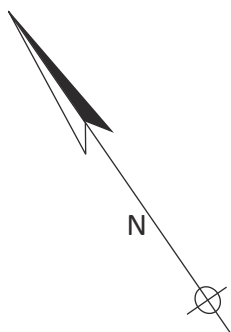

<p>OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013</p>	<p>Tasokartta 1:40 Alue A, taso 3 AR1, AR2, AR3, AR4, AR6</p>	
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Tiia Ikonen 30.-31.7., 2.8. ja 5.8.2013</p>	<p>MUSEOVIIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501</p>	<p>Kartta 4</p>

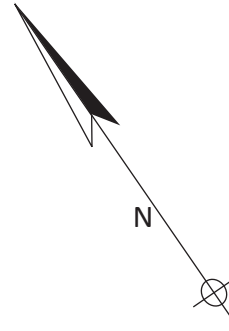
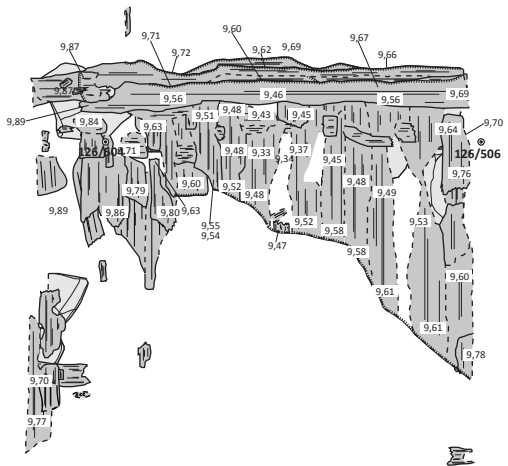
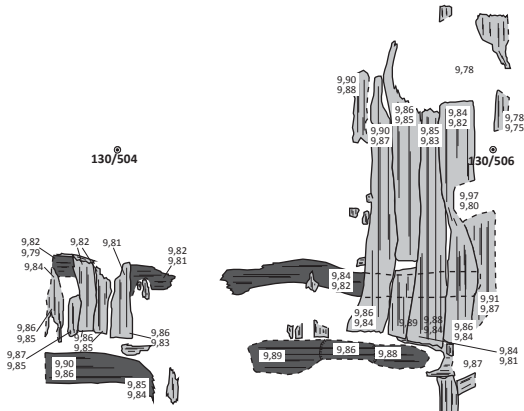
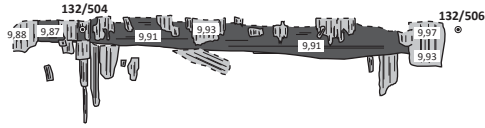
- ASY30 Ruskea, keskikarkea hiekka seassa tiilimurskaa (palanutta), hiiltä ja savea.
 ASY38 Palokerros, musta, hiilinen ja nokinen hienohiekka.
 ASY43 Ruskea, keskikarkea hiekka, jossa viiruina punaruskeaa hienoa hiekkaa
 ASY50 Maatunut, tummanruskea puumassa

	Kuoppa/korkeusero		Kivi
	Yksikköraja		Tiili
	Hirsien alapinnan salvoskohtia		Mahdollinen hirsi
	Koordinaattipiste		Puu/lauta/lankku
	Maanäyte		
	Dendronäyte		

0 1 2 m

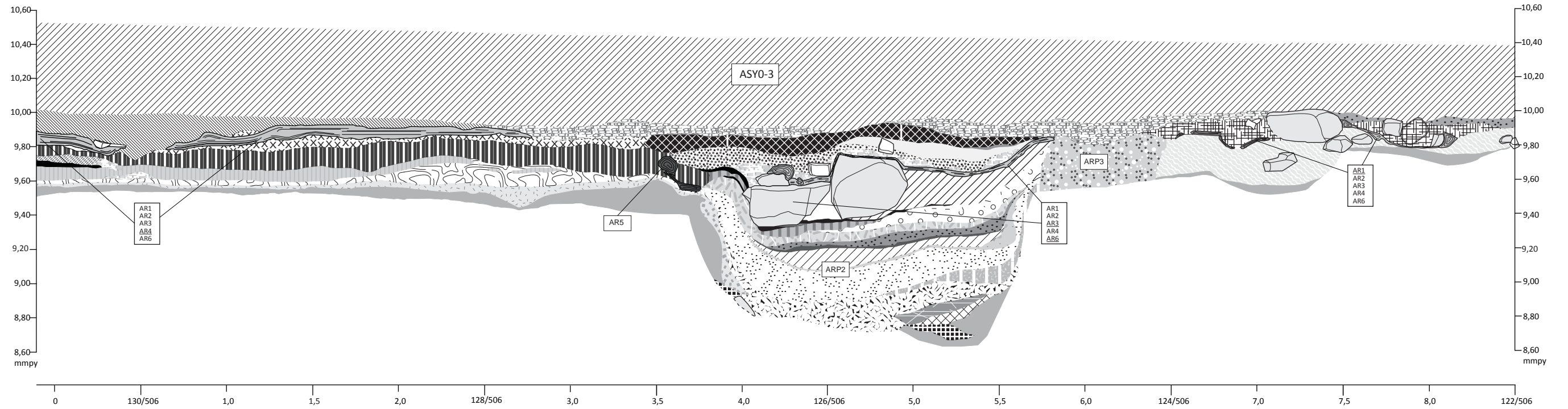
OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013	Tasokartta 1:40 Alue A, taso 4 AR5	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Tiia Ikonen 2.8. ja 4.-5.8.2013	MUSEOVIIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI	
Puhtaaksi piirto Tiia Ikonen 2013	Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501	Kartta 5

- Kivi
- Mahdollinen hirsi
- Puu/lauta

0 1 2 m

<p>OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013</p>	<p>Rakennekartta 1:40 Alue A AR1, AR2, AR3, AR4, AR6</p>	
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Tiia Ikonen 23-26.7., 30.-31.7., 2.8. ja 5.8.2013 Puhtaaksipiirto Tiia Ikonen 2013</p>	<p>MUSEOVIIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISEIT KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501</p>	<p>Kartta 6</p>

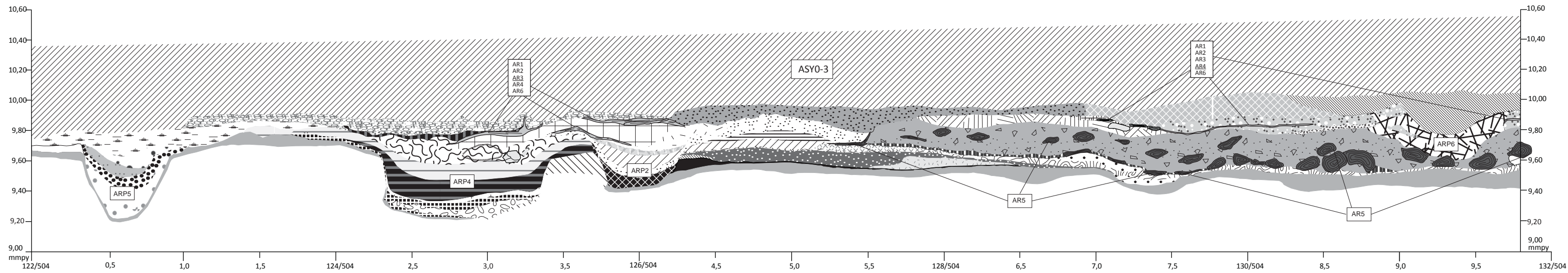
- ASY4 Tummanruskea hiekka seassa tiilimurskaa, puusilppu ja hiiltä
- ASY5 Ruskeanharmaa hiekka seassa kiviä, tiilimurskaa, puusilppua ja nokea
- ASY7 Ruskeanharmaa sekoittunut hiekka seassa tiilimurskaa, laastia, puusilppua ja hiiltä
- ASY9 Pohjamaa
- ASY10 Harmaa, karkea, likainen hiekka seassa multaa, tiilimurskaa, laastia ja hiiltä
- ASY11/33 Erittäin vaaleanruskea, hieno hiekka seassa hiiltä
- ASY16 Ruskea karkea hiekka
- ASY17 Tummanruskean hiekan ja orgaanisen aineksen kerros, seassa tiilimurskaa, puusilppua ja hiiltä
- ASY18 Harmaanruskea hiekka seassa tiilimurskaa ja hiiltä
- ASY22/41 Vaaleanruskea karkea hiekka seassa hiesua
- ASY34 Likaisen harmaa hieno hiekka seassa tiilimurskaa, hiiltä, nokea ja puusilppua
- ASY36 Ruskea hieno hiekan ja orgaanisen aineksen kerros seassa tiilimurskaa, ja hiiltä
- ASY38 Mustan hienon hiekan, hiilen ja noen kerros
- ASY44 Harmaa hiekka seassa tiilimurskaa
- ASY46 Harmaan hienon hiekan ja tiilimurskan kerros
- ASY50 Tummanruskea puusilpun ja maatuneen orgaanisen aineksen kerros
- ASY55 Tummanruskea puusilpun ja maatuneen orgaanisen aineksen kerros seassa hiiltä, tiilimurskaa ja savea
- ASY56 Vihertävän harmaa savi
- ASY58 Vaaleanruskea hieno hiekka seassa hiiltä
- ASY59 Erittäin vaaleanruskea, löyhä, puhdas hienohiekka
- ASY60 Tummanharmaa, löyhä ja puhdas hiekka seassa pikkukiviä

- ASY61 Likaisen harmaa hiekka seassa hiiltä ja paikoitellen palanutta luuta
- ASY62 Tummanharmaa hieno hiekka
- ASY63 Harmaa, savinen, hieno hiekka seassa tiilimurskaa ja hiiltä
- ASY64 Tummanharmaa, tiivis ja puhdas hiekka
- ASY65 Harmaa, puhdas hieno hiekka
- ASY66 Ruskea, likainen ja hiilinen savi seassa karkeaa hiekkää
- ASY67 Ruskea hiekka seassa juovina harmaata hiekkää
- ASY68 Harmaa hiekka
- ASY69 Tummanruskea puuroska
- ASY70 Vaaleanruskea, kellertävän oranssi, hieno hiekka seassa paikoitellen hiiltä
- Palanut
- Hiesu
- Tiilimurska
- Maatunutta puuta
- Palanut savi

- Kivi
- Puu/lauta
- Tiili
- Palanut lankku/hirsi

0 0,5 1 m

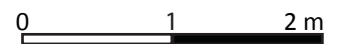
<p>OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013</p>	<p>Profilikartta 1:25, itäprofiili Alue A, AR1, AR2, AR3, AR4, AR5, AR6, ARP2, ARP3</p>	
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Tiia Ikonen 6-7.8.2013 Puhtaaksi kirjoitettiin Tiia Ikonen 2013</p>	<p>MUSEOVIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501</p>	<p>Kartta 7</p>

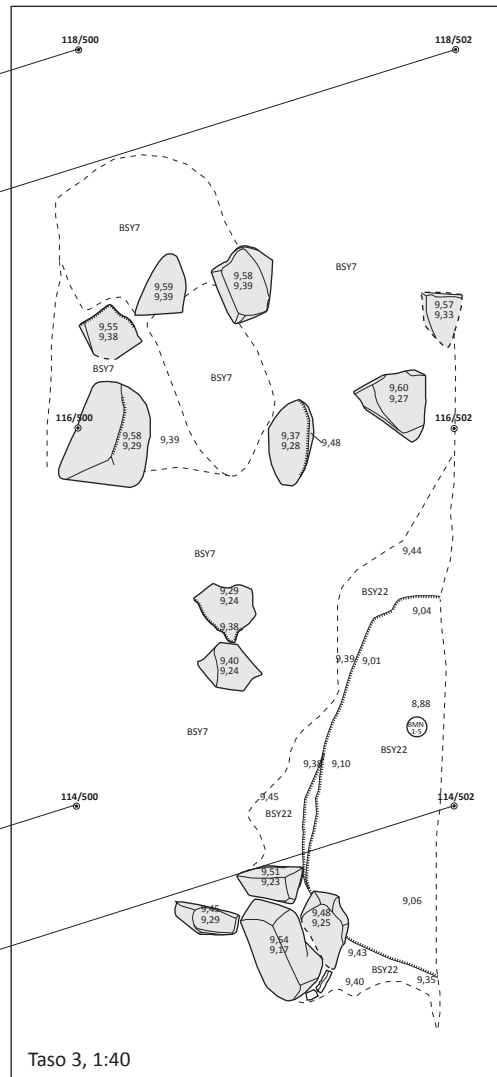
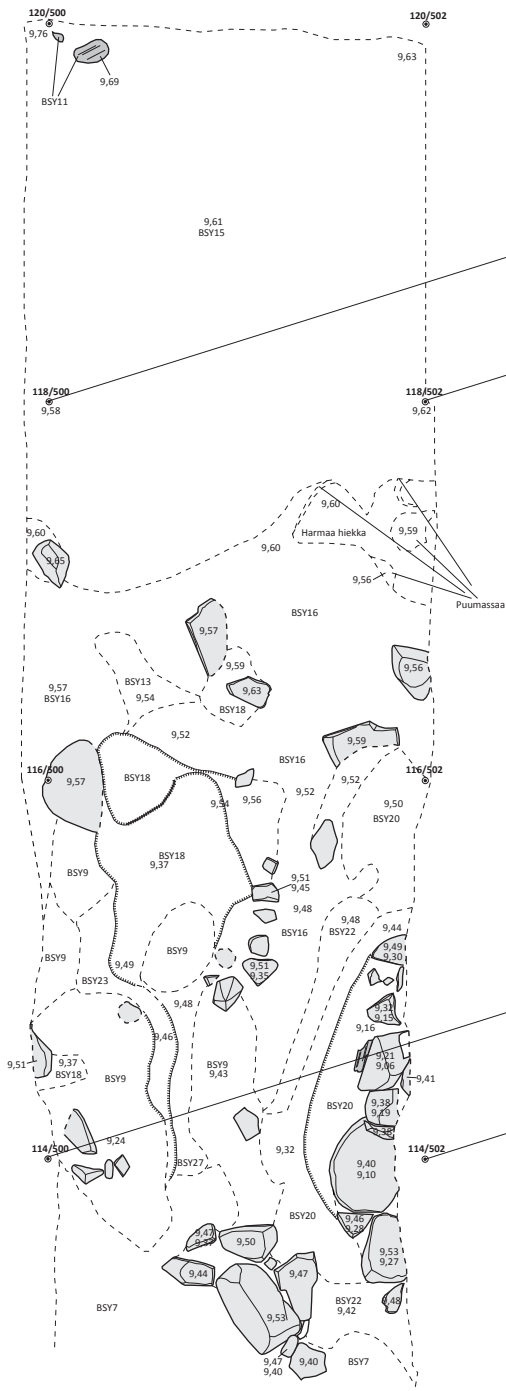
- ASY4 Tummanruskea hiekka seassa tiilimurskaa, puusilppu ja hiiltä
- ASY5 Ruskeanharmaa hiekka seassa kiviä, tiilimurskaa, puusilppua ja nokea
- ASY6 Harmaanruskea, karkea, löysä hiekka seassa hieman puusilppua ja tiilimurskaa
- ASY7 Ruskeanharmaa sekoittunut hiekka seassa tiilimurskaa, laastia, puusilppua ja hiiltä
- ASY8 Oranssinruskea karkea hiekka
- ASY9 Pohjamaa
- ASY15 Ruskea, karkea, tasalaatuinen, puhdas, löysä hiekka
- ASY20 Harmaa hieno hiekka seassa hieman hiiltä ja maatonutusta ainesta.
- ASY21 Harmaanruskea hiekka seassa tiilimurskaa, palanutta kiveä, savea ja hiiltä.
- ASY22/41 Vaaleanruskea karkea hiekka seassa hiesua
- ASY24 Ruskea, todella tiivis hiekka seassa tiilimurskaa, savea ja pientä puusilppua
- ASY26 Harmaa, nokinen hiekka seassa hieman hiiltä
- ASY28 Tummanruskea, maatonut, orgaaninen aines
- ASY29 Ruskea, likainen, nokinen ja hiilinen, karkea hiekka seassa vähän puusilppua
- ASY30 Ruskea hiekka seassa palanutta tiilimurskaa, hiiltä, nokea ja vaalean hiekan läikkä
- ASY37 Harmaa, palanut hiekka
- ASY37 Palaneen tiilimurskan sekaista savea
- ASY37 Hiiltä
- ASY37 Puuroska
- ASY38 Mustan hienon hiekan, hiilen ja noen kerros

- ASY42 Tummanharmaa hienon hiekan ja maatonutteen aineksen kerros, seassa puusilppua
- ASY44 Harmaa hiekka seassa tiilimurskaa
- ASY45 Ruskeanharmaa karkea hiekka
- ASY47 Musta hieno siekka seassa hiiltä ja nokea
- ASY49 Vaalean- ja tummanruskean karkean hiekan ja puusilppun kerros
- ASY50 Tummanruskea puusilppun ja maatonutteen orgaanisen aineksen kerros
- ASY51 Harmaa hieno hiekka seassa nokea ja hiiltä
- ASY52 Ruskea, karkea hiekka seassa tiilimurskaa
- ASY53 Vaaleanharmaa ja musta, hieno hiekka seassa hiiltä ja nokea
- ASY54 Vaaleanruskea, kellertävä, hieno hiekka
- ASY60 Tummanharmaa, löyhä ja puhdas hiekka seassa pikkukiviä
- ASY63 Harmaa, savinen, hieno hiekka seassa tiilimurskaa ja hiiltä
- ASY70 Vaaleanruskea, kellertävän oranssi, hieno hiekka seassa paikoitellen hiiltä
- ASY71 Musta hiilikkerros seassa nokea
- ASY73 Harmaa savinen hieno hiekka seassa tiilimurskaa
- ASY74 Ruskea, karkea hiekka seassa tiilimurskaa ja hiiltä
- ASY75 Ruskea, karkea sekoittuneen oloinen hiekka seassa tiiltä, kiveä, vaalean hiekan linssejä ja hiiltä
- Punainen hiekka
- Keltainen hiekka
- Raidallinen hiekka

- Kivi
- Puu/lauta
- Tiili
- Palanut lankku/hirsi

OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013	Profilikartta 1:25, länsiprofiili Alue A, AR1, AR2, AR3, AR4, AR5, AR6, ARP2, ARP4, ARP5, ARP6	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Tiia Ikonen 6.8.2013 Puhtaaksi- ja kartoitus Puhtaaksi- ja kartoitus Tiia Ikonen 2013	MUSEOVIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501	Kartta 8

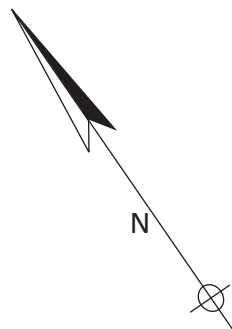

Taso 3, 1:40

- BSY7 Pohjamaa
- BSY9 Läkikäs, hiilinen, ruskea ja oranssi hiekka
- BSY11 Musta, tummanharmaa hiilinen hiekka
- BSY13 Vaaleanharmaa hieno hiekka seassa savea, tiilimurskaa ja hiiltä
- BSY15 Vaalean beige, hieno hiekka seassa puulastua
- BSY16 Vaalean beige/ ruosteen oranssi hieno hiekka seassa karkeaa hiekkaa
- BSY18 Tummanruskea, karkea hiekka seassa puusilppua
- BSY20 Vaaleanharmaa, hieno hiekka seassa hiesua ja savea
- BSY22 Tummanruskean harmaa hiekka seassa hiiltä
- BSY23 Vaaleanharmaa siltti seassa savea
- BSY27 Tummanruskea, läikkinä mustaa, beigeä ja harmaata, hiekka seassa hiiltä, kiviä, tiilimurskaa, puusilppua ja -lastua sekä orgaanista massaa

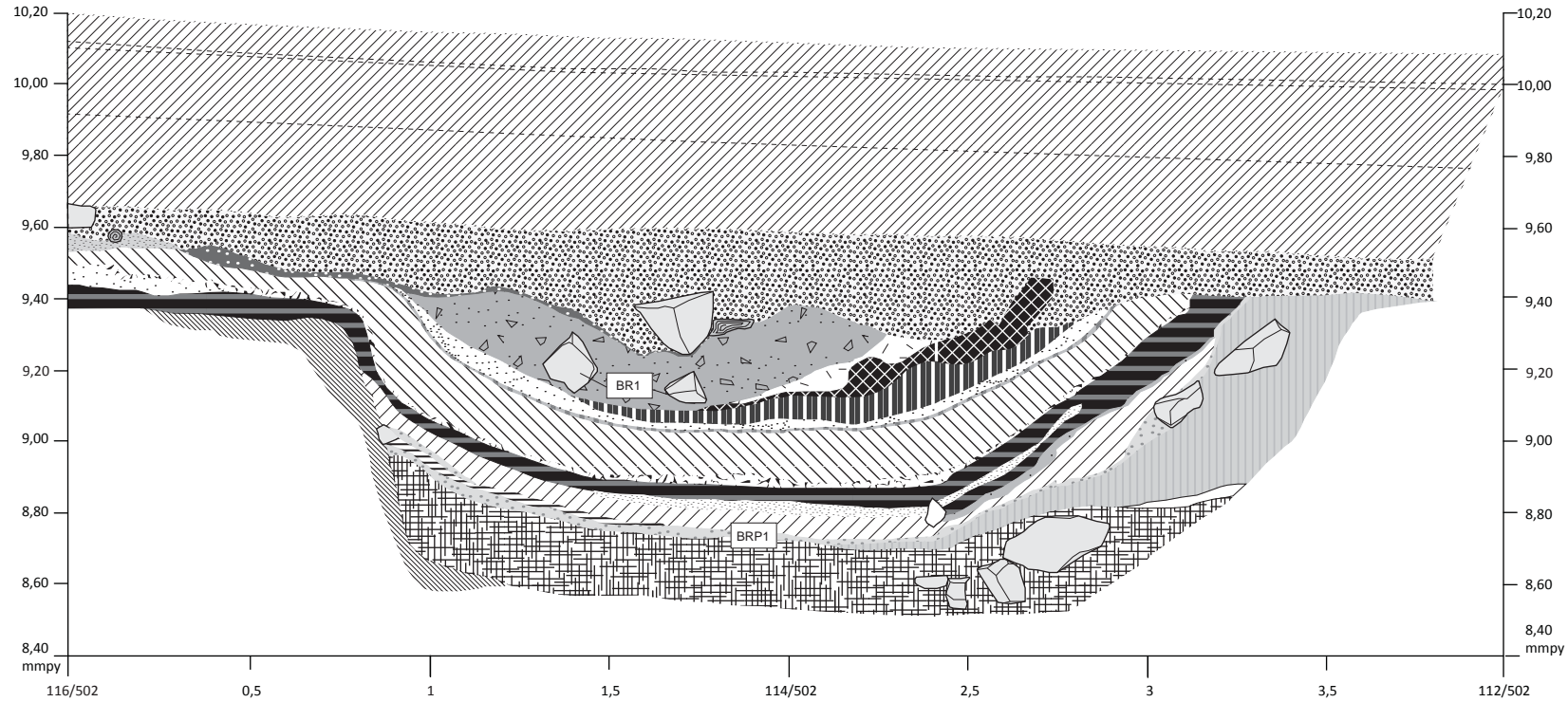
112/500 112/502

- Maanäytesarja
- Kivi
- Kuoppa/korkeusero
- Yksikköraja
- Koordinaattipiste

0 1 2 m

<p>OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013</p>	<p>Tasokartat 1:40 Alue B, tasot 2 ja 3 BR1 ja BRP1</p>	
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausedokumentaatio Tiia Ikonen 30.-31.7. ja 2.8.2013 Puhtaaksiپیرو Tiia Ikonen 2013</p>	<p>MUSEOVIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501</p>	<p>Kartat 9 ja 10</p>

- BSY 7 Vaalean beige/harmaa/oranssi, karkea hiekka/siltti/savi/sora - pohjamaa
- BSY 9 Hiekan, tiilimurskan ja tiilenkappaleiden kerros seassa savea, kiveä, laastia ja hiiltä
- BSY 17 Vaaleanharmaa/tummanruskea savi seassa tiilimurskaa, hiiltä ja maatunutta puuta
- BSY 19 Tummanruskea hiekka seassa tiilimurskaa ja puusilppua
- BSY 20 Vaaleanharmaa, paikoin tummia läiskiä, hieno hiekka seassa savea ja hiesua
- BSY 21 Tummanharmaa/-ruskea hiekka seassa puusilppua, hiiltä ja tiilimurskaa
- BSY 22 Tummanruskea/-harmaa hiekka seassa hiiltä
- BSY 25 Harmaa, punertava karkea hiekka seassa hienompaa hiekkaa
- BSY 29 Orgaanista tummanruskeaa massaa ja harmaata savista sekä silttistä maata
- BSY 31 Tummanruskea, multamainen, löyhä maakerros
- BSY 32 Karkea, rantahiekkmainen hiekka

- BSY 33 Orgaanisen maa-aineksen ja hiilen kerros
- BSY 34 Tummanruskea puuroska
- BSY 35 Keltainen, karkea hiekka
- BSY 36 Puuroskakerros seassa harmaata karkeaa hiekkaa
- BSY 37 Vaaleankeltainen, karkea hiekka
- BSY 38 Tummanharmaa hienon hiekan ja hiilen kerros
- BSY 39 Vaaleanharmaa siltti
- Punertava hiekka
- Kellertävä hiekka
- Puhdas, keltainen hiekka
- Pintamaakerrokset

- Kivi
- Puu/lauta
- Tiili

0 0,5 1 m

<p>OULU Lyseon lukion tontti Kajaaninkatu 3 OLYT-13 M. Hyttinen 2013</p>	<p>Profilikartta 1:20, itäprofiili Alue B, BR1, BRP1</p>	
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Mittausdokumentaatio Tiia Ikonen 5.8.2013</p>	<p>MUSEOVIRASTO, ARKISTO JA ARKEOLOGISET KOKOELMAT, HELSINKI</p>	
<p>Puhtaaksipiirto Tiia Ikonen 2013</p>	<p>Sturenkatu 2a PL 913 00101 Helsinki puh. (09) 40 501</p>	<p>Kartta 11</p>

Makrofossiiliraportti

Oulu, Lyseon lukion piha, kaupunkiarkeologinen kaivaus

Kenttätöaika: 18.7.–7.8.2013/Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut

Makrofossiilianalyysi

Annemari Tranberg

Humanistinen tiedekunta

Oulun yliopisto

11/2013

Johdanto

Maanäytteet kellutettiin vedellä ja kellutusjäte siivilöitiin (silmäkoko 0,125mm) tutkittavaksi ja tunnistettavaksi stereomikroskoopilla (Leica S4E). Jäänteet säilöttiin 50 % alkoholiin. Määritys on tehty kirjallisuuden (Cappers et al. 2006) ja referenssikokoelman avulla. Tämän raportin tekemisessä on käytetty apuna sekä Oulun yliopiston Biologian laitoksen kasvimuseon siemenkokoelmia että eläinmuseon hyönteiskokoelmia ja kirjallisuutta (Väre et al. 2005; Piirainen et al. 2004; Hiitoinen & Kurtto 2000; Hämet-Ahti et al. 1998;). Sekä kellutusjäänteet että siitä erotetut makrofossiilit on alkoholiin säilöttyinä Oulun yliopiston arkeologisen laboratorion tiloissa.

Maanäytteet AMN2-3, AMN8, AMN11-14, BMN1, BMN3-4

Oulu, Lyseon piha, 2013	AMN2	AMN3	AMN8	AMN11	AMN12	AMN14	BMN1	BMN3	BMN4
Hyöty- ja koristekasvit	-					-			
<i>Hordeum vulgare</i>	-			81(h)		-			
<i>Poacea sp.</i>	-				1	-			
<i>Secale cereale</i>	-		3 (h)	17(h)		-			
Kulttuuririkkaruohot	-					-			
<i>Chenopodium album</i>	-				50	-	6	1	1
<i>Chenopodium sp.</i>	-				3	-			
<i>Fallopia sp.</i>	-			2		-			
<i>Ranunculus sp.</i>	-				8	-			
<i>Trifolium repens</i>	-				1	-			
Kosteikko-, suo- ja rantakasvit	-					-			
<i>Carex -2 sp.</i>	-				2	-	3	1	2
<i>Carex -3 sp.</i>	-	1(h)			3	-			1
Puut ja pensaat	-					-			
<i>Picea abies (n)</i>	-				1	-	1		1(h)
<i>Rubus idaeus</i>	-					-		1	1
Muut jäänteet	-					-			
<i>Cenococcum sp.</i>	-					-		4	3
<i>Curculionoidea Apionidae sp.</i>	-					-			2
hiiltynyttä puuta	-	**	**			**		**	**
kasvimateriaalia	-	**	**			-		**	**
muhaa	-			**		-			

(h)= hiiltynyt; (n)= neulanen

Näytteissä AMN8, AMN11 ja AMN12 on palaneita viljoja. Rukiin (*Secale cereale*) (8-11) ja ohran (*Hordeum vulgare*) (11) jyvät ovat yleisimpiä viljan jäänteitä, ei ainoastaan alueen aikalaisista kaupunkikerroksista tehtyjen makrofossiilitutkimusten, mutta myös kirjallisten lähteitten mukaan. Näytteessä BMN4, jossa ei varsinaisesti ole viljan jyviä, on kovakuoriaisen - lajilleen tunnistamattomia osia, jotka viittaavat viljaan. Muuten näytteitten makrofossiilien määrä on pieni ja parissa näytteessä ei ole yhtään orgaanista materiaalia (AMN2) tai siementä (AMN14).

Näytteitten siemenjäänteet ovat sekä kulttuuririkkaruohojen (*Chenopodium*, *Fallopia*) että pihapiirin kasveista. Nämä kasvit ovat ihmisen levittämiä tai ainakin seuralaisia (*Ranunculus sp.*, *Trifolium repens*). Luonnolliseen kasvillisuuteen viittaavia kostean paikan kasvien siemeniä näissä kyseisissä näytteissä on huomattavasti vähemmän kuin yleensä vastaavista kaupunkikerrostumista on löytynyt. Sarakasvien tai muiden rannalta kerättyjen kasvien runsas siemenmäärä yhdistettynä pihapiirin kasvien siemeniin on yleensä viitannut pihapiiriin tuotuihin rehuihin. Näissä näytteissä näin ei voida päätellä. Toisaalta suurimmassa osassa Lyseon pihan näytteissä oli hyvin hajonnutta orgaanista materiaalia, joista ei voitu päätellä niiden alkuperää. Näytteissä, jotka on otettu palaneesta kontekstista, siemenet ovat säilyneet parhaiten tunnistettavina.

Kirjallisuus

Cappers, R.T.J., Bekker, R.M. and Jans, J.E.A. 2006. Digital Seed Atlas of the Netherlands. Groningen Archaeological Studies 4. Barkhuis Publishing, Eelde, The Netherlands. www.seedatlas.nl

Hiitoinen, I. ja Kurtto, A. 2000. Värikasvio. Otava Keuruu.

Hämet-Ahti L. et al. 1998. Retkeilykasvio. Luonnontieteellinen keskusmuseo. Kasvimuseo. Helsinki.

Piirainen, M., Piirainen, P. ja Vainio, H. 2004. Kotimaan luonnonkasvit. WSOY Porvoo.

Väre, H., Ulvinen, T., Vilpa, E. ja Kalleinen, L. 2005: Oulun kasvit – Piimäperältä Pilpasuolle. – Norrlinia 11: 1-512.

Referenssikokoelmat

Oulun yliopisto, Biologian laitos, Kasvimuseon siemenkokoelmat.

Oulun yliopisto, Biologian laitos, Eläinmuseon hyönteiskokoelmat.